

Ko je pogum edina izbira

BREDA PAHOR

Pogum velja. Slovensko stalno gledališče iz Trsta se lahko - kot vse ostale kulturne ustanove Slovencev v Italiji - v sedanjih (in ne samo) casih prepusti nihanju med obupom in sanjami ali pa vzame svojo usodo v roke in se izzivalno in ustvarjalno postavi po robu »nenaklonjenim okoliscinam«. Z izbiro, da letošnjo, že 51. sezono ne prekinjenega delovanja začne s krstno izvedbo v slovenscini Aishilove tragedije Sedmerica proti Tebam se je trzaski teater odločil za napad proti težavam, za izziv, ki ga lahko po ne povsem trdnem mostu pripelje preko (financnega) brezna na drugi breg, kjer vladajo le umetniska merila.

Nenadejano sozvočje. »Aishil? Kako cudovito!« Ob predstavitvi letošnjega repertoarja SSG je novi direktor Stalnega gledališča FJK Antonio Calenda vzradosteno vzklil, da se tudi sam ravno »potaplja« v antično grsko kulturo. »Kaksno naključje, vidite, koliko stvari nas druzi«, je se navdušeno nadaljeval prvi direktor italijanskega trzaskega teatra, ki je prisel na predstavitev sezone SSG. Morda je navdušenje prikrivalo tudi kancek presenečenja, da se »slovensko« gledališče spopada z grško antiko, morda pa je bilo iskreno priznanje za napor, da bi visoko poletelo nad vsakodnevnimi tegobami.

Tragedija ne pozna časovnih omejitev. »V Sedmerici gre za takšno tragično situacijo, kot je zdaj pred nasimi vrati: gre za bratomorno vojno, priče smo bratomorni vojni, kot so bili ljudje pred 2.500 leti.« Režiser predstave Mario Uršič je v intervjuju Ivanki Hergold takole povzel enega izmed najpomembnejših vzgibov za današnjo uprizoritev Aishilovega dela. Vojne se - grozljivo, a krvavo resnično - tehnično izpopolnjujejo na osnovi znanstveno-tehnološkega napredka, njihovo bistvo ostaja isto, v vekihspremenjeno. Zato je bila tragedija o bratomornem (nesmiselnem) spopadu aktualna nekdaj, to ostaja se danes, in ni kazati, da bo jutri drugace. Proti pravi vojni se je dandanes težje boriti kot kdajkoli, do zivega, se pravi do njenih skritih korenin pa se lahko dokopljemo tudi z močnim gledaliskim dejanjem.

Skopski poslanci zamenjali zastavo

SKOPJE - Poslanci makedonskega parlamenta so včeraj skoraj brez razprave sprejeli sklep o spremembi državne zastave. Tako se odpira možnost, da Grčija odpravi gospodarski embargo, ki ga je uvedla pred osemnajstimi meseci. Atene nasprotujejo, da njena severna sosedja uporablja ime Makedonija, ker se tako imenuje tudi njena severna pokrajina, nasprotuje pa tudi zastavi s Filipovim soncem, češ da je to grška zgodovinska last.

Na 16. strani

Seamusu Heaneyju Nobel za književnost

STOCKHOLM - Švedska akademija za literaturo je podelila letošnjo Nobelovo nagrado irskemu pesniku Seamusu Heaneyju, enemu redkih živih pesnikov, ki ga cenijo tako kritiki kot publika. Heaney je tudi profesor poezije na slavni univerzi v Oxfordu in lektor istega predmeta na enako prestižni harvardski univerzi v Bostonu. Uspeh je dosegel s stirinajstimi zvezki poezij in briljantnimi esei o pesnistvu.

Na 15. strani

SSG / DREVI V TRŽAŠKEM KULTURNEM DOMU

Začetek s praizvedbo Aishilove tragedije Sedmerica proti Tebam

Delo je prevedel Alojz Rebula, režiser pa je Mario Uršič

Berlusconijeva napadalnost se stopnjuje

RIM - »Italija je policijska država,« je trdil včeraj na novinarski konferenci Silvio Berlusconi, ki je z novim silovitim napadom na sodstvo in se posebno na milansko tožilstvo razvil tezo, da naj bi sam bil žrtev pravega »političnega preganjanja«, vrednega stalinističnih časov. Zahtevo sodnikov, naj bi mu sodili zaradi podkupnin Finančni straži, je zavrnil, češ da je bil kvečjemu žrtev izsiljevanja, in je celo napovedal, da bo milanskega tožilca Gherarda Colomba tožil zaradi obrekovanja.

Na 2. strani

Novinarji Piccola: 15 dni stavke

TRST - Novinarji Piccola so napovedali 15 dni stavke proti načrtu založnika Melzija, po katerem bodo združili več služb z videmskim Messaggerom Venetom, pri tem pa bodo odpustili 16 novinarjev in 37 tiskarjev. Založnik izkorišča svoj monopol v deželi zato, da uniči trzaski italijanski dnevnik, ugotavljajo novinarji Piccola.

Ni se znano, kdaj ne bo dnevnika v kioskih: o tem bo odločal sindikalni odbor.

Na 6. strani

ZDA / DOSEGLI SPORAZUM O PREMIRJU

V BiH bo utihnilo orožje

ŠOLSTVO / NAGRADA REPUBLIKE SLOVENIJE

E. Švabu priznanje za življensko delo

LJUBLJANA - Edvin Svab, ravnatelj slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel v Trstu, je prejel nagrado za življensko delo pri vzgoji in izobraževanju na področju solstva slovenske manjšine v Italiji. Nagrado Republike Slovenije, ki so mu jo izročili med sinocnjo svečanostjo v ljubljanskem Cankarjevem domu, so Svabu podelili, ker sta »njegovo življenje in delo splet aktivnega prizadevanja za uveljavljanje enakopravnosti in sožitja med obema narodoma, ki živita na obmejnem območju, ter za povezavo med slovensko narodnostno skupnostjo v Italiji in matično domovino«.

Na 19. strani

WASHINGTON, SARAJEVO - Po posredovanju ameriskega mirovnega odposlanca Richarda Holbrooka, naj bi v torek opolnoči na vseh bosanskohercegovskih bojiscih zavladalo premirje. Seveda, če bodo do tedaj izpolnjeni pogoji, ki jih je postavila vlada BiH, med katere sodita predvsem vnovično oskrbovanje Sarajeva s plinom in elektriko ter nemoten potek prometa do bosanske prestolnice.

Ameriski predsednik Clinton je ob tej napovedi včeraj v Beli hiši sporočil, da se bodo udeležili mirovne konference konec oktobra tudi predstavniki Hrvaske, Srbije in BiH. Clintonov svetovalec Sandy Vershbow pa je na tiskovni konferenci poudaril, da so zavezniški vojaki že na poti v Bosno, kjer naj bi nadzorovali urnicevanje mirovnega sporazuma. Po 42 mesecih vojne naj bi torej v Bosni in Hercegovini zavladalo premirje.

Na 17. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Rop v podružnici CRT v Škednju

Štirje nezakrinski moški so včeraj zjutraj oropali podružnico CRT v Škednju, iz katere so odnesli nekaj desetih milijonov lir. Kaže, da niso imeli pri sebi strelnega orožja, osebju so grozili z zelo ostrimi rezili. Nihče ni opazil, kako in kam so se odpeljali. Policija pa ima v rokah videoposnetek vsega dogajanja.

Na 6. strani

Službe nadzorovale KPI

Tajne službe so dolgo let nadzorovale pokojnega tajnika KPI Berlinguerja in njegove najozje sodelavce.

Stran 2

Andreotti: danes odločitev

Sodišče v Palermu bo danes odločilo o teritorialni pristojnosti in torej o usodi procesa proti Andreottiju.

Stran 3

Pogreb posl. Albina Škerka

Velika množica ljudi je včeraj pospremila k zadnjemu počitku poslanca in dolgoletnega nabrežinskega župana Albina Škerka.

Stran 7

Gorica: 90 litrov bencina več

Iz Rima je včeraj prislo soglasje za povečanje kontingenta bencina proste cone: goriski avtomobilisti bodo lahko takoj uporabili dodatne bone za 90 litrov goriva.

Stran 11

RIM / NOV SILOVIT NAPAD NA MILANSKE SODNIKE

Berlusconi: »Italija je policijska država«

Bivši premier prijavil sodnika Colomba zaradi obrekovanja

RIM - Silvio Berlusconi se strogo drži nacela, da je napad najboljša obramba. Napad, ki ga je včeraj sprožil proti sodstvu, potem ko je milansko tožilstvo zahtevalo sodni postopek proti njemu zaradi podkupnin finančni straži, pa je verjetno najhujši in najbolj silovit med vsemi, ki jih je vodja Forza Italia naperil proti sodnikom, odkar se je začel ukvarjati s politiko. Med včerajšnjo tiskovno konferenco je sel tako daleč, da je Italijo označil za »policijsko državo« in da je napovedal prijavo zaradi obrekovanja proti milanskemu tožilcu Gherardu Colombu zaradi njegovega utemeljevanja zahteve po sodnem pregonu.

Osnovna teza, ki jo je razvil bivši predsednik vlade, je, da je zrtev političnega napada oziroma »političnega preganja« , ki da je vredno stalinističnih casov. Obtožbe, ki jih je namenil milanskemu tožilstvu, niso sicer nobena novost, tokrat pa je vse skupaj se bolj zasolil ter sodnike dolžil, da so se tako osredotočili okrog Fininvesta, da so zanemarili vse druge preiskave, v prvi vrsti seveda ono na račun KPI-DSL. Zahtevo po sodnem postopku je označil kot nekakšno represalijo zaradi prijav, ki jih je sam naslovil na pravosodnega ministra Mancusa in ki so bile povod za inspekcije na milanskem tožilstvu.

Berlusconi je ponovil, da so obtožbe proti njemu povsem neosnovane in da so bila njegova podjetja dejansko žrtve izsiljevanja. Tudi črnih fondov v Fininvestu ni bilo: »Vsi

Silvio Berlusconi med včerajšnjo tiskovno konferenco.

zaslužki Fininvesta so moji in z njimi lahko prostó razpolagam. Zakaj naj bi torej ustvaril črne sklade?» je vprašal Berlusconi.

Pač pa je Berlusconi zavrnil vsako možnost, da bi se odrekel kandidaturi za premiera na prihodnjih volitvah, tudi v primeru, da bi bil postavljen na zahtojno klop. »Vem, da sem nedolžen. Obtožbe so politične narave. Ko bi si imel kaj očitati, bi se umaknil,« je odgovoril Berlusconi na novinarska vprašanja.

In bivši premier se ni dal niti, ko so ga opozorili, da bi tudi D'Alema lahko trdil, da so obtožbe v zvezi z »rdečimi zadrgami« politične narave. »Kaj se,« je odvrnil Berlusconi: »Tam je slo za reke denarja v prid neke stranke, v mojem primeru pa za neznatne vsote.«

BERLUSCONIJEV NAPAD

Na milanskem sodišču niso hoteli komentirati

MILAN, RIM - Kljub vsiljivosti novinarjem na milanskem tožilstvu niso hoteli komentirati Berlusconijevih izjav. Sef tožilstva Francesco Saverio Borrelli se je izognil vprašanjem novinarjev, isto je storil tudi javni tožilec Gherardo Colombo.

Pač pa so izjave liderja Forza Italia komentirali v političnih krogih. Berlusconi je sicer že večkrat govoril o tem, da v Italiji ni demokracije oziroma da je demokracija »zacasno prekinjena«, se nikoli prej pa ni govoril o »policijski drža-

vi«. Senator DSL Lucia Violante, ki je tudi sam sodnik, se je obregnil prav ob ta stavek. »To ni policijska država. Policijska država je tista, v katerih tajne službe zalezujejo predstavnike opozicije. To se je dogajalo v prvi Republiki. V drugi Republiki imamo možnost, da te nepravilnosti odkrijemo, to pa marsikomu ni vsek.« Predstavniki Hrasta je tudi dodal, da je obtožbe, kakršne je izrekel Berlusconi, slišati vsakic, ko se sodniki, po pravici ali po krivem, dotaknejo oblastnikov.

DOSJEJI V URADU BIVŠEGA TAJNIKA PSI

Tudi Berlinguer na muhi vohunov

Tajne službe nadzorovale KPI in sodnike Craxi spet jezno zavrača vse obtožbe

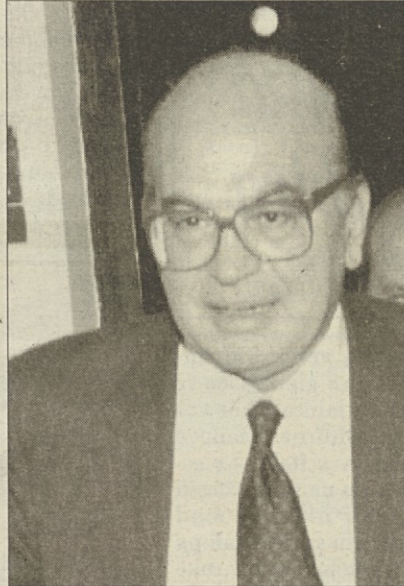
MILAN - Agenti tajnih služb Sisde in Sismi so dolgo časa »nadzorovali« vse javne premike in tudi zasebno življenje pokojnega tajnika KPI Enrica Berlinguerja in njegove najozje sodelavce Uga Pecchiolija, Antonia Tatoja in Adalberta Minuccija. Vohunili pa so do pred kratkim tudi za nekaterimi milanskimi sodniki skupine »čistih rok«, predvsem za tožilcema Piercamillo Davigom in Pierluigijem Dell'Ossom. Berlinguerju so celo sledili s fotografskimi in televizijskimi kamerami.

Vse te dosleje ter fotografske in televizijske posnetke so v začetku julija policisti zaplenili v uradu bivšega socialističnega tajnika Bettina Craxija (na sliki). Tako piše milanski tednik Panorama, ki v obsirni reportazi objavlja podrobnosti in izsledke preiskave, za katero je dal pobudo milanski tožilec Paolo Ielo. Agenti Digosa so nekdanjo Craxijevo pisarno preiskali 7. julija, z afero pa se, poleg milanskih, ukvarjajo tudi sodniki iz Firenc.

V Craxijevem uradu so odkrili tudi tajna poročila, ki sta jih sestavljala Tina Soncini (sodniki so ugotovili njene zelo tesne vezi z vodjo P2 Licijem Gelijem) in polkovnik vojske obveščevalne službe Federico Mannucci Benincasa. Slednjega so florentinski sodniki že pred desetimi letimi sumili nezakonitih poslov in odnosov z nekaterimi prevratniškimi skupinami ter organizacijami. Nekaj zaplenjenih dokumentov se nanasa tudi na liderja nekdanje »delavske avtonomije« Tonija Negrija in Oresteja Scalzoneja.

Craxi je na pisanje Panorame, kot vedno, reagiral s polemичnim sporočilom, v katerem pa ne pojasnjuje, kaj je pravzaprav počenjal z dosjeji in poročili tajnih služb. Gre za ponovno politično zaroto proti meni, pravi bivši socialistični voditelj, ki tudi napoveduje, da bo ob prvi priložnosti sam objavil vsebino zaplenjenih dokumentov. Craxi tudi dodaja, da ni nikoli vzdrževal osebnih stikov s Sisdejem in Sismijem, vse stiki s tajnimi službami naj bi se odvijali na institucionalni ravni. Na koncu pa tudi napoveduje, da bo tožil novinarje Panorame in vse, ki se naprej širijo lazi na njegov račun.

Višji sodni svet pa bo danes v Rimu

Bettino Craxi

zaslišal beneskega tožilca Carla Nordia v zvezi z njegovim znanim sporom z milanskim kolegom Ielom. Nordio je, kot znano, obtožil Iela, da je nezakonito odredil nekatera prisluškovanja Craxijevega telefona v Tuniziji in da mu hoče milansko sodstvo v bistvu odvzeti preiskavo o nekaterih podkupinskih aferah, v katerih je neposredno vpleten tudi Craxi. Beneskega javnega tožilca so takoj podprle nekatere stranke Kartela svoboscin, ki sedaj pozivajo Višji sodni svet, da »kaznuje« milanskega sodnika Iela.

V novinarskih, a tudi v političnih krogih je medtem povzročil polemiko sklep rimske Novinarske zbornice, da zasliši nekatere casnikarje, ki so vzdrževali telefonske stike s Craxijem. Ne gre za nobeno disciplinsko preiskavo, je povedal predsednik zbornice Bruno Tucci, a le za preverjanje oziroma iskanje resnice v tej se zelo nejasni aferi. Nekateri novinarji, ki so bili poklicani na zagovor, so razjarjeni nad zbornico.

Zelo jezna je posebno televizijska novinarka Alda D'Eusania, ki ni nikoli javno skrivala svojega velikega prijateljstva s Craxijem. D'Eusania je tudi prepričana, »da so casopisi in tudi sodniki napačno tolmacili telefonske pogovore z bivšim sekretarjem PSI«.

NOVICE

Z računalniki preverjajo invalidske pokojnine

RIM - Z navzkrižnim preverjanjem med računalniki Inpsa in notranjega ministrstva bodo pred koncem novembra preverili vse pokojnine invalidov, da bi ugotovili primere, ko posameznik neupravičeno prejema po dve pokojnini. To je sicer po zakonu dovoljeno, vendar samo, če osebni dohodek ne presega določene meje. Doslej so tudi s pomočjo prefektur preverili že več kot milijon 400 tisoč primerov. Pri tem sso odkrili 19.990 neupravičenih pokojnin s strani Inpsa ter 8.054 pokojnin, ki jih neupravičeno prejemajo od notranjega ministrstva prek zavoda Inail. Na ministrstvu računajo, da bodo prihranili približno 100 milijard lir letno, ko bodo te pokojnine preklicali.

Največ civilnih invalidov prejema 350 tisoč lir mesečne pokojnine, za dvojno pokojnino pa njihov skupni letni osebni dohodek pa ne sme presegati meje, ki na podlagi odstotka invalidnosti znaša od 4.500.000 lir do 20.000.000 lir.

Zadušila sta se v skladišču koruze

NOVENTA - V skladišču koruze v kraju Noventa pri Benetkah sta zaradi strupenih plinov umrla delavca, 30-letni domacin Antonio Simeon in 20-letni albanski priseljencec, cigar ime se ni znano. Popravljala sta notranjost velike cevi, ki povezuje silose za skladiščenje koruze, v cevi pa se je nabrali hlapovi fermentiranega zrnja, da jima je zmanjkalo kisika, ne da bi jima nihče pravočasno priskočil na pomoč.

SENAT / Z DVAKRATNO ZAUPNICO VLADI LAMBERTA DINIJA

Senat sprejel zakon o nadzornih organih in pospešil privatizacije

Proti zakonu je glasovala samo SKP, ker nasprotuje privatizaciji Enela

RIM - Z dvojno zaupnico vladi Lamberta Dinija je včeraj senat odobril zakon o uvedbi nadzornih teles (takoimenovanih Authority), ki bodo skrbeli za privatizacijo in nadaljnje poslovanje državnih služb javne koristi. O zakonskem predlogu se bo morala sedaj v četrtem branju spet izreči poslanska zbornica, vendar glede na veliko soglasje (za zakonski predlog so glasovale vse stranke z edino izjemo SKP, ki nasprotuje lastninjenju Enela) v senatu, je zelo verjetno, da zakon ne bo naletel na nove ovire v spodnjem domu.

Z zakonskim predlogom, ki ga je sprejel senat, sta bila oblikovana dva nadzorna organa. Prvi bo bdel nad privatizacijo in delovanjem podjetij, ki delujejo na področju energije (plin in elektrika), drugi nad komunikacijami. Komaj bo zakon sprejela zbornica in

bodo imenovani njegovi člani, bo operativen nadzorni organ za energijo, ker zakon določa vse podrobnosti in pristojnosti, medtem ko bo za uvedbo ostalih nadzornih teles treba se počakati. To je predvsem sad dejstva, da se vladi mudi prevsem s privatizacijo Enela, s katero bi hotela zaceti s prihodnjim letom.

Odobritev zakona o nadzornih organih je temeljnega pomena v postopku za privatizacije javnih storitev. Nadzorno telo bi moralo namreč scititi interese porabnikov, jamčiti kakovost storitev, obenem pa zagotoviti investitorjem donosnost pri prehodu od državne v zasebno last. Telesom bodo priznali nadzorne pristojnosti, razreševati bodo morala morebitne konflikte med porabniki in podjetji, prilagajati tarife na osnovi načrtovane inflacijske stopnje, obenem pa spodbuja-

ti podjetja k večji storilnosti.

Minister za industrijo Alberto Clò je v senatu zagotovil, da vlada ne namerava dovoliti neke divje privatizacije, ampak upoštevati smernice parlamenta. Za lastninjenje Enela je navedel tri korake: najprej nacrt za novo ureditev sistema za proizvodnjo elektrike, nato imenovanje predsednika in članov nadzornega telesa in končno začetek postopka za lastninjenje.

Za zaupnico vladi in za zakon so glasovale vse stranke z izjemo SKP. Predstavniki Kartela so pojasnili, da je zaupnica zgolj tehnična in nima nobene politične podmene. Odlocitev pa je kritiziral Marco Pannella, ki je sopotnikom Kartela ocital, da v izjavah »rjavijo kot liberalni lev«, v praksi in ob reševanju konkretnih problemov pa »meketajo kot ovce«.

Predsednik vlade Lamberto Dini

PALERMO / DRUGI DAN SODNE OBRAVNAVE PROTI DOSMRTNEMU SENATORJU

Proces Andreotti: danes odločitev

Sodni senat bo sklepal o teritorialni pristojnosti

PALERMO - Kazensko sodišče v Palermu, ki mu predseduje Francesco Ingargiola, bo danes razvozlati najzahtevnejši formalni vozeli procesa proti Giulio Andreottiju. Odločiti bo namreč moralo, kdo je pristojen za proces proti dosmrtnemu senatorju, ki je obtožen sodelovanja z mafijo.

Ob tem problemu sta se na prvi obravnavi procesa spopadla tožilstvo in Andreottijeva obramba, sodni senat pa si je vzel deset dni časa za tehten premislek, ker odločitev ni lahka, saj je Giulio Andreotti dolgo let poosebljal tako lik državnika (bil je sedemkrat predsednik vlade in nestetokrat minister) kot političnega oblastnika, njegova državniška vloga pa je slonela tudi na političnem kapitalu moči in vplivnosti njegove struje in Krščanski demokrati.

Palermsko tožilstvo, ki je pol drugo leto raziskovalo Andreottijevo odgovornost, je branilo tezo o teritorialni pristojnosti palerm-

skega sodišča. Po oceni tožilstva je Giulio Andreotti navezal stik z mafijo predvsem v svojstvu voditelja lastne struje v KD in s tem objektivno prispeval h krepitvi Cose nostre predvsem v glavnem mestu Sicilije. Zakon je po oceni tožilstva kršil kot politik in ne kot minister.

Povsem nasprotna je teza obrambe. Po njeni oceni ni mogoče prezreti dejstva, da je Andreotti opravljal ministrske in premierske dolžnosti. Zaradi tega naj bi za proces pristojno ministrsko razsodišče v Rimu ali vsaj sodišče v Perugii, kjer raziskujejo vlogo Giulia Andreottija kot domnevnega mandatorja umora novinarja Mina Pecorellija.

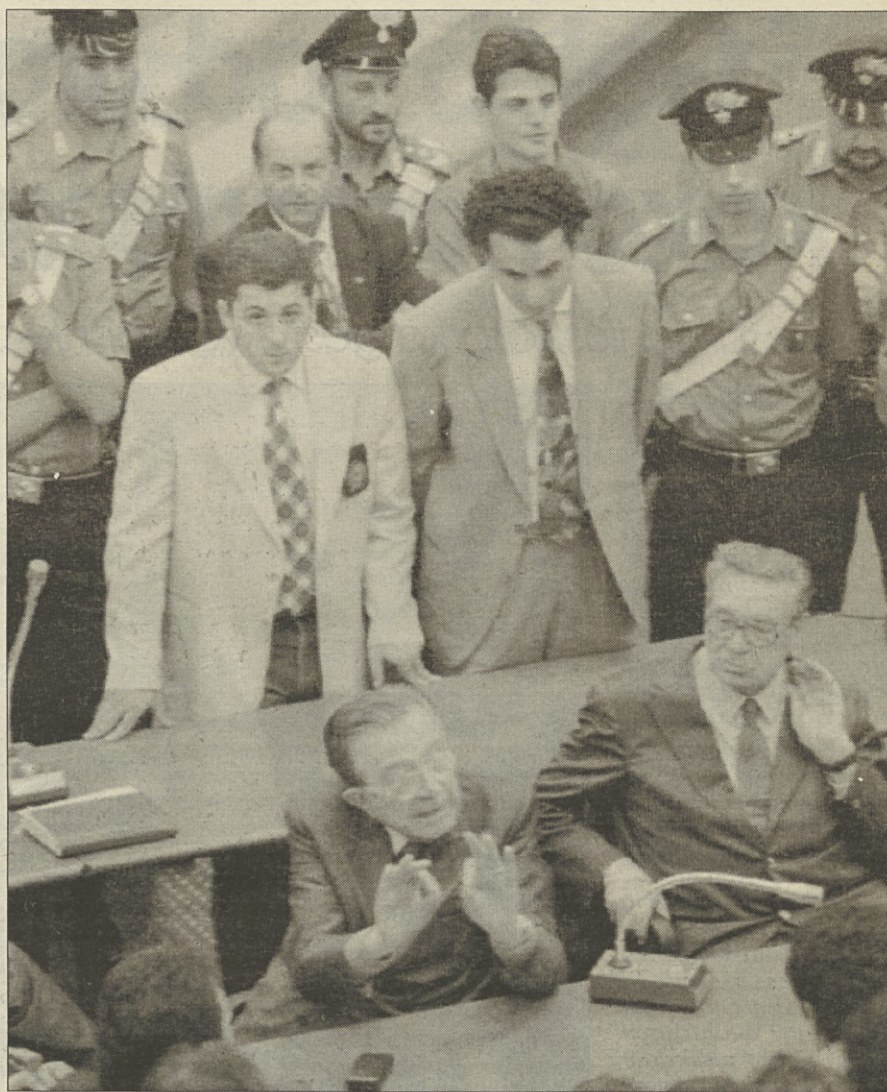
Glede na splet pristojnosti, ki ga je poosebljal Andreotti, je najbrž v obeh težah nekaj resnice. Srž problema pa je drugačen: če bo sodni senat pripisal prisotnost Palermu, se bo sojenje nadaljevalo; v nasprotnem primeru bo od-

loženo za nedoločen čas in vprašanje je sploh, ali bi se proces spet začel.

Giulia Andreottija na današnji obravnavi najbrž ne bo. Tako je vsaj napovedal njegov odvetnik Odoardo Ascari, ki je dejal, da je bil obtoženec prisoten na začetku prav iz spoštovanja do sodnega senata, medtem ko njegova prisotnost na obravnavi, ki bo predvsem tehničnega značaja, ni nujna.

Kaže, da sodni senat, ki mu predseduje Francesco Ingargiola, ni se izdelal dnevnega reda obravnave. Zato so na osnovi izkušenj napovedali dve možnosti: če bo predsednik Ingargiola stopil v dvorano in začel z branjem sklepa o pristojnosti, bo najbrž sprejel teze obrambe. Če pa bo začel s preliminarnim delom in sele nato prešel na branje sklepa o pristojnosti, bo proces najbrž ostal v Palermu.

Odločitev, kakršna koli bo, bo padla danes popoldne ob 16. uri.

NYT: Proces vsemu povojnemu sistemu

WASHINGTON - »Proces proti Giulio Andreottiju ni samo sojenje enemu od mojstrov politike, ampak je sojenje celotnemu povojnemu italijanskemu političnemu sistemu, ki ga je poosebljal Andreotti«. Tako ugotavlja v komentarju New York Times, po katerem je »italijanski sodni sistem lahko ponosen, da se o obtožbah proti Andreottiju govori javno na procesu, ki ga neposredno prenaša radio«.

Po oceni newyorškega časopisa je Giulio Andreotti dosegel višek svoje politične kariere, ko »so ZDA skušale prepričati, da bi se KPI pri-

blizala oblasti. Andreotti je to lokavo izkoristil in se povečal svoj vpliv«. »Tako se je zgodilo,« trdi ameriški dnevnik, »da je dober del povojnega obdobja ena sama stranka obvladovala italijansko politično sceno in ustvarila pogoje za stalno gospodarsko rast. Toda permanentna oblast je prinesla tudi korupcijo, razsipnost in obtožbe - ki niso najbrž iz trte izvite - o sodelovanju s kriminalnimi sicilskimi organizacijami. Andreotti ima vso pravico, da se brani v sodni dvorani, vendar ne bo veliko tistih, ki bodo objokovali smrt sistema, ki ga je poosebljal.«

Jezuit Pintacuda: KPI je zaradi Moskve večkrat prizanesla Giulio Andreottiju

BARI - »Andreotti je bil v parlamentu večkrat obtožen, toda KPI ga je na osnovi navodil Kremlja vselej resila. Ker je Moskva imela Andreottija za svojega jamstvenika, italijanski tovarisi niso smeli voditi preiskave o njem.« Tako trdi pater Ennio Pintacuda, dolgoletni ravnatelj jezuitskega središča Arrupe v Palermu, ki je bil zaradi svoje simpatije do levosredinske uprave Leoluca Orlando prisiljen, da odstopi in zapusti Palermo.

Pintacuda je skupaj z

novinarko Roberto Ruscica pripravil knjigo o italijanskem povojnem dogajanju. Dolgo poglavje eseja je posvečeno prav liku Giulia Andreottija.

Pintacuda se ne spušča v ocenjevanje sodnih in kazenskih aspektov preiskave proti Giulio Andreottiju in ne tehta dokazov, ki jih je zbralo sodstvo. Njegova analiza ostaja na politični ravni. Kot dokaz podpore, ki jo je KPI nudila Giulio Andreottiju, jezuitski politolog navaja vlado »državljanske enotnosti, ki

jo je po ugrabitvi Alda Mora Enrico Berlinguer podprl, ceravno brez vsakršnega navdušenja.« Andreotti je po mnenju Pintacude užival tudi zaupanje Vatikana in je bil vezni člen interesov zelo razčlenjene sistema oblasti.

Njegova zvezda je začela zahajati s koncem hladne vojne, ko ni bil več potreben sistem starih jamstev in so se oblikovale nove vezi in nova ravnanja. »Tudi gospodarski sistem mafije je usmeril svojo pozornost proti vzhodnim

državam in je oslabil gospodarske vezi med Ameriko in Sicilijo,« je poudaril Pintacuda.

Mednarodno dogajanje je po oceni jezuitskega pater znatno prispevalo k zatonu »bogov italijanske politične scene«. »Andreotti je bil jamstvenik in zvest političnemu sistemu dveh blokov, vzbujal je zaupanje prav zaradi zvestobe atlantskim zaveznikom.« Ta sistem oblasti in vezi je zdržal, dokler so zdržala ravnanja hladne vojne in blokovske politike.

FIRENCE / NOVA UGANKA ZA LJUBITELJE ZAKULISOLOGIJE

O čem so pri obedu govorili Prodi, Veltroni in Di Pietro?

Srečanje v okviru okrogle mize o civilnih pravicah

FIRENCE - Ljubitelji politične zakulisologije in ugank so spet prisli na svoj račun. Bivši sodnik Antonio Di Pietro se je namreč v Firencih sestal z liderjem Oljke Romanom Prodiem in njegovim namestnikom Walterjem Veltronijem. Ali je bil to prvi korak prevzemanja novih političnih odgovornosti, ki ga je napovedoval Di Pietro?

Zelo verjetno bo florentinski dogodek izzval kopico ugibanj, ki jih je (hote ali ne) spodbudil tudi Di Pietro s pretirano reakcijo proti fotoreporterjem, ki sta se približala restavraciji in uspela narediti nekaj posnetkov omizja. Di Pietro je zagrozil z ovadbo fotoreporterjev in dosegel, da so ji prisotni policisti za-

Antonio Di Pietro

Romano Prodi

plenili filma.

Di Pietro, Prodi in Veltroni so bili skupaj z nekaterimi udeleženci gostje Dezele Toskane, ki je priredila okroglo mizo o civilnih pravicah.

Po novicah, ki so pro-

nicnile skozi zid molččnosti, sta voditelja Olke sedela blizu Di Pietra. Kosilo naj bi trajalo od 13. do 15. ure, na kar naj bi se Prodi, Veltroni in Di Pietro umaknili na zasebni pogovor, ki je trajal

eno uro.

Vsi udeleženci so bili zelo skopi z izjavami, Di Pietro pa se je izmuznil skozi stranska vrata in se tako izognil novinarjem, ki so prezali nanj pred glavnim vhodom. Samo podpredsednica deželne vlade Marialina Marcucci je na vprašanje, ali je imelo kosilo tudi politični pomen, izjavila, da »ne v tradicionalnem strankarskem smislu. Slo naj bi namreč za srečanje, ki naj bi med mladimi krepilo čut družbene odgovornosti in sistem clovekovih vrednot«.

Dobrodušni Prodi ni bil veliko jasnejši. Z jasnim in odločnim »Ne« je odgovoril samo na vprašanje, ali je bil govor o možnosti kot ministra Oljke.

RIM / USPEŠNA AKCIJA POLICIJE

Zaplenili umetnine za milijarde

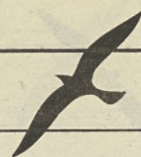
Slike znamenitih avtorjev ukradli v stanovanju sen. Evangelistija

RIM - Agenti letkega oddelka iz Rima so prejšnjo noč zaplenili na desetine umetnin, ki so jih 17. julija ukradli v stanovanju zdaj pokojnega sen. Franca Evangelistija, nekdanjega tesnega sodelavca Giulia Andreottija. Evangelistijevi vdovi bodo tako vrnil 80 slik znamenitih slikarjev, kot so De Chirico, Morandi, Rosai, Monachesi in celo Delacroix, ka-

terih vrednost gre seveda v milijarde. Agenti so aretirali nekoga rimskega obrtnika, ki je imel ume svojem dostavnem vozilu. Kar prvi pogajali za vrnitev s' prav zaradi njihove vre. isirati

Na sliki (teletoto AP) agenti že zaplenjene umetnine.

SEŽANA / M. KOŠUTA IN M. JEMEC BOŽIČ

Galeb nad žitom: kako nastane knjiga

Pesnik in ilustratorica gosta včerajšnje ure pravljic

Pesnik Miroslav Kosuta in ilustratorica Marjanca Jemec Božič sta bila včeraj gosta ure pravljic v sezanski knjižnici Srečka Kosovela, kjer ju je prisrčno sprejela prava množica otrok, pravzaprav pravih poznavalcev njenega dela in tudi njune zadnje knjige *Galeb nad žitom*, ki je izšla pred kratkim pri založbi Devin. Tako dobro jo poznajo, da so pripravili celo recitalček pesmi, ki so jim bile najbolj všeč, s scenografsko animirano pesmijo o Barvah dreves.

Cetrkovke ure pravljic prireja Kosovelova knjižnica v Sezani že več kot petnajst let v skrbi za mlade bralce. Otroci radi spoznajo ustvarjalce knjig, ki jim priskrbijo ure in ure veselja. Rado vedni so, od kod prihajajo in kako nastajajo pesmi in ilustracije. Na prisrčna vprašanja sta tudi včerajšnja gosta rada odgovorila. Miroslav Kosuta je povedal, da prihaja iz Kriza. Doma je na eni strani imel morje in na drugi gmajno, Sezana pa je bila daleč, daleč. Pesmi iz knjige je že objavil v *Galebu*. Napisal je prvo, urednica je prosila Marjanco Jemec-Božič, da jo ilustrira, rezultat je bil vsem tako všeč, da so ga prosili, naj se piše. Nastale so se ostale pesmi in ilustracije, ki so sedaj zbrane v knjigi.

Marjanca Jemec Božič, ki je s seboj prinesla tudi veliko originalov objavljenih ilustracij za razstavico v knjižnični čitalnici, so otroci najprej vprašali, kako riše in predvsem, kako svoje

Včerajšnja ura pravljic v sezanski knjižnici Srečka Kosovela (foto KROMA)

ilustracije pobarva, da so tako lepe in žive. Tako kot vi, je odgovorila, z barvnimi svinčniki, z vosčenkami, ki imajo tako vesele, močne barve, potem jih razmažeš s prstom in barve postanejo skozi bolj rahle. Uporablja tudi tuše in vodne barve

Vprašan je bilo še veliko. Na koncu je Marjanca Jemec Božič pokazala, kako riše. Po prvih potezah flomastra so otroci ugibali, kaj bo. Zaba, ki se smeje? Ne, kje pa! Bila je opica Nana s papigo v desni in sončnikom v levi roki.

Otroci so se zadovoljno razšli. Zal jim je bilo le, da knjige včerajšnjih gostov ni bilo mogoče kupiti v knjižnici, kot so bili doslej navajeni. (bov)

SPOSOJENI KOMENTAR

Slovenska topnjača pred Trstom

MILE ŠETINC, REPUBLIKA

Sibkost zunanje-političnega dela »zgodb o uspehu« je v marsicem objektivno pogojena. Utesnjenost med »levantinsko lokavostjo« zahodne sosed, ki prav na nas utruje mišice v prizadevanju, da bi spet postala evropska velesila, in »balkanskim narcisizmom« južne sosed, ki svojo mednarodno tezo gradi na močni vojski, bi trdo preizkusila tudi najbolj izkušena in razvejano evropsko diplomacijo. Kaj sele diplomacijo v nastajanju, kakršna je slovenska in v kateri se pomanjkanje izkušenj združuje s splošnim kadrovskim siromastvom države.

Vsa ta objektivnost pa izgubi pojasnjevalna moč, ko naletimo na mesanico brezbriznosti in grobijanstva v odnosu do zamejske problematike, ki je vendar sestavni del slovenskega narodnega vprašanja, odkar ta obstaja. Vladno »kosa-rico« Tržaski kreditni banki je namreč mogoče obracati na različne načine in mukoma iskati pametne razloge za nenavadno sumnjicavost - končno gre za v tem trenutku eno najbolj nadzorovanih in preiskovanih bank v Ita-

liji, ki ne more biti več nobena neznanka niti za slovensko vladno - ki veje iz petkovih sklepov vlade. A dejstvo, da so bili ti sklepi sprejeti nekaj ur pred iztekom skrajnega roka za odločitev, se bolj pa pokrovitelski, »komisarski« ton, ki veje iz nizanjanja pogojev za (vistem trenutku praktično ne mogoče) vlaganje v to banko, je mogoče metaforično ponazoriti z diplomacijami topnjac - toda topnjac, ki merijo na tarco, ki jim je že izginila izpred oči. Kaže sicer, da tudi ta juha ne bo pojedena tako vroča, kot je bila skuhana, če drži, da banka iz Brescie, solastnica TKB, ne name-rava naskakovati (slovenske) večine v banki. Politicne posledice pa bodo ostale, predvsem v psihozi med manjšino v Italiji, ki izhaja iz občutka, da je hkrati napadena od lastne in izdana od matične države. To pa že ima tudi negativne gospodarske - saj je manjšina za matico omembe vreden gospodarski partner - in, če hočete, narodnoobrambne posledice. Se vedno je na potezi slovenska država. In bo na potezi, dokler bo manjšina obstajala.

OLGA PETELIN

Je bila to mladost?

Martina zgodba o trpkem kruhu, krhkem srcu in črnem času

V Trstu, zima 1924 - poletje 1926

14.

Pa tudi bi vas prosil, Marta, da nikomur ne omenjate, kdo je posređoval glede vaše zaposlitve pri podjetju Sementi...! Kot da se nista nikoli srečala... Prav?! - Če pa bi kdo le vrtal, kako vam je uspelo priti na tako zahtevno mesto, mu recite le, da ste zanj zvedeli po golem, srečnem naključju! Mi oblubite?«

»Seveda vam oblubim, se prisežem lahko... Res vas ne bom izdala. Pa tudi vaših navodil in nasvetov se bom držala,« sem mu predano rekla in se hvaležno oklepala njegove roke.

»No, moja mala, gotovo bo tako najbolj prav! Hvala za zaupanje...« je bil Renzo zdaj zadovoljen, pa tudi kot v zadregi.

»Zdaj pa dovolite, da si privoščim svoje pomirjevalno sredstvo,« se je pošalil in si prižgal cigareto. Potem je stopil k težkim vratom.

Bilo mi je tesno in slovesno pri srcu. Zaradi pomebnega pogovora in oblube, da ne bom nikomur omenila njegovih zaslug.

- In to počne Renzo iz čistega človekoljubja. Kako je plemenit! - sem razmišljala. - Noče, da bi mu kdo pel slavo zaradi izkazane usluge. Ima pa morda še druge, skrite razloge, da noče, da bi prišla moja vez z njegovo osebo med ljudi. Samo jaz vem... Le sama pri sebi sem mu lahko hvaležna... - Tako mi je rojilo po glavi. Vzdihnila sem.

Tedaj pa me je Renzo poklical: »Dež se je spadal, Marta, in mrači se. Iti morava, meni se zdaj že mudi.«

Sla sva. Spotoma nisva več spregovorila niti besede. Z roko v roki sva stopala vedno hitreje in se, kot že zadnjic, poslovila pri Rotondi.

Hotela sem mu še kaj reci, pa nisem mogla. Bil je ves nestrpen in njegov pogled je bil tako žalosten.

»Moja Martica! Pozno je. Zame je tu nevdržno. Kot sem vam že razložil, moram jutri na Dunaj. Vrniti se bom. Kdaj, ne vem.«

Celo je imel namrščeno, oči so mu potemnele. Nanaglo se je rahlo sklonil in mi nežno poljubil roko. Potem se je obrnil in odhitel proti mestu.

Obstala sem kot okamenela. Gledala sem za njim in upala, da se ozre. Pa zaman. Kmalu, prekmalu se mi je zgubil z oči.

- Zakaj danes to njegovo skrivnostno obnašanje, zakaj tako čudno slovo? Tako rada bi mu na kak način pomagala, mu stala ob strani. Pa kako? Kdaj? - sem se brezupno grizla in stopala počasi proti domu.

»Martaaa!« je klical Ninče in mi tekel naproti. »Mati in Iva te nestrpno čakata,« je hitel praviti in potipal po moji torbi, če je v njej kaj za pod zob.

»Iva da je že doma?! Kako to?« sem bila radovedna.

»Z njeno službo ni nekaj v redu, ce sem prav razumel...« je odgovarjal. Potem so ga že zaposlili lastni problemi:

»Kako da mi nisi prinesla koštanjev? Obljubila si... Uffa... jaz pa tako lačen!« je potarnal in zdiralj v smeri gostilne.

Utrujena od vsega doživetega sem končno prispela domov. Mati

in Iva sta sedeli pri mizi in se ubadali s kvačkanjem.

»Da si le prišla!« se je mati od-dahnila in se ozrla po moji obutvi.

»Dober večer!« sem pozdravila in prisledla k Ivi.

»Iva, ti doma!? Kaj to pomeni?« sem takoj vprašala.

»Gospa mi je odpovedala službo. Pravi, da njen sinček zdaj ne potrebuje več varuške,« je žalostno odgovorila in zagrenjeno vzdihnila. »Hudo mi je... pač nimam sreče!«

»Težki casi... le kdaj bodo mimo!« je potožila se mati in odšla v kuhinjo.

Hotela sem Ivo na kak način potolaziti. Pa kako? Tudi mene je vest prizadela.

Vstala sem in brez besede odšla v svojo sobo. Sedla sem k oknu in se zamislila v sestrino usodo. Smilila se mi je. Potem pa me je zaskrbelo: kaj če jutri se meni spodleti? Potem bom morala spet k črnuhom.

- To pa ne! - sem si rekla in takoj vzela iz torbice brošuro, ki mi jo je preskrbel Renzo. Pricela sem listati po njej in jo brati. Priročnik z osnovnimi pojmi je bil res pregleden in natančen. Prav z veseljem sem se poglobila vanj.

Tako sem se nekoliko pomirila in spet pomislila na Renza, na njegovo velikodušno naklonjenost do neznatne vojne sirote, ki tiči do vratu v revščini.

- Oh! Ko bi se mi le jutri posrečilo. Saj nimam tako velikih zahtev, - sem vzdihnila, potem pa si vroče zazelela, da bi bil on, Renzo, kje blizu, ob meni...

To noč sem slabo spala. Skrbelo me je, kako bom prestala preizkušnjo. V družini je bilo že tako vse narobe...

Iz nemirnega spanca me je zjutraj prebudila Nincetova koračnica: Mi smo junaki korenjaki, kako nas gledajo ljudje...

- Joj, v novo podjetje moram... preizkusnja...! - me je presinilo in vrglo s postelje.

Urno sem se napravila, spila mleko in sla, ne da bi komurkoli kaj povedala.

Zelega sem ostati sama, sama s svojimi skrbmi. Spet sem si izbrala nekoliko daljšo, manj obljudeno pot preko Bosketa. Hodila sem zlagoma in se predajala svojim mislim.

- Vse skupaj je veliko tveganje. Na vsak način, držala se bom Renzovih nasvetov in tako mi morda le uspe. Tako, kaj drugega! Ah, samo da se resim živčne gospe Linde in tistih črnuhov... za vse večne čase. Ne bi več prenesla...

- Samo na vso moč si moram žeteli, in s trdno voljo. Na vsak način se moram zrinuti k tem "Sementi - Semenom"! Na izkušnji se moram odrežati.

- Seveda mi bo uspelo, mora mi! - sem si dajala poguma in odločneje stopila.

Tocno ob devetih sem bila v prodajnih prostorih podjetja Sementi. Debelušno dekle je takoj pristopilo k meni in me v slovensčini vprašalo: »Si mogoče ti naša nova prevajalka?«

Pokimala sem.

(Se nadaljuje)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36/I. nad. postni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Postni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

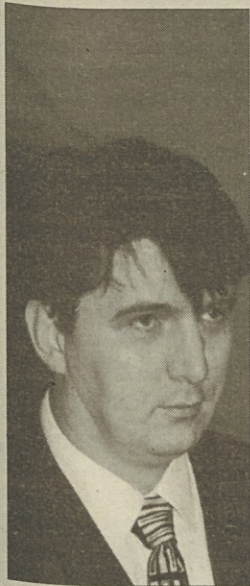
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V DEŽELNI SKUPŠČINI

V Trstu srečanje parlamentov treh obmejnih dežel in držav

Jože Skolc

TRST - Deželna skupščina Furlanije-Juljske krajine bo danes dopoldne gostila parlamentarni delegaciji iz Slovenije in Koroške, s katerima goji zelo dobre stike prijateljstva in sodelovanja. Dnevni red tristranskega političnega vrha predvideva, da bo vsaka delegacija vsebinsko pogledala po eno temo, nakar bodo predsedniki vseh treh skupščin - Giancarlo Cruder, Jozef Skolc in Adam Unterrieder - na skupni novinarski konferenci podali obračun srečanja.

Slovenska delegacija bo obravnavala vlogo narodnostnih manjšin kot dejavnikov obmejnega sodelovanja ter dobrososedskih odnosov med Italijo, Slovenijo in Avstrijo. Koroški predstavniki bodo spregovorili o regionalnih programih čezmejnega sodelovanja v okviru

Giancarlo Cruder

Evropske zveze, pa tudi o odnosih med državami članicami evropske petnajsterice in njihovimi sosedami. Predstavnstvo Furlanije-Juljske krajine pa bo poglobilo problematiko prevoznih in prometnih.

Pred pričetkom vsebinskega dela srečanja bodo deželne svetovalece oziroma parlamentarce pozdravili predsedniki Cruder, Skolc in Unterrieder, za vsako delegacijo pa bodo nato spregovorili po trije člani. Današnje zasedanje se bo po predvidevanjih končalo z odobritvijo treh političnih resolucij o temah, ki jih bodo obravnavale tri delegacije. Govora bo najbrž tudi o usodi delovne skupnosti Alpe-Jadran, ki je po velikih spremembah na mednarodnem političnem prizorišču v zadnjih letih močno izgubila na pomenu.

NA TRBIŽU / 20. IN 21. OKTOBRA

Večjezičnost na evropskih mejah

Prireditelja sta KD Planika in SLORI - V ospredju primer Kanalske doline - Številni ugledni predavatelji

TRBIZ - Prireditelja prvega mednarodnega posveta v Kanalski dolini, kulturo društvo Planika in urad Slorija, sta že izdelala spored pomembnega srečanja, ki nosi naslov »Večjezičnost na evropskih mejah - primer Kanalske doline«, ki bo v kulturnem središču na Trbižu 20. in 21. oktobra.

Spored simpozija je naslednji. V petek, 20. oktobra, ob 9. uri, uvodno predavanje: prof. dr. Anne Knudsen (Kopenhagen): »Evropske etnične in jezikovne skupine v socialnoantropološki perspektivi«; Carlo Lager, predstavnik nemške skupnosti v Kanalski dolini: »Zgodovina in položaj nemške skupnosti v Kanalski dolini«; dr. Mario Faleschini, predstavnik furlanske skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini: »Zgodovina in položaj furlanske skupnosti«; Salvatore Venosi, predstavnik slovenske skupnosti v Kanalski dolini: »Slovinci v Kanalski dolini«; Vodstvo visjih sol s Trbiža: »Visje solstvo v večjezičnosti in večetničnosti okolju«. Sledila bo diskusija.

Ob 15. uri: uvodno predavanje dr. Vladimira Klemencica z ljubljanske univerze: »Razvoj in položaj slovenske manjšine v Kanalski dolini v luči evropske integracije«; dr. Andreas Moritsch z

univerze v Celovcu: »Proces nacionalne diferenciacije v Kanalski dolini in na področju Tromeje do prve svetovne vojne«; dr. Karl Stuhlpfarrer z univerze na Dunaju: »Kanalska dolina med leti 1918-1945«; dr. Ernst Steinecke z univerze v Innsbrucku: »Socialnogeografske posebnosti Kanalske doline«. Ob 17.30 diskusija.

Sobota, 21. oktobra, ob 9. uri: uvodno predavanje dr. Albine Nečak-Lük z ljubljanske univerze: »Medetnični odnosi v sociolingvistični perspektivi«; dr. Roberto Gusmani, z videmske univerze: »Govorci nemškega in slovenskega jezika v Kanalski dolini«; dr. Robert Minnich z univerze v Bergnu: »Posameznik kot avtor kolektivnih samopodob. Premislek o identitetni premičnosti na multijezični meji«; mag. Irena Sumi, INV-Ljubljana: »Slovenski knjižni jezik v Kanalski dolini: učenje in vzorci rabe«. Ob 11.30 diskusija. Ob 12.30: plenarno zasedanje pod predsedstvom prof. Darka Bratine in soproredujočih dr. Avgustina Malleja (Slovenski znanstveni inštitut iz Celovca), prof. Emidija Sussija (SLORI), prof. Janeza Stergarja (Inštitut za narodnostna vprašanja iz Ljubljane). Uvodno besedo bo imel senator Darko Bratina. (rp)

Delegacija Združenja izseljencev na obisku v deželni skupščini

TRST - Predsednik deželne skupščine Giancarlo Cruder je včeraj sprejel večjo skupino izseljencev, ki se udeležujejo seminarja o problematiki izseljenstva v Gradežu. Seminar prireja deželna ustanova za izseljenstvo ERMi, ki jo je na srečanju s Cruderjem zastopal podpredsednik Dario Rinaldi.

Cruder se je obvezal, da bo deželna uprava, kot v preteklosti, tudi v bodoče pozorno spremljala številna odprta vprašanja in tudi vsakdanje življenje izseljencev iz Furlanije-Juljske krajine.

KRIZA DEŽELNE VLADE

DSL, Zeleni in SI: Dežela potrebuje novo koalicijo

Zaskrbljenost nad zavlačevanji Poziv Severni ligi in Ljudski stranki

TRST - Demokratična stranka levice, Zelena lista in socialistično gibanje SI (Socialisti italijani) pozivajo Severno ligo in Ljudsko stranko, naj čimprej pojasnita kako mislita premostiti deželno krizo. Svetovalske skupine treh strank so na včerajšnjem srečanju izdelale skupno programsko platformo, ki jo bodo v prihodnjih dneh predložile zgoraj omenjenima strankama z namenom, da se oblikuje čvrsta levo-sredinska koalicija z Ligo.

Svetovalci DSL, zelenih in SI menijo, da morajo pogovori za izvolitev novega deželne odbora potekati ob belem dnevu in ob zelo jasnih programskih izhodiščih, brez slepomisenj in zakulisnih iger ali igrice. Travanut, Ghersina in De Gioia ter somisljeniki so

Zeleni Paolo Ghersina

zaskrbljeni nad zavlačevanji v zvezi s krizo, upajo pa, da bo pri vseh prevladal cut odgovornosti in da bo torej Furlanija-Juljska krajina pred koncem meseca dobila novo politično vladno koalicijo.

DSL, Zelena lista in socialisti nadalje podčrtujejo, da bi moral program nove deželne koalicije sloneti na globokem preustroju deželne aparata, prvenstveno pozornost pa bi moral posvečati posebni vlogi naše deželne stvarnosti v perspektivi resnične federalistične ureditve.

Deželni svet se bo sestel 13. oktobra, ko ima na dnevnem redu razpravo o finančnem zakonu Dinijeve vlade, medtem ko je predsednica odbora Guerova za 18. oktober napovedala uradni odstop. V to jo politično obvezuje posebna resolucija, ki jo je na predzadnji seji skoraj soglasno odobrila deželna skupščina ob edinem nasprotovanju skrajne desnice in SKP.

KOROŠKA / USTAVNO SODIŠČE DELOMA RAZVELJAVILO ZAKON O REGIONALNEM RADIU

»Radio Korotan« še lahko upa

DUNAJ, CELOVEC - Slovenska medijska družba »Radio Korotan«, katere prošnje komisija za zasebne radijske postaje pri Uradu zveznega kanclerja zacetek letošnjega leta ni upoštevala pri razdaji radijskih licenc in se je zato odločila za pritožbo pri Ustavno sodišču, lahko spet upa. Ustavno sodišče je namreč razveljavilo nekatere dele zakona o regionalnem radiu, tako da je potrebna nova razdelitev frekvenc, ki jo je pričakovati že zacetek leta 1996.

Konkretno sodišče ugotavlja, da v sedanjem zakonu ni jasne razdelitve frekvenc med javnopravnim ORF-om in privatnim programskim prirediteljem, poleg tega da tudi ni urejena razdelitev frekvenc med regionalnimi radijskimi postajami, ki presega meje zveznih dežel, in lokalnimi radijskimi družbami. Ustavno sodišče zato poziva zakonodajalca, da »nemudoma« poskrbi za novelacijo zakona o regionalnem ra-

diu, pri čemer pa poudarja, da ostaneta že izstavljeni licenci za radijske postaje »Antenne Steiermark« in »Radio Melody« pravno veljavni.

Poslovodja družbe »Radio Korotan« Marjan Pipp je odločitev Ustavnega sodišča v pogovoru za naš list izrečno pozdravil in izrazil upanje, da bo odločitev sodišča koroškim Slovincem le omogočila ustanovitev privatnega radia. Menil je, da bo novelacija zakona hitro izvedena, novi postopek pri razdelitvi frekvenc pa pomeni tudi novo možnost za družbo »Radio Korotan«.

Kot smo poročali, se je družba »Radio Korotan« v svoji pritožbi sklicevala predvsem na pravice manjšin, ki so zajamčene v Avstrijski državni pogodbi in St. Germainski pogodbi, nadalje se je pritožba sklicevala tudi na odločitev Mednarodnega sodišča za človekove pravice v Strasbourgu, po kateri naj bi imele cim več lokalnih postaj možnost oddajanja.

Družba »Radio Korotan« je

vložila prošnjo za razdajo radijske licence leta 1994, ustanovitelji družbe pa so med drugim celovska Mohorjeva, Narodni svet koroških Slovencev, Kršćanska kulturna zveza, Slovenska gospodarska zveza, in druge slovenske ustanove na Koroškem (Zveza slovenskih organizacij in tudi Slovenska prosvetna zveza v družbo nista vstopili). Stroški za načrtovani lokalni radio naj bi po računih radia »Korotan« znašali okoli 15 milijonov silingov letno, zvezna vlada pa naj bi po predstavah družbe letno prispevala najmanj šest milijonov silingov. Ostale stroške - tako v predloženem proračunu - bi krili z reklamo oz. s kooperacijami z drugimi radijskimi postajami. »Radio Korotan« bi predstavljal projekt manjšinskega radia za manjšino kot tudi za večino, oddajal pa bi v slovenscini in nemščini, je poudaril Pipp in dodal, da bi se nadalje družba odpovedala realizaciji projekta zasebnega dvojezičnega radia tedaj, če bi

vlada zagotovila celodnevni slovenski radijski spored v okviru javno-pravne Avstrijske radiotelevizije (ORF), kot to že vsa leta zahtevata obe osrednji politični organizaciji koroških Slovencev, NSKS in ZSO.

Kot smo že poročali, je po ukinitvi radijskega monopola Avstrijske radiotelevizije (ORF) za vsako zvezno deželo za zasebne oddajnike na razpolago ena regionalna frekvenca (na Dunaju dve), edina za Koroško predvidena lokalna licenca pa je bil dodeljena družbi koroških založb, v kateri pa je z desetimi odstotki soudeležena tudi Mohorjeva. Za dodelitev licence se je potegovala tudi družba »Agora«, ki je pri komisiji vložila projekt nekomercialnega interkulturalnega radia. »Agora« je bila med tistimi organizacijami, ki so podprle tožbo v Strasbourgu in s tem tem prispevale k padcu monopola Avstrijske radiotelevizije (ORF).

Ivan Lukan

AVSTRIJA / KOMUNIKACIJE

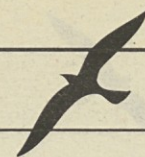
Koroški Slovenci na internetu

CELOVEC - Svetovno računalniško omrežje Internet, ki se bliskovito širi in trenutno šteje okrog 50 milijonov uporabnikov po vsem svetu, je zajelo tudi koroške Slovence: od 10. oktobra dalje bodo v omrežju zastopani tudi koroški Slovenci. V starih jezikih (v slovenscini, angleščini, nemščini in v jeziku esperanto) bo lahko vsak uporabnik kjerkoli po svetu in ob vsakem času na svoj računalnik dobil osnovne informacije o koroških Slovincih; kje so naseljeni, koliko jih je, kaksna je njihova zgodovina, kako so politično organizirani, kako razvejana in bogata je njihova kulturna dejavnost, kaksna je njihova gospodarska moč, itd. Odpoklical bo lahko tu-

di naslove vseh manjšinskih organizacij in ustanov na Koroškem, na računalniku si bo lahko ogledal tudi dela najbolj znanih slovenskih oz. koroških umetnikov (Werner Berg, Valentin Oman, Rudi Benetik) in fotografije koroških pokrajin.

Poseben del koroško-slovenske predstavitve v internetu bo posvečen kulturno-turistični ponudbi južne Koroške, dostopne pa bodo tudi aktualne novice iz narodnostnega življenja koroških Slovencev ter o njihovih stikih z drugimi manjšinami v Evropi.

Web-strani, ki jih je pripravil in jih uporablja multi-media studio aprou. c, najdete na naslovu: <http://www.approach.co.at/slovene>. (Ivan Lukan)

NOVICE

Novinarji Piccola napovedali 15 dni stavke

Skupščina novinarjev Piccola je napovedala 15 dni stavke proti napovedanemu založniškemu nacrtu, po katerem bo ob službo tretjina redakcije - 16 novinarjev - in 37 tiskarjev. Kdaj bodo stavkali, bo v prihodnjih dneh odločil sindikalni odbor. Vsekakor so zahtevali, naj založnik svoj nacrt umakne, predvsem pa naj na podlagi ministrskega sklepa ne ukrepa ničesar, dokler v Rimu ne zaključijo pogajanj za obnovitev delovne pogodbe. Založnik Melzi meri »k uničenju dnevnika«, piše se v sporočilu novinarjev Piccola, kot lastnik videmskega Messaggera Veneta (kjer je tudi napovedal krčenje osebja) pa je pravi monopolist dezelnih tiskane informacije, »kar mu je doslej dovolilo velike zaslužke«, danes pa namerava izpeljati spojitev dnevnikov na račun uslužbencev.

Francesco Zacchigna novi koordinator SPI

Finančna družba SPI, ki deluje pod okriljem zavoda IRI, ima od ponedeljka novega koordinatorja pobud za pospeševanje inovacij ter internacionalizacijo podjetij. To je Francesco Zacchigna, ki je imel podobne odgovornosti že pri tržaskem BIC (Business innovation center). Zacchigna bo pomagal publicizirati dejavnost SPI za odpiranje novih malih in srednjih podjetij tako v vsedravnem kot v mednarodnem merilu, sicer pa bo osebno izdeloval specifične načrte, tudi investicijske.

Nova delovna mesta

Od 8.30 do 12. ure v ponedeljek, 8., in torek, 9. oktobra, bo območni urad za delo v Ul. F. Severo st. 46, sprejemal prijave k udeležbi na izboru kandidatov za tri nova delovna mesta. Gre za pomožno socio-zdravstveno osebje, ki bo na račun Podjetja za zdravstvene storitve (bivše KZE) čistilo, prenašalo težke predmete in bolnike ter prevazovalo in preoblačilo mrlice. Prijavniki morajo imeti diplomu nižje srednje sole in biti na seznamu ljudi, ki iščejo delo.

Nemški novinarji v Devinu

Zanimanje za devinski Zavod združenega sveta se stalno veča; tako priča tudi sklep nemške avtomobilske hiše Mercedes Benz, ki je v program potovanja 40 nemških novinarjev po Evropi vključila tudi obisk devinskega Zavoda. Nemški novinarji se bodo danes dopoldne v Zavodu srečali s predsednikom Corradom Belcjem in rektorjem Davidom Sutcliffom, po obisku pa bodo odpotovali v Slovenijo.

Alfabetizacija umsko prizadetih

V Laboratoriju »P« v kompenzoriju bivše psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu se bo danes ob 9.30 začelo 3. vsedravnno zasedanje šol za alfabetizacijo odraslih; zasedanje prireja solsko skrbništvo in departma za umsko zdravje pri tržaski KZE.

Razstava afriških mask

Združenje Senza Confini - Brez meja prireja od 7. do 28. t.m. v prostorih Bottege del Mondo Yeleen (v Ul. Trento 8) razstavo afriških mask; razstava bo odprta (razen ob nedeljah in ponedeljkih) od 10. do 13. ter od 15.30 do 19.30.

FINANCARJI / PREGLEDI

Pomanjkljiva ekološka kultura

Rabljeno motorno olje in akumulatorji so nevarni odpadki

Rabljeno motorno olje in avtomobilske akumulatorje je treba vskladičiti kot nevarne odpadke, da jih nato prevzamejo posebna podjetja, ki uživajo državno finančno podporo, tako da je storitev za uporabnike povsem brezplačna. Rabljeno olje precistijo in uporabne ostanke prodajo rafinerijam, iz akumulatorjev pa poberejo svinčene dele, ki so nekaj vredni na tržišču. Tako narekuje zakon za zaščito okolja, ki ga je tudi Italija sprejela na podlagi dolocil Evropske zveze.

Kaze pa, da pri nas bolj malo spoštujejo ta zakon. Financarji tržskega pomorskega oddelka so septembra letos pregledali 43 prodajalnih avtomobilskih delov in 19 avtomobilskih koncesionarjev. Izsledki pregledov so precej porazni: v 14 prodajalnih rezervnih delov in pri 10 koncesionarijih so ugotovili nepravilnosti

v posebnih registrih za nevarne odpadke.

Skoraj polovica jih torej ne spoštuje zakonskih pravil, vendar, ugotavljajo v tiskovnem sporočilu, ki poveljstva tržaske finančne straže, bi morali tudi sami občani skrbeti za spoštovanje zakona, ki zagotavlja boljše življenjske pogoje za vso skupnost in to brez nobenega stroška za potrošnike. Če

odpadno olje in kisline iz akumulatorjev odvzamejo kanalizaciji ali kar neposredno na teren, to ni samo protizakonito, ampak tudi škodljivo za vse, saj se človeku in naravi nevarne snovi širijo po okolju, medtem ko so na razpolago posebne strukture in finančna sredstva, da se vsaj tej ekološki nevarnosti zlahka izogne.

O tragediji v Škednju niso še nič sklenili

Tržasko sodišče se še vedno ukvarja s primerom 22-letnega Maria Di Martina, ki je kriv tragedije, do katere je prišlo maja predlanskim v škedenjski karabinjerski kasarni. Tedaj je Di Martino s pistolo ustrelil proti kolegu, 22 let staremu Gianniju Discienzi, in ga zadel

v glavo. Po nekaj dneh je Discienza podlegel težki poškodbi. Včeraj bi bil moral sodnik za predhodne preiskave odločiti, kaj in kako (če je npr. šlo za nesrečo ali je bilo dejanje namerno), vendar izvededec, ki ga je dolocilo sodišče, ni še dokončal svojega dela.

PLEN NAJ BI ZNAŠAL 80 MILIJONOV LIR

Štirje nezakrinkani roparji v podružnici CRT v Škednju

Nihče ni videl, kako so pobegnili - Rop je posnet na videokaseti

»Plen znaša nekaj deset milijonov lir,« je povedal Diego Casavecchia, ravnatelj podružnice št. 12 CRT v Škednju, blizu cerkve, ki so jo včeraj zjutraj, nekaj po 10. uri, oropali štirje moški. Zaenkrat jih niso se izsledili, vendar bodo preiskovalci tokrat le imeli olajšano nalogo, saj so njihovi obrazi kot tudi skoraj vsak njihov gib posneti na filmskem traku. Roparji so hoteli odnesti kaseto s filmom, vendar je bila zaprta v sefu, ki se odpre šele po 15 minutah: očitno preveč za ljudi, ki so kot na zerjavici in jim je vsaka sekunda dragocena. Kaseto so pustili na svojem mestu in zbežali.

Cetverica je drugače pokazala dobre živce, iz cesar bi se lahko dalo sklepati, da niso bili prav novinci: svoj posel so opravili kar se da »diskretno«, med ljudmi niso povzročili nobene panike, nekateri se sploh niso zavedeli, kaj se dogaja.

»Bili so stari okrog 30 let,« je nadaljeval Casavecchia, »dva sta imela brado, očala, bila sta na kratko ostrizena. Eden je imel telovadne copate, jeans, kapo na glavi, eden pa je nosil jopice tipa "husky". Sprva ni

so naredili nič takega, kar bi pritegnilo mojo pozornost, in tudi se nisem zavedel, da so v štirih. Opazil sem dve osebi, mislil sem, da sta običajna klienta, ki sta se motala pri pultu, stopil sem k njima, povedal, da sem direktor, in ju vprašal, če kaj potrebujeta. Odgovor je bil, naj bom miren. Spet sem ju nagovoril, ce sta morebiti policaja. "Bodi na miru", sta odvrnila in mi pod nos pomolila ostro rezilo, tako, ki služi za rezanje lepenke, papirja in podobno. Tedaj je bilo jasno, za kaj gre.

Kaj sta počela druga dva? »Eden je ostal pri vratih. Dva sta praznila blagajne pri okencih, eden pa mi je zagrozil, naj odprem sef, proti kateremu me je surovo porinil. Za odpiranje sefa sta potrebna dva ključa, enega ima blagajničarka, drugega pa jaz. To se ne zadostuje, potrebna je kombinacija. Sestavil sem jo in sef odprl.

Kam so spravljali nagrabljeno? »V povsem običajen solski nahrbtnik.

Koliko vas dela v podružnici?

»Pet nas je.

Je bilo tedaj veliko klien-

Sedež podružnice CRT v Škednju takoj po ropu (foto Balbi/KROMA)

tov?

»Ne veliko.

Ni nihče opazil, da se dogaja nekaj neobičajnega, in temu primerno reagiral?

»Nič takega ni bilo. Ni niso grozili, češ da gre za rop. Pravili so le, naj ostanejo mirni. Ljudje so sprva pomislili, da imamo kakšen pregled davkarje ali kaj podobnega. Se le ko so me porinili proti sefu, so posumili, da nekaj ni v redu.

In ostali uslužbenci, kaj je bilo z njimi?

»Bili so mirni. Naredili so torej to, kar je v podobnih primerih najbolj pametno.

So roparji takoj odsli, ko so napolnili nahrbtnik?

»Ne, nam in klientom so veleli, naj gremo v prostor, kjer imamo arhiv, kopalnico. Od glavnega prostora, ki je namenjen klientom, ga ločijo vrata, ki pa so brez ključa. Ta vrata so zaprla.

So roparji pomislili, da imate varnostno televizijsko kamero, s katerimi vse snemate?

»Hoteli so pobrati vi-

deokaseto, vendar se je pri tem zapletlo. Registrator je v sefu, ki je uravnan na čas, odpre se po 15 minutah. Se le tedaj je kasetna na razpolago.

So počakali?

»Niso, po nekaj minutah smo pogledali, kaj se dogaja, ni jih bilo več.

Je med ropom vstopil kakšen klient?

»Ne bi vedel natančno. Morda je vstopila ena oseba. Tudi pred glavnimi vrati ni bilo nikogar. Morda je kdo prisel in ko je opazil, da v banki ni nikogar, se obrnil in odšel. Takoj smo poklicali preiskovalce.

Z ropom se ukvarjajo tako policija kot karabinjerji. Roparji naj bi bili stari od 20 do 30 let, visoki od 1,60 do 1,70 m, govorili naj bi s srednjejužnjaskim naglasom. Vstopili so vsak zase, eden se je ustavil pri vratih, v rokah naj bi imel rezilo, drugi pri prostoru za konzulenco, ostala dva sta odšla k pultu, kjer so blagajne. Direktorja so prisilili, da jim je

dal ključ sefa, ki jih je imel v svojem uradu, kamor sta ga spremljala dva roparja, ki sta ga pri tem udarila v hrbet in mu grozila. Potem ko so pobrali denar v blagajnah in v sefu, so hoteli odpreti se sef, v katerem je bila videokasete. Ker pa je sef uravnan na čas, so se znsali v težavah, in so vsem ukazali, naj odidejo v notranji prostor. Po nekaj minutah se je direktor odločil, da jih zapusti in je sprožil alarmni sistem, ki je povezan z operativno centralo inspektorata CRT, a slednja je obvestila 113. Preiskovalci so zaslišali vse prisotne (klientov je bilo pet) in našli solski nahrbtnik znamke »smart« rde, rumene, zelene in modre barve, podobnega tistemu, s katerim so odnesli plen. Nihče pa ni vedel povedati, če je roparje kdo cikal z avtomobilom in kako so se sploh oddaljili. Kot pravijo preiskovalci, naj bi plen znašal okrog 80 milijonov lir.

D.B.

ČAKAJO NA ODLOČITEV RIMA

Spet odložili dve sodni obravnavi proti Pahorju

Prof. Samo Pahor je imel včeraj dve sodni obravnavi, ki pa nista prinesli nič novega, obe so odložili na kasnejši datum. Ena se je nanašala na dogodek s 1. novembra 1992 pred cerkvijo sv. Antona, zaradi katerega Pahorja krivijo zalitve, upiranja in povzročitve telesnih poškodb javnemu funkcionarju (tistega dne je bila manifestacija društva Edinost). Preiskovalna faza se je zaključila že januarja, vendar sodniki razsodbe ne morejo izreči, ker čakajo na odgovor kasacijskega sodišča iz Rima. Pahorjeva obramba se je obrnila na to sodišče z zahtevo po premestitvi procesa, češ da je vzdušje v Trstu Slovincem nenaklonjeno. Dve taki prošnji so v Rimu zavrnili, na tretjo se ni odgovor. Medtem pa se je spremenil sodni zbor, niso ga več sestavljale

iste osebe in so morali ves proces obnoviti, vključno z zasliševanjem prič. Ker se je sodni zbor odtlej še enkrat spremenil, morajo znova vse ponoviti. Prihodnja obravnavi bo 18. decembra letos.

Na drugem procesu sklepajo o tem, kar se je pripetilo celo pred stiri leti, ob referendumu, ko je Pahor na volišču pri Sv. Ivanu v slovenščini vprašal za prevod referendumskega vprašanja, namesto prevoda pa so ga hoteli nasilno odstraniti, med prerivanjem pa je nehotno udaril nekega agenta. Sledila je obtožba upiranja javnemu funkcionarju. Tudi na tem procesu čakajo na odgovor iz Rima, kamor so se obrnili z zahtevo po premestitvi, in sicer iz istih razlogov kot pri prvem. Naslednja obravnavi bo 1. februarja prihodnje leto.

OPROSTILI PET TRŽAČANOV

Rejcem in lovcem jemali živali in jih osvobajali

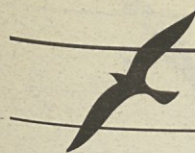
»Dejanje ne obstaja«: taka je bila odločitev prizivnega sodišča, ki je včeraj oprostilo pet tržaskih animalistov, ki so jih na prvostopenjski obravnavi obsodili na osem mesecev zapora pogojno. Peterica (Roberto Duria, Massimo Vitturi, Dario Dara, Dino Mensi, Loredana Jerman) je bila obtožena, da je rejcem, lovcem in laboratorijskim tehnikom pobrala kune zlatice, fazane, golobe in preskusne kunce, ki jih je zatem izpustila na svobodo. Pri tem je deželna koordinacija animalistov poudarila, da so morali prvič na procesih proti animalistom »upoštevati višje vrednote od onih, izključno trgovskih, ki vladajo sedanji družbi«. Obenem je pristavila, da tudi animalisti, ki jih ob vsaki priložnosti označujejo za fanatike in jih javno smesijo, kdaj pa kdaj doživijo prijetno presenečenje.

Karabinjerji prisegli

V kasarni Petitti di Roreto v Istrski ulici, kjer je pokrajinski sedež karabinjerjev, je priseglo 39 novih brigadirjev. Slovesnosti sta se udeležila tudi polkovnik Guido Genovese, namestnik komandanta karabinjerske regije Furlanije-Juljske krajine, ter polkovnik Mauro Picchiotti, pokrajinski komandant karabinjerjev.

Pridržana prognoza za moškega iz Mačkoli

Pri Domiu se je včeraj popoldne pripetila prometna nesreča, v kateri se je težje poškodoval 57-letni Amleto Corradini iz Mačkoli. Moski se je peljal z vespo, ko je prislo do trčenja z avtomobilom. Odpeljali so ga v katarsko bolnišnico, kjer so ga s pridržano prognozo sprejeli na nevrokirurškem oddelku. Corradini se je v Mačkoli, kjer si je kupil hišo in kjer je živel sam, priselil pred približno desetimi leti.

ŠEMPOLAJ / MNOŽICA NA POGREBU POSLANCA ŠKERKA

»Albin je bil skromen in plemenit človek«

Kučan: Izgubili smo zelo dragoceno osebnost

Res velika množica ljudi se je včeraj na devinsko-nabrežinskem zupanstvu in na sempolajskem pokopališču poslovila od dolgoletnega zupana in poslanca v rimskem parlamentu Albina Škerka, skromnega in plemenitega človeka. Njegovo življenjsko pot in njegovo delo v korist skupnosti so obnovili domači zupan Giorgio Depangher, podpredsednik deželnega sveta Miloš Budin, zastopnik DSL Claudio Tonel ter predstavniki Zveze partizanov ANPI Arturo Calabria, Zora Mervic in Franc Skerlj.

Slovenski predsednik Milan Kučan je v brzojavki izrazil sozaje vsem Slovincem. S poslancem Škerkom - je napisal Kučan - smo izgubili dragocenega človeka, ki se je s svojim delom za pridobitev pravic in za zaščito Slovencev za mejo zapisal v zgodovino te skupnosti in v srca vseh, ki jim je enakopravnost ljudi pomembno vodilo demokracije v sodobnem svetu.

Škerka so na zadnji poti pospremili tudi zalne koracnice nabrežinske godbe in zalostinke nabrežinskega zbora Igo Gruden. Na pogrebu so bili, poleg predstavnikov manjšinskega in tržaškega političnega življenja tudi zastopniki slovenskega generalnega konzulata, upravitelji iz Buj, Komna in Ilirske Bistrice, predvsem pa številni devinsko-nabrežinski občani ter prebivalci sosednjih vasi in Krasa, na katerega je bil pokojni Albin tako čustveno navezan.

Minister Guzzanti bo v nedeljo obiskal Burlo Garofolo

Minister za zdravstvo Elio Guzzanti bo v nedeljo obiskal otroško bolnišnico Burlo Garofolo. Minister (njegov prihod je predviden ob 16.30) se bo srečal z izrednim komisarjem Burlo prof. Guidom Gerinom, s podkomisarjem dr. Santejem Pavanom in z odgovornimi za znanstveno in zdravstveno vodstvo bolnišnice; ob 17.15 pa se bo Guzzanti sestal z vsem osebjem. Med srečanjem z vodstvom Burlo bo izredni komisar prof. Gerin podrobneje govoril o prihodnosti instituta.

NOVO / PARMA ODPSTOPI

Na čelo Tržaške zveze zadrug stopila ženska

Predsedstvo Tržaške zveze zadrug (Federazione cooperative e mutue di Trieste) je prevzela Gabriella Bon Trani in tako nasledila Olinta Parmo, ki je bil na tem položaju šestnajst let in je zdaj predsednik Delavskih zadrug.

Tržaška zveza zadrug je članica vsedravnice zveze Concooperative, ki je bila ustanovljena pred petdesetimi leti in združuje 180 zadrug, v katerih je zaposlenih skoraj 5.000 delovnih moči. Bon Tranijeva je prva ženska, ki se je povzpela na njen sam

vrh, je omožena in ima dva otoka, v preteklosti pa je imela pomembne funkcije tako v deželni in vsedravnici kot v mednarodnem združenju gibanju; zadnji čas je bila podpredsednica Tržaške zveze zadrug, je pa tudi članica upravnega sveta Delavskih zadrug in prihaja iz katoliških vrst.

Za novega podpredsednika krajevne združne zveze je bil imenovan Guerrino Madrusan, ki je poprej vodil tukajšnje zadrugo za prtljažno službo.

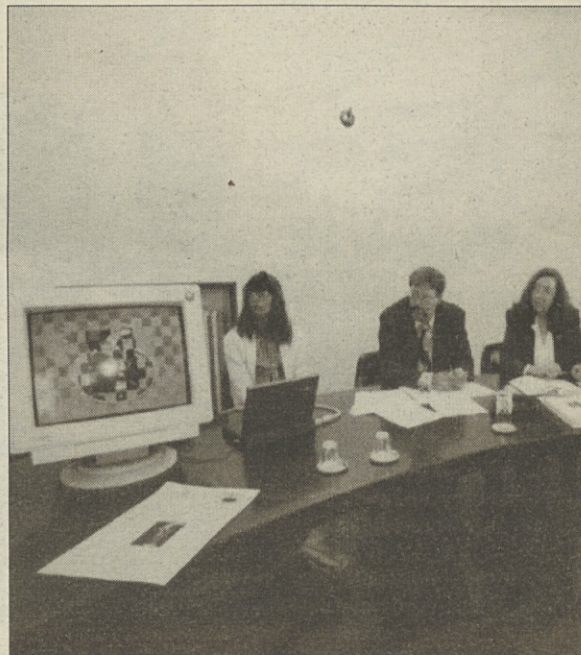
OBČINA / NAČRT »CRONOMETROPOLI«

Z novimi urniki na strani občana

Vsklajevanje potreb prebivalstva

Obcinska uprava je že pred časom sprejela načrt, ki ga je poimenovala »Cronometropoli«; gre za načrt, s katerim želi priskočiti na pomoč prebivalstvu, ki ima predvsem zaradi delovnih obveznosti večkrat precejšnje težave zaradi urnikov uradov raznih javnih in zasebnih služb, ki se jih poslužuje za razne potrebe in obveznosti. Obcinski odbor je zato poveril naloge o izdelavi načrta skupini občinskih strokovnjakov, ki jo vodi Giovanni Bergagna. Slednji je včeraj skupno z odbornikom Giorgiom Zanfagninom na tiskovni konferenci orisal dosedanje delo strokovnjakov, ki pripravljajo načrt; le-ta zadeva predvsem sedanji sistem urnikov javnih in zasebnih služb: z novimi urniki teh služb bi se prebivalstvo lahko posluževalo njihovih uradov ob urnikih, ki v glavnem ne sovpadajo z družinskimi in delovnimi obveznostmi posameznikov.

Gre torej za vprašanje vsklajevanja potreb uporabnikov raznih javnih in zasebnih služb s potrebami operaterjev, ki so v teh uradih zaposleni. Skupina občinskih strokovnjakov je doslej že opravila velik del dela: zbrala je predvsem vrsto podatkov, ki kažejo, kakšno je trenutno stanje na tem področju; raziskava je doslej predvsem pokazala, da je Trst sinhronično mesto (od 10. do 12. ure so na primer skoraj vsi uradi in trgovine odprte): vsi delajo vse v istih raz-

S tiskovne konference (foto KROMA)

dobnih dneva; v istih časovnih razdobjih se večina Tržčanov zbira v kavarnah na kavi, v trgovinah po nakupih, po javnih in zasebnih uradih, kar pa povzroča nemalo težav tako uslužbencem, kot tistim, ki morajo pred okenci čakati v dolgih in zamudnih vrstah. Zato je potrebno intervenirati predvsem na urnikih teh uradov; občinska uprava bo zato že pred koncem leta sklicala več sestankov s predstavniki družbenih in gospodarskih sil in z njimi skusala najti primerne rešitve vprašanju urnikov posameznih uradov.

Medtem je na osnovi telefonskega imenika že izzbrela 500 družin; uslužbenci, ki sodelujejo pri izdelavi načrta, jih bomo poklicali in jih povprašali, s katerimi

problemi se glede urnikov srečujejo, ko morajo po opravkih, predvsem v uradih, a tudi v trgovinah. Skupina bo tudi krožila po mestu in sama preverjala, kakšna je na primer gneča pred okenci raznih ustanov. Prihodnji teden se bodo njeni predstavniki mudili tudi v občinski galeriji (vsak dan od 17. do 22. ure), da bi se podrobneje seznanili s problemi prebivalstva; sprejemali bodo nasvete, predloge, pa tudi kritike in jih nato skusali upoštevati. Skupina pa se obrača tudi na ustanove in združenja, ker potrebuje tudi njihovo pomoč. Skratka: načrt, pri katerem so že od začetka sodelovali tudi sindikati, bo lahko učinkovit le v primeru, če bo pri njegovi izdelavi sodelovalo čim več ljudi.

SODELOVANJE / POBUDE TRGOVINSKE ZBORNICE

Pogled v balkansko Evropo

Tržaško gospodarstvo mora obnoviti svoje tržne tradicije

Trgovinska zbornica v Trstu krepi promocijsko dejavnost, s katero želi omogočiti tukajšnjim gospodarskim dejavnikom čim globlji in kar se da uspešen prodor na tržišča srednjevzhodne in balkanske Evrope, ki so strateškega pomena za naše kraje, kakor je izrecno zapisano v tiskovnem sporočilu te ustanove. Tržaška pokrajina mora obnoviti tržno tradicijo, po kateri je bil tukajšnji gospodarski svet vselej trdno prisoten na omenjenih območjih; zaradi tega si je zbornični predsednik Adalberto Donaggio zadal zahtevno nalogo, da ohrani in po možnosti še dodatno razvije dosedanje stike in sodelovanje tudi z vsemi sredinami, ki so zdaj vpletene v vojno na tleh nekdanje, druge Jugoslavije. Donaggio je namreč odločno prepričan, da bo to pripomoglo k ondotni pomiritvi in »normalizaciji«, ki sta po njegovem predpogoja za utrditev dialoga.

Od tod vse pogostejša dvostranska srecanja in udeležbe na sejmi, kakor tudi obiski gospodarskih odposlanstev iz Trsta v omenjenih zalednih predelih. Zbornica je tako sodelovala na mednarodnem sejmu v Zagrebu, na sejmi v Ljubljani in Celju, pa tudi v Skopju in ravno pred kratkim se v Bukarešti, poleg tega pa poslala svoje strokovno zastopstvo v Albanijo in priredila obisk pri Go-

spodarski zbornici v Beogradu. Ne samo, v teh dneh je organizirala se udeležbo na sejmski prireditvi ZEPS v bosanski Zenici, kjer razstavlja petnajst podjetij iz vse Furlanije-Juljske krajine prehrambene izdelke, avtomobilske dodatke in opremo, pisarniške stroje in drugo.

V prihodnjih nekaj tednih bo predsednik Donaggio znova potoval v Zagreb, kjer se bo sestal s predsedniki vseh drugih zbornic z območja Alpe-Jadrana, zatem pa se bo udeležil v Varšavi srečanja med zborničnimi predsedniki dežel, regij in držav, ki so članice Srednjeevropske pobude. Varšavsko zasedanje bo še prav posebnega pomena, ker bi lahko na njem uradno dodelili Trstu trajni tajniški sedež organizma, v katerem so vključene trgovinske zbornice iz desetih držav.

V naslednjih mesecih se bo predsednik Tržaške trgovinske zbornice s sodelniki podal tudi na Madžarsko, glede česar se je pred kratkim pogovarjal z delegacijo tamkajšnje gospodarske zbornice na Bledu, pred dnevi pa v Trstu se z zastopnikom Madžarske gospodarske banke za Italijo dr. Varnajem. Pozneje bo sledil uradni obisk na Češkem, se poprej pa bo Donaggio odpotoval v Bratislavo, kjer se bo sešel s predstavništvom Gospodarske zbornice za Slovako.

MUZEJI / DIDAKTIČNI SERVIS

Devet predavanj z ogledom muzejev za tržaške dijake

Devet tem v tržaskih muzejih: letosnji didaktični servis, ki ga tržaski občinski muzeji namenajo solarjem in studentom, se predstavlja v deloma spremenjeni obliki. Od ponedeljka, 9. oktobra se lahko zainteresirani, se pravi posamezne sole in razredi, začnejo prijavljati za učno uro na izbrano tematiko z ogledom muzeja. Pri pobudi, ki jo kot pokrovitelji podpirajo deželno solsko in vsa štiri pokrajinska skrbništva in deželna ustanova za poklicno usposabljanje IRRSAE, so soudeleženi gledališki muzej »Schmidl« s temo Zvoki in scena, zgodovinski muzej s Prazgodovino, Novejšim obdobjem prazgodovine in Starim Egiptom, grajski muzej sv. Justa predlaga dve temi, in sicer Grad od utrdbe do muzeja in Trst v 14. stoletju, v muzeju Sartorio so pripravili učno uro o Neoklasični vili za meščanski sloj, muzej Mor-

purgo predstavlja Kraljevski dom za trgovce in muzej Rizarna pa Trst v drugi svetovni vojni.

Za dodatne informacije se zainteresirani lahko obrnejo na Sereno Mizzau, in sicer jo lahko pokličejo v urade mestnih muzejev v Ul. Cattedrale 15 na telefonsko stev. 040/308686. Na isto številko lahko telefonirajo vsi, ki se želijo prijaviti, vendar samo ob ponedeljkih med 9. in 10.30.

Prijave za učno uro v gledališkem muzeju »Schmidl« pa sprejemajo uradi tega muzeja, in sicer samo ob torkih od 9. do 10.30 na stev. 040/366030. Organizatorji opozarjajo nadalje, da razpoložljivih ur ni veliko, zato prosijo zainteresirane, naj s prijavi pihotijo. Za vsak obisk bo moral solar-dijak plačati 2.000 lir vstopnine, razen za ogled Rizarne. Za vse ogledje je že na voljo informativno in didaktično gradivo, ki ga lahko dvignejo solniki.

NOVICE

Barcolana in kadilci

Italijanska zveza tobakarn (FTT) je opozorila upravitelje tržaskih trafik, da bodo smeli to nedeljo prodajati tudi tobacne izdelke, ki jih sicer ob prazničnih dneh ne smejo. Zakaj? Ker bo popjutrisnjem na sporedu jadralna regata La Barcolana, ki bo privabila veliko ljudi tudi iz naših pokrajinskih meja - tudi kadilcev.

Pohod po gradiščih

Sportno društvo Le Tartarughe di Trieste prireja v nedeljo ekološki netekmovalni pohod po Krasu in njegovih gradiščih. Udeleženci bodo krenili med 9. in 9.30 z glavnega trga v Nabrezini, kjer bo tudi vpisovanje (6.000 lir + nagrada ali 2.000 lir + malica). Informacije: G. S. Tartarughe, Ul. R. Manna 14, tel. 420808.

»Velemir« je na delu

V gledališču Velemir znotraj svetoivanskega komprensorija bodo jutri ob 21. uri Giovanna Del Giudice, Angela Pianca in Claudio Misculin uprizorili Avgustino zgodbo (Storia di Augusta), to je zgodbo ženske, ki je bila od 1939. do 1944. leta internirana v tržaski norišnici.

Skupščina FILT-CGIL

V dvorani Disco verde znotraj tržaske železnice postaja se bo začela danes ob 8.45 deželna skupščina delegatov sindikata delavcev prevoznega sektorja FILT-CGIL, na kateri bosta sodelovala tudi deželni generalni tajnik CGIL Paolo Pupulin in pomočnik vsedravnice generalnega tajnika FILT Alfonso Torsello.

Pobuda za referendum

Odbor za oklic petih referendumov na temo o zdravstvu, ki ga sestavljajo ljudski odbori za obrambo bolnišnic, je sklical za jutri ob 11.30 na sedežu deželnega sveta (Oberdanov trg st. 6, I. nadstropje) novinarsko konferenco.

PSIHIATRIJA IN NACIZEM / SEMINAR V CENTRU »F. BASAGLIA«

Vsem ljudem priznati človeško dostojanstvo

Od umobolnice do plinske celice in etničnega čiščenja

Pogled na udeležence zasedanja o psihiatriji in nacizmu (foto KROMA)

V PONEDELJEK V DSI

Večer o vsebini novega vodnika o Repentabru

V ponedeljek, 9. oktobra, ob 20.30 bo v Peterlinovi dvorani v Trstu, Donizettijeva 3, diskusijski večer o vsebini najnovejšega zgodovinskega vodnika Repentabor, ki sta ga napisala Ariella Tasso - Jasbitz in Paolo G. Parovel, izdala pa založba Mladika v Trstu. Pri pogovoru bodo sodelovali avtorja in izobraženci slovenske in italijanske narodnosti.

Knjiga, izhajajoč iz zgodovinske in verske pomembnosti, utrjuje božje poti na trzaskem Krasu, prinaša obsiren in nenavaden zgodovinski pregled, v katerem obravnava spopade s Turki in Benecani, tabore, zgodovino devinske gospode, loteva se tudi problemov krajevne in deželne toponomastike in analizira začetke marijanskega češčenja na Repentabru. Publikacija nedvomno odpira nov način zgodovinskega prikazovanja naših krajev.

Razstava žuželk

Razstava o žuželkah, ki je na ogled v Palaci Costanzi, bo odprta do 5. novembra vsak dan od 8.30 do 13.30. Zainteresirane sole se za obisk lahko obrnejo na st. 301821.

Neprižnavanje drugih kot sebi enakovrednih ljudi se razvija s stereotipi na račun »drugacnih«, se uveljavi z rasizmom in se zaključuje z lagerji, plinskimi celicami in z etničnim čiščenjem. S hrljivo dejstvo potrjuje pretekla zgodovina, žal pa tudi današnje dogajanje nedaleč od nas.

O »psihiatriji in nacizmu, etničnem čiščenju, nacionalizmi in norosti« so včeraj razpravljali na sedežu raziskovalnega središča »Franco Basaglia« v psihiatricni bolnišnici. Gre za eno od številnih pobud v sklopu manifestacij »Meje«, posvečenih najrazličnejšim oblikam ločevanja med ljudmi. Na včerajšnjem srečanju so spregovorili o tistih konkretnih in simbolnih mejah, na podlagi katerih so nekaterim ljudem odvzeli človeško do-

stojanstvo na podlagi verskih, etničnih ali zdravstvenih kriterijev. Primerov ni manjkalo: zgodovinarji trzaskе univerze in deželne instituta za zgodovino odpornistva, trzaski, nemški in južnotirolski psihiatri so prikazali široko paleto nasilja nad »drugacnimi«.

Nacistični režim je plinske celice uvedel najprej za iztrebljanje psihiatricnih bolnikov in drugih »podljudi, nevrednih življenja«. Tega prvotnega cilja nacisti niso pozabili niti, ko so med drugo svetovno vojno uničevalna taborišča dosegla svoj višek in so krematoriji požirali na milijone nedolžnih. Iz Trsta so na primer deportirali tudi številne goste »norisnice«, kot se je takrat pravilo umobolnici. Iz Bocna je bivša deportiranka izpricala trnovo pot psihiatricne bolnice v Tretjem rajhu, o čemer je spregovoril tudi ravnatelj umobolnice iz Guetersloha v Nemčiji. Predvajali so tudi originalna filma o nacistični evtanaziji in o otrocih v taborišču Terezin.

Da pa ni iztrebljanje drugacnih samo stvar preteklosti, je orisal trzaski psihiater Mario Reali, ki že dalj časa sodeluje s psihiatricnimi službami iz Sarajeva in Mostarja. Nepopisne krutosti vojnega nasilja in etničnega čiščenja so prizadele tamkajšnjemu prebivalstvu globoke psihološke rane, ki se bodo zelo težko zacelile, če bodo sploh kdaj ozdravele v ljudeh, ki so v prvi vrsti žrtve nepriznavanja enakega dostojanstva vsem, neglede na vero ali etnično pripadnost.

GOSTOVANJE MOPZ V. VODNIK

Bratski stiki med Kočevjem in Dolino

Uspešen zborovski nastop - Predstavnika obeh občinskih uprav izmenjala pozdrave

Moški pevski zbor V. Vodnik med zadnjim srečanjem s Kočevci v Dolini (f. KROMA)

Preteklega junija so se pevci moskega pevskega zbora Svoboda iz Kočevja poslovili od Doline z obljubo, da se v kratkem spet srečajo s pevci MoPZ Valentin Vodnik: priložnost za udržitve novonastalih prijateljskih vezi med kočevskim in dolinskim sestavom je bila osrednja prireditev ob občinskem prazniku mesta, s katerim je Občina Dolina že skoro četrt stoletja pobratena.

Zelja po ponovnem skupnem koncertnem nastopu se je torej uresničila: junija je kočevski zbor skupaj z domačim in gosti iz Doberdoba zapel na dolinski K'luzi. Prejšnjo nedeljo pa sta zbora pobratene občini skupaj zapela v dvorani Seskevega doma v Kočevju. Koncertno srečanje je bilo obenem pomembna uradna priložnost za predstavnike obeh

krajevnih uprav, ki ju v obeh primerih sestavlja novoizvoljeno vodstvo in ki sta se na nedeljskem koncertu prvič uradno srečali v Kočevju.

Dolinske pevce je že v popoldanskih urah v dvorani hotela Valentin sprejel predsednik MoPZ Svoboda Ivan Kaplan. V dobrodošlici je izrazil zadovoljstvo, da je prislo do povratnega gostovanja, ki prav gotovo ponuja dobre osnove za udržitve nadaljnjih prijateljskih in sodelovanjskih vezi. Kot je v odgovoru poudaril predsednik MoPZ Valentin Vodnik Giancarlo Foraus, so podobni občutki gostoljubnosti in zelja po nadaljevanju navdajali tudi dolinske pevce.

Višek nedeljskega gostovanja je bil seveda koncert, s katerim sta Občina Kočevje in krajevna Zveza

kulturnih organizacij pocalisti občinski praznik. Poleg obeh zborov so nastopili se mladi gojenci glasbene sole, posebno svecana pa sta bila govornika nastopa najprej kočevskega župana Janka Vebra, v nadaljevanju pa se dolinskega podžupana Alda Stefancica, ki je posebej orisal prizadevanja zamejskih Slovencev za ohranjanje lastnega kulturnega izraza in narodnostne istovetnosti.

V oblikovanju koncertnega sporeda sta oba zbor s pesmijo pocalisti tudi letopisne praznovanje 50. obletnice osvoboditve izpod nacifasizma. Koncert je uvedel MoPZ Svoboda, ki je pod vodstvom Boze Kastelic najprej otvoril osrednjo prireditev s slovensko himno, Premrlovo uglasbitvijo Zdravljice. Po nizu slovenskih ljudskih in umetnih pesmi je kočevski zbor predal oder gostom iz Doline. Z izborom pesmi, ki jih je predstavil na spomladanskem recitalu ob 50-letnici osvoboditve, je MoPZ Valentin Vodnik pod vodstvom Ignacija Ote presenetljivo navdušil občinstvo pobratene občine.

Uradnemu nastopu v Seskovem domu je sledil večerni sprejem v hotelu Valentin, tokrat ob prisotnosti predstavnikov obeh občinskih uprav in seveda vseh pevcev. Ob tej priložnosti je seveda spregovorila predvsem pesem, ki sta jo izmenično ponujala v prijetno poslušanje zbrana moska zbora. Prijateljsko vzdušje je se posebej zapečatil uradnejši trenutek, ko je predsednik dolinskega KD Valentin Vodnik David Bandi izročil kočevskemu županu v dar dve pomembni knjižni izdaji zadnjih dni, in sicer Otovo pesmarico Moji zemlji in Mermoljevo zbirko esejev Ogledalo in s tem izrazil željo po nadaljnjem sodelovanju. Prav tako je namene, da bi pozivili in razširili stike na kulturno in druga področja, v pozdravu iznesel župan Veber.

(dam)

ZGONIK / BOTANIČNI VRT

Jesenski Kras v miniataturi

Čar Krasa bodo v nedeljo predstavili jadralcem Barcolane

Novost za ljubitelje narave: botanični vrt »Carsiana« bo odprt do nedelje, 15. oktobra, kar bo med drugim omogočilo vsem, ki si bodo to nedeljo, 8. oktobra, hoteli ogledati razkosni prizor znamenite regate »Barcolana« s kraskih vzpetin, da pokukajo tudi v »Carsiano« in si ogledajo dugacen prizor: Kras v miniataturi v veseli preobleki jesenskih barv.

Med razlago naravoslovnih vodicev o ureditvi in funkcijah botaničnega vrta, o prisotnih rastlinah in o drugih zanimivih informacijah, bodo lahko obiskovalci uživali v toplih niansah, v katere se je odel ruj, v zivordeči barvi sipkovih plodov, v temnomodri barvi brinovih jagod, skritih med temnozelenimi iglastimi listi, medtem ko v zraku

lebdi vonj po setraju. Da bi predstavili čar Krasa tudi jadralcem, ki se bodo udeležili »Barcolane«, so pri »Carsiani« sklenili, da bodo prisotni tudi na sedežu jadralnega društva Barcola-Grignano, organizatorja velike prireditve, ki vzbuja tolikšno pričakovanje tudi zaradi svoje spektakularnosti.

Tako so pripravili veliko cvetlično kompozicijo, ki zvesto prikazuje lepoto in tudi vonjave botaničnega vrta.

Na obisk v »Carsiano« pa so sicer vabljeni tudi taki, ki ne razpolagajo s prevoznim sredstvom, saj se lahko vpisejo na »izlet po Krasu« - T for You«, ki ga v poletnem obdobju vsako soboto prireja Turistična ustanova. Pobudo so letos prvič podaljšali do 14. oktobra na prošnjo Pokraji-

ne Trst, ki zeli tako spodbuditi poznavanje naravnega okolja v neposrednem mestnem zaledju.

Ob tej priložnosti so spremenili tudi urnik obiskov botaničnega vrta: v soboto in nedeljo bo »Carsiana« odprta od 10. do 18. ure, v tem času bodo stalno prisotni naravoslovni vodici, ki lahko obiskovalce popeljejo na vodeni obisk tudi zunaj uradnega urnika ob 10.30, 15. in 16. uri, če se le zbere skupina desetih ljudi.

Za vodene obiske med tednom pri botaničnem vrtu prosijo, da jim obiskovalci telefonirajo na številko 040/229573, ki je opremljena z avtomatičnim odzivnikom.

Vstopnina stane 3.000 lir, s popustom pa 2.000 lir. Za vodeni obisk ne zahtevajo nobenega doplačila.

ŠEMPOLAJ / KULTURNO DRUŠTVO VIGRED

Otroški zbor pred novo sezono

Prva vaja šempolajskih otrok bo v ponedeljek, 9. oktobra

Novo solsko leto je že v polnem teku. vzporedno z njim pa se za studirajočo mladino zacenja tudi razne posolske dejavnosti. Med temi tudi zborovska. Nekateri

otroški ali mladinski zbori so že začeli z vajami, drugi pa so tik pred zdajci. Med temi je otroški pevski zbor Vigred iz Šempolaja, ki bo imel svojo prvo vajo v novi se-

zoni pod vodstvom Eve Cuk v ponedeljek, 9. oktobra, ob 16. uri. Na sliki posnetek zbora z letošnje aprilске revije otroških in mladinskih zborov »Pesem mladih«.

PADRIČE / DOM ZA OSTARELE

Podiranje pregrad
s čopičem v roki

Jutri ob 17. uri bodo v Domu za ostarele »Livia Ieralla« v Padricah odprli zanimivo, po svoje tudi enkratno razstavo risb, slik in drugih izdelkov, ki so jih pripravili gostje te skupnosti, med katerimi so tudi fizično ali psihično prizadete osebe, predvsem pa tisti, ki so želeli skozi to dejavnost pokazati, da so sposobni ustvariti nekaj umetniško vrednega, predvsem pa, da si ob takšni dejavnosti lahko lajšajo težave in se soočajo z zunanjim svetom. Gre za izredno pomembno pobudo, katere izkupicek bo namenjen raznim dobrodelnim službam in misijonom, otvoritve razstave, ki bo odprta do 15. oktobra, pa se bo udeležil tudi trzaski škof Bellomi.

Gre torej za pomembno prireditev, ki kaže na poskuse, predvsem pa na voljo starejših oseb, da se s slikarsko dejavnostjo vključujejo v naš vsakdan in odpravljajo pregrade, ki jih oddaljujejo od sveta. Za rastavo, ki bo odprta vsak dan ob 9.30 do 12.30 in od 16.30 do 18.30 in o pomenu terapije barv in drugih pristopkov za pomoč ostarelim osebam, je posebno studijo pripravila učiteljica za te vrste dejavnosti Serena Benzan - Müller.

Neva Lukes

Koncerti v Mieli

V prihodnjih dneh se bo v gledališču Miela zvrstilo več zanimivih koncertov.

V četrtek, 12. oktobra bo ob 21. uri koncert pihalnega tria, ki ga sestavljajo flavtist Giorgio Marcossi, klarinetist Lino Urdan in fagotist Vojko Cesar. Trio so ustanovili leta 1987 in nastopa s skladbami sodobnih glasbenikov. Na programu četrtkovega večera so Suite Fabia Vidalija, Divertimento Luisa Gianneja, Trio Slavka Osterca, Trio Vasilija Lobanova in Divertimento Vaclava Lidla.

Naslednji dan, petek, 13. oktobra bo ob 21. uri koncert, posvečen sodobnim glasbenim teznjam v ZDA: nastopil bo saksofonistični kvartet iz Seatleja Billy Tipton Memorial. Gre za nenavadno žensko skupino starih saksofonistk s spremljavo tolkal, njihova glasba se sklicuje na jazz in na funky.

Kot zadnji v sklopu koncertov bo v soboto, 14. oktobra, prav tako s pričetkom ob 21. uri nastop izraelskega zbora iz vasi Kefar Sirkim pri Tel Avivu, ki so ga ustanovili leta 1936. Zbor nastopa že 15 let s programom izraelskih folklornih pesmi, v zadnjih letih pa se je posvetil tudi folklori drugih držav in klasičnemu petju. Zbor vodi Zvi Kminer, pri klavirju pa ga spremlja Rina Lev-Ami. Pri organizaciji koncerta je sodeloval izraelski konzulat v Milanu.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK, 6. oktobra 1995

BRUNO

Sonce vzide ob 6.09 in zatone ob 17.37 - Dolžina dneva 11.28 - Luna vzide ob 16.24 in zatone ob 4.42.

Jutri, SOBOTA, 7. oktobra 1995

MARKO

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 20 stopinj, zračni tlak 1020,2 mb narasča, veter 6,5 km na uro severovzhodnik, vlaga 86-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Simone Michelis, Federica Valeri, Simone Zaccignia, Gabriele Balestra, Stefania Pavat, Emanuele Giorgi, Beatrice Godini, Gloria Tomasin, Caterina Drioli.

UMRLI SO: 85-letni Roberto Lombardo, 95-letni Mario Bertolini, 68-letna Giustina Palcic, 63-letna Luciano Kumar, 74-letna Lidia Marsi, 82-letna Ofelia Visobello, 82-letna Agostina Giugovaz, 92-letna Olimpia Mungherli.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 2. do NEDELJE, 8. oktobra 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6, - tel. 040-7796600

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE

OTVORITVENA PREDSTAVA SEZONE 1995-96

Aishil

SEDMERICA PROTI TEBAM

Prevod ALOJZ REBULA, režija MARJO URSIC

Premiera

danes, 6. oktobra, ob 20.30 ABONMA RED A

Ponovitve

v soboto, 7. oktobra, ob 20.30 ABONMA RED B

v nedeljo, 8. oktobra, ob 16. uri ABONMA RED C

v sredo, 11. oktobra, ob 20.30 ABONMA RED D

v četrtek, 12. oktobra, ob 20.30 ABONMA RED E

Prodaja abonmajev vsak delavnik od 10. do 14. ure in eno uro pred začetkom predstav pri blagani Kulturnega doma, Ul Petronio 4, tel. 632664.

»Batman Forever«, i. Val Kilmer, Tommy Lee Jones, Jim Carrey.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15, »Il primo cavaliere«, i. Sean Connery, Richard Gere, Julia Ormond.

NAZIONALE 2 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »Waterworld«, i. Kevin Costner, Dennis Hopper.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15, »Con-go«, r. Michael Crichton.

NAZIONALE 4 - 15.30, 17.00 »La storia infinita III«, 18.30, 20.20, 22.15, »French Kiss«, i. Meg Ryan, Kevin Kline, Jean Reno.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Simona, turbamento di una minorenne«, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »Scemo e più scemo«, i. Jim Carrey, Jeff Daniels.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 »Pasolini - Un delitto italiano«, r. Marco Tullio Giordana, i. Carlo De Filippo, Nicoletta Braschi, Claudio Amendola.

LUMIERE - 17.45, 20.00, 22.15 »L'ultima eclissi«, i. Katy Base.

PRIREDITVE

Michele Ota in Sebastjan Froglija vabita na OTVORITEV LIKOVNE RAZSTAVE, ki bo jutri, 7. t. m., ob 20. uri v društveni gostilni v Ricmanjih.

KD ROVTE KOLONKOVEC, Ul. Monte Sernio 27 v sodelovanju s Kmečko zvezo vabi vrtanje in vrtnice na predavanje o trti, mostu in drugih pridelkih jutri, 7. t. m., ob 20. uri. Večer bo sta vodila agronoma dr. Mario Gregorić in dr. Magda Sturman.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3 vabi jutri, 7. t. m. na večer z naslovom TRANZVERZALA PO SKAVTSKO. Svoje vtise, komentarje in diapozitive bodo prikazali Ivo Kerze in Fabio Valenti ter Martin Sosic in Mitja Ozbic. Začetek ob 18.30.

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV v Trstu vabi v ponedeljek, 9. t. m. na drugi kulturni večer v letošnji sezoni, na katerem bodo predstavili publikacijo Repentabor. Na sporedu bo pogovor z avtorjem Ariello Tasso Jabsitz in Paolom Parovelom. Večer v Peterlinovi dvorani se bo pričel ob 20.30.

SLOVENSKI KLUB otvarja sezono s pogledom v OGLEDALO NASIH DNI: v torek, 10. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani srečanje z Acetom Mermoljo in predstavitev njegove pravkar izdane zbirke esejev, o katerih bo spregovoril odgovorni urednik Primorskega dnevnika Bojan Brezgar. Vljudno vabljeni!

KNJIZNICA P. TOMAZIC IN TOVARISI - v

torek, 10. t. m., ob 20. uri vas bo Bruno Krizman popeljal s komentarjem in z diapozitivi po Iranu: AL-LAH AKBAR! - Z nahrbtnikom po Iranu.

IZLETI

SPD - Trst prireja v nedeljo, 8. oktobra avtomobilski izlet na Pršivec. Zbirališče ob 6. uri pred Prosvetnim domom na Opcinah. Izlet vodi Zvonko Vidau.

DRUSTVO SLOVENCEV MILJSKE OBCINE vabi v nedeljo, 15. oktobra in ne 8. kot je bilo prvotno najavljeno, na izlet v Rezijo. Spoznali bomo kraj, ljudi, plese in glasbo te zanimive doline med gorami. Okusili bomo tudi rezijansko kuhinjo. Prijave sprejema Vesna Tul tel. 271862 v opoldanskem času.

SE DANES, 6. OKTOBRA sprejemamo prijave za izlet v Mathausen. Osebo v občinski knjižnici v Salezu ali tel. 229533 ob torkih in petkih od 16. do 19. ure. Pohitite!

TABORNIKI RMV vabijo clane, starše in prijatelje na izlet na Kojnik. Zbirališče ob 9.30 na mejnem prehodu na Pesku, kosilo iz nahrbtnika. Izlet bo z lastnimi prevoznimi sredstvi v nedeljo, 15. t. m.

ČESTITKE

V Borstu na strmem bregu majhna hišica stoji, v njej danes FEDERICA 12. rojstni dan slavi. Veliko sreče in brezskrbnih dni to ti želijo domaci vsi.

Danes praznuje v Dolini FRANC BANDI 86. rojstni dan. Vse najbolje mu želijo vsi njegovi.

Danes praznuje 23. rojstni dan BOJANA PAHOR. Veliko vsega lepega ji želita mama Wilma, sestra Gianna in vsi, ki jo imajo radi.

MARTINA! S svojim odličnim znanstvenim dosežkom si se zapisala ljudem, ki jim ni dano vse in potrebujejo prav take, z znanjem in srcem obdarjene... najlepše želje in čestitke zbori Vesela pomlad, svet sodelavcev, staršev in zborovodja Franc Pohajac.

OBVESTILA

UCENCI, učiteljice in starsi COS P.Tomazic v Trebcah se toplo zahvaljujemo gospe Ivanki in Mitji Pertotu za podarjeno pisarniško opremo.

KRUT sporoča, da je odhod avtobusov za planje v Strunjanu in Gradezu sledeči: Strunjan - torek, sredi v četrtek ob 14.30 iz Trsta - trg Oberdan (dezelna palaca); Gradez - torek, ob 8. uri in ob 18.30 ter petek ob 8. uri iz Trsta, trg Oberdan (dezelna palaca).

KRUT obvesca ude-

ležence zdravljenja v zdravilišču na Ischii, da je zborna mesto danes, 6. oktobra, ob 21. uri na železniški postaji v Trstu (pred kavarno pri peronih). Vljudno prosimo za točnost.

LABORATORIJ BRIN zacenja spet z delom. Vabljeni ste na predstavitev novih dejavnosti, ki bo v Ljudskem domu v Krizu danes, 6. t. m., ob 18. uri.

SKD PRIMOREC sporoča, da bo rekreativna telovadba za odrasle danes, 6. t. m. v telovadnici osnovne sole P. Tomazica v Trebcah po običajnih urnikih.

OTOSKI PEVSKI ZBOR F. VENTURINI vabi na prvo vajo jutri, 7. t. m., ob 14.30 v kulturnem centru A.U. Miro.

KNJIZNICA P.TOMAZIC IN TOVARISI - jutri, 7. t. m., ob 9. uri začetek ure pravljic za učenje prvega in drugega razreda osnovne sole.

AMATERSKI ODER J. STOKA obvesca vse, ki bi se jim radi pridružili in sodelovali v novi sezoni na sestanku v ponedeljek, 9. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku, obenem vabimo osnovnosolske otroke, ki jih veseli gledališka dejavnost na srečanje v soboto, 7. t. m., ob 15. uri.

OTOSKI PEVSKI ZBORCEK VIGRED vabi v svoje vrste. Prva vaja bo v ponedeljek, 9. oktobra, ob 16. uri v društvenih prostorih v Sempolaju.

UPRAVA OBCINE DOLINA obvesca, da bo javni sestanek v Babni hisi v Ricmanjih za vaski skupnosti Ricmanje-Log v torek, 10. t. m., ob 20. uri.

PEVSKI ZBOR F.VENTURINI vabi stare in mlade pevce na srečanje ob začetku sezone, ki bo v torek, 10. t. m., ob 20. uri v društvenih prostorih.

SKD VIGRED obvesca, da je prvo srečanje tečaja vezenja (stikanja) v torek, 10. t. m., ob 17.15 v društvenih prostorih v Sempolaju; siviljski tečaj vseh stopenj z Adriano Regent pa od 19. do 21. ure.

KULTURNI KROZEK OB PECINI prireja na svojem sedežu na Brdini tečaj "nezne" telovadbe. Začetek v sredo, 11. t. m. Informacije in vpisovanje na tel. st. 213124 ob urah odprtja trgovin.

KROZEK Yoga Siddharta Osho Meditation Center sporoča nove urnike tečajev yoge in meditacije: yoga: ob ponedeljkih in četrtek ob 18. do 19.30 in od 20. do 21.30, meditacija: ob torkih in petkih ob 20. do 21.30. V prvem tednu meseca oktobra bodo tečaji potekali na dosedanjem sedežu na Opcinah, Bazovska ul. 29/13. Od ponedeljka 9. oktobra dalje pa se bodo razne dejavnosti vrsile na sedežu kulturno-rekreacijskega društva Dom Brisciki v Briscikih. Informacije tel.st. 040/327488.

ZBIRAMO stare fotografije, slike, pisma in drugi material, ki zgodovinsko osvetljuje življenje Slovencev pri sv. Ivanu. Lastnike, ki bi bili voljni odstopiti to gradivo naprošamo, da se oglasijo na tel. st. 575752 (družina Rustja) ali st. 575145 (družina Korsic).

ALI rad pojes? Pridruži se pevčemu otroškega zbora Kresnice od Sv. Ivana. Poklicite v večernih urah na tel. st. 567851.

SLOVENSKI DIJASKI DOM S. KOSOVEV v Trstu sporoča, da je že v teku vpisovanje za zimovanje in silvestrovanje v Kranjski gori, ki bo potekalo od 26. decembra do 2. januarja 1996. Vpišejo se lahko mladi od 6. do 18. leta starosti. Podrobnejše informacije lahko dobite na tel. st. (040) 573141.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvesca neučno osebe, da je v Uradnem listu st. 74 (IV.posebna izdaja) objavljen razpis natečaja za dodelitev mest na zavodu I.R.R.S.A.E. Rok za predstavitve prošelj zapade 26. t. m. Vse informacije nudi SSS, tel. st. 370301, Ul. Carducci 8 - Trst.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

SZ BOR prodaja odlično ohranjen mlin za mletje vej, pod ugodnimi pogoji. Ogled in informacije na društvenem sedežu v Trstu, Vrdelska cesta 7, v uradnih urah (tel.51377).

PRODAM Opel Vectra 2000 CD, crne barve, letnik 1990, cena po dogovoru. Tel. st. 040/201059.

SAMOJEDO mladice z rodovnikom prodam. Tel. na st. 040/229213.

PRODAM delno zazidljivo zemljišče v Logu, 712 kv. m. Tel. st. 040/822884.

POHISTVO Korsic, Ul. S. Cilino 38 - Trst, tel. st. 54390- razprodaja. Imamo se na razpolago dve kuhinji, nekaj sedeženih garnitur in razne posamezne kose.

STARE strešnike se ročno izdelane prodam. Tel. po 19. uri na st. 539970.

NUJNO iscem stanovanje v najem ali nakup: 2 spalnice, kuhinjo, dnevno sobo in kopalnico po zmerni ceni. Klicati ob uri obedov tel. 417596.

GOSTILNA v Dolini nujno isce sposobnega kuharja. Tel. 227076.

ISCIMO bivše odbojarske igralke za dvakratno tedensko rekreacijo. Tel. st. 410967.

ISCEM delo kot otroška varuska. Tel. st. 228803.

V MESTU iscem zivahno osebo za enournno družbo v jutranjih urah starejši gospe v domu ostarelih. Tel. na st. 398597-zvečer.

BOLNICARKA nudi zdravstveno pomoč bolnikom ali ostareli osebi.Tel. st. 213287.

NAMESTITIV TV antene za vidljivost RAI 3 slovenski program. A. Colja-Kontovel 134, tel.225471.

KUPIM Ape 52 ali 53 v dobrem stanju. Tel. v večernih urah na st. 040/213960.

OD DANES, 5. t. m. Bibc v Krizu je zopet odprt.

PRISPEVKI

V spomin na pok. moza Ivana Sosica daruje žena Marija s hčerko Nadjo in sinom Frankotom 100.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Kriza.

V spomin na nekaka Uroša daruje nona Karla Kosuta 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Kriza.

N.N. prispeva 20.000 lir za Dom Brdina.

V spomin na prof. Edija Kosuta daruje Ida Puric z družino 25.000 lir za MPZ Vesna in 25.000 lir za DPZ Vesna.

V spomin na Vido Glazar, umrlo v Kani, daruje sestra Ida s sinovima 150.000 lir za KD Lipa. V isti namen daruje sestrica Svetka Fonda 50.000 lir za SD Zarja.

Ob praznovanju 60-letnice poroke daruje Pino Krevatin 100.000 lir in Silvija Lisjak 100.000 lir za Zadrugo Ban.

V spomin na pok. brata Janka Milica daruje Ladi 50.000 lir za obnovno spomenika v Salezu.

V spomin na Ninija Purica in Janka Milica (Kraljevega) darujeta Vera in Emil 25.000 lir za Dom Brisciki in 25.000 lir za popravilo spomenika padlim v NOB iz Saleza.

Namesto cvetja na grob Jolande Valentic darujeta Angel in Luciana Tence 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB s Proseka.

†

Nepricakovano nas je zapustil nas dragi

Pino Tognetti

Pogreb bo danes, 6. t. m., ob 12. uri iz mrtvarnice v Ul. Costalunga v bazovsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo zena Magda, sinova Paolo in Peter, sestra, bratje ter ostalo sorodstvo

Ciao

stric!

Monica in Martina

Trst, 6.10.1995
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob nenadni izgubi očeta izrekajo Paulotu in družini iskreno sozalie Boris, Delia, Damjan, Gabrijela, Dario, Natasa, Robert, Tanja, Aleksander, Tamara, Egon, Katja, Mitja in Jasna

Ob prerani smrti očeta izreka občuteno sozalie sinu Paulu in družini

SD Zarja

TPPZ P. Tomazic izreka globoko sozalie svojcem ob težki izgubi tov. Albina Skerka.

Ob nenadni izgubi Albina Skerka izreka sozalie svojcem skupina Insieme-Skupaj občina Devin-Nabrezina

Ob izgubi tov. Albina Skerka izreka globoko sozalie družini sekcija Stranke komunistične prenove - Krozek Kras

Odbor Slavističnega društva Trst - Gorica - Videm se klanja spominu velikega borca za jezikovne pravice Slovencev v Italiji Albina Skerka in izreka sozalie kolegici Marizi.

Ob izgubi tovarisa prijatelja Albina Skerka izrekata zeni, hčeri in svojcem občuteno sozalie Božena in Dusan Kosuta

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 24. SEPTEMBRA 1995 DO 27. MAJA 1996

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)	7.59	(E)	Mestre (6.04), Portogruaro (6.49), Tržič (7.35)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)	8.53	(E)	Mestre (7.07), Portogruaro (7.49), Tržič (8.29)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)	10.05	(E)	Benetke (8.00), Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.41)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34). Op.: ukinjeno ob praznikih	10.42	(IR)	Benetke (8.35), Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.18)
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)	11.42	(IC)	Benetke (9.35), Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.18)
7.50	(IC)	TERGESTE - Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)	13.42	(IR)	Benetke (11.35), Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.18)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)	14.12	(D)	Benetke (12.09), Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.48)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)	15.42	(IR)	Benetke (13.35), Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.18)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42), Rim Termini	16.04	(IC)	Mestre (14.23), Portogruaro (15.02), Tržič (15.40)
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)	16.25	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.01)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)	17.42	(IR)	Benetke (15.35), Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.18)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)	18.50	(D)	Benetke (16.21), Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.22)
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)	18.57	(D)	Benetke (16.55), Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.33)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)	19.37	(IR)	Benetke (17.29), Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.13)
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)	20.00	(IC)	Benetke (18.02), Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.36)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)	20.55	(R)	Benetke (18.22), Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.31)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)	21.42	(IR)	Benetke (19.35), Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.18)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)	22.00	(IC)	Benetke (20.02), Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.36)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)	23.42	(E)	Benetke (21.35), Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.18)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14), Zeneva	0.42	(IR)	Benetke (22.35), Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.18)
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08), Benetke (23.21)	1.42	(IR)	Benetke (23.35), Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.18)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04), Rim Termini	2.35	(D)	Benetke (0.20), Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.11)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)	6.46	(R)	Videm (5.21), Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)	7.29	(R)	Videm (6.05), Gorica (6.38), Tržič (7.01)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen ob praznikih)	7.51	(D)	Videm (6.44), Gorica (7.08), Tržič (7.27) (ukinjen ob praznikih)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen ob praznikih)	8.33	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)	8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Cervinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)	9.14	(R)	Videm (7.52), Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)	9.56	(IR)	Videm (8.49), Gorica (9.13), Tržič (9.32)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)	10.52	(R)	Videm (9.36), Gorica (10.00), Tržič (10.24)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen ob praznikih)	12.33	(R)	Videm (11.26), Gorica (11.50), Tržič (12.09)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)	14.04	(R)	Videm (12.36), Gorica (13.12), Tržič (13.35)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)	14.33	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.50), Tržič (14.09)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)	15.18	(R)	Videm (13.50), Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)	15.53	(R)	Videm (14.30), Gorica (15.04), Tržič (15.25)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)	16.33	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.50), Tržič (16.09)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)	18.18	(R)	Videm (16.50), Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)	18.26	(R)	Videm (17.04), Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih)	18.33	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.50), Tržič (18.09)
16.56	(R)	Tržič (17.24), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih)	19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)	19.44	(D)	Videm (18.31), Gorica (18.58), Tržič (19.20)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)	20.22	(D)	Videm (18.59), Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Cervinjana in Palmanove v Videm (18.54), (ukinjen ob praznikih)	20.33	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.50), Tržič (20.09)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)	21.15	(R)	Videm (19.53), Gorica (20.26), Tržič (20.47)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)	22.33	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.50), Tržič (22.09)
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)	0.52	(IR)	Videm (23.26), Gorica (0.02), Tržič (0.25)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)			
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)			
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)			

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
9.13	(E 221)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) prihaja iz Zeneve - Opčine (9.40) - nadaljuje v Zagreb	6.52	(E 240)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Budimpešte - Opčine (6.24) - nadaljuje v Benetke
12.02	(IC 243)	DRAVA - prihaja iz Benetk - Opčine (12.28) - nadaljuje v Budimpešto	10.58	(IC 264)	KRAS - prihaja iz Zagreba Opčine (10.28)
17.57	(IC 265)	KRAS - Opčine (18.25) - nadaljuje v Zagreb	16.57	(E 242)	DRAVA - prihaja iz Budimpešte - Opčine (18.30) - nadaljuje v Benetke
0.02	(E 241)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Benetk - Opčine (0.50) - nadaljuje v Budimpešto	19.51	(E 220)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Zagreba - Opčine (19.23) - nadaljuje v Zenevo

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

POKRAJINA / NAGRADE "NAJBOLJŠI IZMED NAS"

Dobitnike priznanj so izbrali sošolci

Med nagrajenimi tudi trije dijaki slovenskega klasičnega liceja Primož Trubar

Goriska pokrajina je priredila natečaj Najboljši izmed nas (»Il migliore di noi«). Gre za posebno vrsto natečaja, na katerem je sodelovalo pet visjih srednjih sol iz cele pokrajine in sicer klasični licej "Dante Alighieri" iz Gorice, znanstveni licej "Duca degli Abruzzi" prav tako iz Gorice, klasični licej s slovenskim učnim jezikom "Primož Trubar", kmetijski tehnični zavod "Giovanni Brignoli" iz Gradisca ob Soči ter industrijski tehnični zavod "Guglielmo Marconi" iz Trzica. Najboljše dijake so zbirali oz. volili dijaki sami. Iz motivacij izhaja, da so dijaki upos-

tevali solske uspehe in prizadevnost, a tudi odnose s sosolci, pripravljenost pomagati drugim in izvensolsko udejstvovanje. S plaketo goriske pokrajine so ob prisotnosti predsednice Marcolinijeve, odbornika za solstvo Tavagnuttija ter goriskega solskega skrbnika dr. Uga Manninija nagradili petnajst dijakov, po tri iz vsake sole. Za licej Trubar so bili nagrajeni Majda Klemse (III. licej v solskem letu 1994/95), Matjaz Klemse (I. licej) ter Daniel Radetti (II. licej).

Na sliki (fotostudio Reportage) nagrajeni s predstavniki Pokrajine in skrbnikom

KINO

GORICA
VITTORIA 17.40-19.50-22.00-24.00 »Batman forever«. Igrajo Val Kilmer, Jim Carrey, Nicole Kidman. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 18.00-12.00-22.00 »Congo«.

ŠOLSKE VESTI

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ sporoča, da je v teku vpisovanje za solsko leto 1995/96 do zadnje razpoložljivih mest. Informacije in prijave v upravi doma, tel. 533495.
SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE obvešča, da je se nekaj prostih mest za tečaj za dolgeljene upravnemu vodenju podjetij. Tečaj traja 600 ur.Vpisovanje in podrobnejše informacije na sedežu Zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 81826, vsak dan od 9. do 13. ure.
GLASBENA MATICA - GORICA prireja tečaj za JAZZ GLASBO. Vpisi in informacije na tajnistvu sole v ul. della Croce 3, od ponedeljka do petka od 14. do 17. ure (tel. 531508).

IZLETI

ODBOR UPOKOJENCEV iz Doberdoba poziva vse prijavljene za izlet v Caorle in na otoke Murano, Burano in Torcello, da poravnajo vpisnino najkasneje do jutri, 7. oktobra, v trgovini pri Mili. Odhod na izlet bo v soboto, 14. 10., ob 7.00 s trga sv. Martina.

OBVESTILA

ZDRUŽENJE SPORTNIH RIBICEV VIPAVA priredi 8. oktobra v jezeru Furlan v Romansu društveno tekmovanje v lovu postrvi. Prijave pri Brunotu v Rubijah.
KRUT prireja plavalne ure v termalnem bazenu v Gradcu za odrasle in starejše. Informacije pri g. Anamariji, ul. Malta 2, tel. 531644.

OBCINA DOBERDOB obvešča, da bo od 10. oktobra tehnični urad odprt ob torkih in četrkih med 17. in 19. uro.
SEKCIJA VZPI/ANPI DOL-JAMLJE priredi 15. oktobra ob 13. uri tradicionalni partizanski piknik pri Marjotu Pahorju v Jamljah. Prijave sprejemajo Mario Croselli, Karlo Kobal in Ettore Moro. Vpisovanje se zaključuje ob oddaji razpoložljivih mest.
DRUŠTVO UPOKOJENCEV iz Gorice obvešča, da bo z začetkom v petek, 13. oktobra, ob 13. uri na igrišču v Sovodnjih turnir v balinaju med ženskimi ekipami upokojenk iz Sovodenj, Standreza, Gorice in Solkana.
GODBA KRAS IZ DOBERDOBA nudi brezplačne tečaje za trobila, pihala in tolkala. Vpisovanje ob ponedeljkih in četrkih ob 20. uri v glasbeni sobi v Doberdoba (tel. 78077).

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL deluje vsak delavnik od 10. do 12. ure in od 13. do 17. ure razen ob četrkih, ko so v dopoldanskem času zaprti.
PETICIJO "VRNITE NAM NARODNI DOM" je mogoče podpisati vsak dan na urednistvu Primorskega dnevnika v Gorici, Drevored 24. maja 1.

PIREDTV

SKRD JADRO vabi dre- vi ob 20.15 na srečanje-kramljanje s Sergejem Verčem, letosnjim dobitnikom nagrade Presernovega sklada za režijo radijske izvedbe Dantejeve Bozanske komedije. Srečanje bo na sedežu društva v Romjanu.

KONCERTI

V DVORANI POKRAJINSKIH MUZEJEV NA GRADU bo nocoj ob 18. uri koncert "Gorizia 1830: Antonio Gracco: musicista factotum goriziano". Nastopata sopranistka Veronica Vascotto in kitarist Giulio Chiangetti. Koncert sodi v niz prireditev ob razstavi "800 goriziano". Spored obsega skladske malo poznanega goriskega skladatelja iz tega obdobja Antonia Gracca ter drugih avtorjev.

RAZSTAVE

SKD KREMENJAK obvešča, da bo v Jamljah ponovno na ogled razstava starega kmečkega in rokodelskega orodja in fotografska razstava kraske arhitekture tri nedelje zapored: 8., 15. in 22. oktobra med 16. in 18. uro.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 2 pri Sv.Anj, Ul.Garzarolli 154, tel.522032.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
AL REDENTORE, Ul. Rosselli 23, tel. 413040.

PROSTA CONA / PRIŠLO JE SOGLASJE IZ RIMA

OK za dodatnih 90 litrov bencina

Dodatni boni uporabni že od včeraj

Goriski avtomobilisti z včerajšnjim dnem končno lahko uporabljajo bencinske bone za dodatnih 90 litrov bencina proste cone po nižani ceni, ki so jih prejeli ob razdeljevanju letošnjega drugega obroka bonov v mesecu juniju. Iz Rima je namreč včeraj prišlo sporočilo, da je tudi ministrstvo za industrijo odobrilo sklep Goriske trgovinske zbornice o mobilnosti kontingentov, s katerim so že aprila v zamenjavo za nekatere neuporabljene kontingente blaga namenjenega industrijski predelavi povečali skupni letni kontingent bencina. V Rimu so sprva zavrnili ta sklep in tako onemogočili uporabnost bonov, ki je bila predvidena že z mesecem julijem. Trgovinska zbornica je poslala svoje protigovore in začela zahtevno pogajanje s kar štirimi ministri. V prvotni sklop so vnesli nekatere spremembe, na osnovi katerih so v prejšnjih mesecih pridobili soglasja ministrstev za finance, zaklad in zunanjo trgovino. Manjkalo je še pri voljenje ministrstva za industrijo, ki je sedaj odpravilo se zadnjo oviro.

Na Goriski trgovinski zbornici so včeraj z velikim zadovoljstvom komentirali pozitivno vest iz Rima, ki nagraduje njihovo večmesečno vztrajno prizadevanje za odobritev povečanja kontingenta bencina. Gorica bo od tega imela celo vrsto koristi, ugotavlja predsednik Enzo Bevilacqua.

Glavna pridobitev za tukajšnje gospodarstvo

bo dodatnih 878 milijonov lir letno iz prelevmanov na ceni bencina proste cone. Ta denar bo sel v Goriski sklad in prispeval k nekaterim pomembnim investicijam za razvoj univerze, za ureditev studentskega doma v Gorici in za pristanisce v Trzinu. Na zbornici tudi opozarjajo, da bo povečanje letnega kontingenta bencina proste cone za približno 6 milijonov litrov obdržalo to stran meje več kot 6 milijard lir valute, ki bi jo sicer avtomobilisti porabili pri bencinskih crpalkah v Sloveniji. Koristi od manjšega iznosa valute naj bi bile še večje, če upoštevamo, da se ob nabavi bencina čez mejo mnogi podajo se do bližnjih brezcarinskih trgovin.

govin.

Precejšnje bodo tudi koristi za posameznike. Vsak avtomobilist bo z dodatnimi boni prihranil približno 100 tisoč lir letno v primerjavi s tem, kar bi plačal, če bi bencin kupil v Italiji po redni ceni. S tem v zvezi pri Trgovinski zbornici opozarjajo, da se je v zadnjem desetletju kontingent bencina skoraj potrojil. Se leta 1987 so upravičenci prejeli po 385 litrov letno in samo za en avtomobil v družini. Danes znaša letni kontingent že 900 litrov in to za vsak avtomobil brez omejitev. Vzporedno so se povečali prihodki za Goriski sklad: od 2.993 milijonov lir leta 1987 na 8.612 milijonov lir danes.

Seja pokrajinskega tajništva SSK

Predsinoci se je sestalo gorisko pokrajinsko tajništvo SSK. Tajnik Ales Figelj je zaskrbljeno ocenil sedanji trenutek Slovencev na Goriskem sprico znanih hudih zapletov, katerim smo v zadnjih dneh priče zlasti na solskem in gospodarskem področju. Sicer pa je bila seja posvečena predvsem pregledu razmer v občinah Gorica, Doberdob, Sovodnje in Steverjan, o katerih so poročali krajevni izvoljeni predstavniki.

Pokrajinsko tajništvo SSK je obravnavalo tudi

nekatero pobude, ki jih stranka vodi na deželni ravni. Z zadovoljstvom je vzelo na znanje napoved, da naj bi predstavnost Slovencev v Italiji 10. oktobra obiskalo Evropski parlament in Svet Evrope v Strasbourg. Poleg tega je podprlo predlog deželne tajništva SSK, da bi 9. novembra, na predvečer 20-letnice sklenitve Osimskih sporazumov, priredili v Rimu manifestacijo v podporo skupnemu zakonskemu predlogu za globalno zaščito naše narodnostne skupnosti.

SOVODNJE / OBČINSKI SVET

Načrt za odpadke: pozitivno mnenje z nekaj pomisleki

Odločen NE upepeljevalniku

Goriski pokrajinski svet bi moral v kratkem vzeti v pretes nov pokrajinski načrt za zbiranje in uničevanje odpadkov. Podroben načrt za to področje je izdelala in sprejela že prejšnja uprava, ki pa se ji je iztekel mandat preden bi začela konkretno izajati nova določila. Sedanja ligaska uprava je nato opustila izvajanje takratnih določil in ubrala novo smer. Novi načrt so julija predložili občinam, ki so do konca septembra lahko vložile svoje pripombe in predloge. Zadnjo besedo bo s tem v zvezi imel pokrajinski svet.

O novem načrtu za odpadke je na svoji zadnji seji razpravljala tudi sovodnjski občinski svet, kjer je ta problematika zaradi prisotnosti upepeljevalnika tik ob robu občinskega ozemlja zelo občutena. Svetovalci so po poglobljeni razpravi soglasno odobrili predlog uprave, ki je Pokrajini dala nacelema povoljno mnenje glede novega načrta, četudi z nekaj pomembnimi pripombami in pomisleki.

Povoljno mnenje o načrtu v celoti temelji na ugotovitvi, da ne privlečemo več upepeljevalnikov, pač pa uvajamo vsaj delno ločeno zbiranje in predelavo nekaterih odpadnih materialov (papir, aluminij, steklo, zdravila, baterije, organske snovi). Zato je mnenje o realizaciji novega objekta za predelovanje odpadkov pozitivno kot tudi mnenje o predlogu, da bi pri tem proizvajali energijo, seveda pod pogojem, da to

ne bo dodatni vir onesnaževanja.

Sovodnjska občina ima pa pomisleke zaradi nedorečenosti načrta glede lokacije novih objektov za predelovanje odpadkov. Absolutno nasprotuje hipotezi, da bi te objekte realizirali v goriski industrijski coni in v neposredni bližini naseljenih območij Stan-dreza in Sovodenj. Prav tako nasprotuje hipotezi, da bi sedanji goriski upepeljevalnik uporabljali se naprej, zlasti za zdravstvene odpadke, tudi potem ko bodo začele delovati nove naprave. Upepeljevalnik je treba čimprej zapreti, ker predstavlja resno nevarnost za onesnaževanje bližnjih vodnih tokov (Soca), ker je v nasprotju z določili o varstvu okolja (Soški park) in urbanističnimi predpisi (bližina stanovanjskih hiš). Iz istih razlogov v Sovodnjah nasprotujejo tudi realizaciji novih objektov za uničevanje odpadkov blizu preciščevalnih naprav za odplake, ki so na istem območju.

Dodatne pomisleke izražajo tudi zaradi nepopolnosti načrta v zvezi z uničevanjem posebnih industrijskih ali nevarnih odpadkov. Občina Sovodnje nazadnje priporoča, naj bi pokrajinska uprava nikakor ne bila soudeležena v podjetju, ki bo upravljalo sistem uničevanja odpadkov. To pa zato, ker bo morala Pokrajina nadzorovati to upravljanje in ne bi bilo korektno, ko bi bila v njem neposredno soudeležena.

NOVICE

V ponedeljek sprevid in shod za delovna mesta v bolnišnici

Sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL so za ponedeljek, 9. t.m., spet napovedale manifestacijo v podporo ohranitvi delovnih mest v bolnišnici Usmiljenih bratov. Napovedujejo sprevid izpred bolnišnice do zupanstva, kjer bo zborovanje. Poleg uslužbencev bolnišnice, se bodo manifestacije udeležili tudi upokojenci in predstavniki tovarniških svetov večjih podjetij. Sprevid bo ob 14.30 izpred bolnišnice, uro zatem bodo manifestanti pred zupanstvom. Podobno manifestacijo so sindikalne zveze sklicale že za prejšnji ponedeljek, a so jo potem preklicali, ker je odpadel tudi sestanek ozjega odbora zupinov z deželnimi svetovalci.

Še danes brezplačno cepljenje psov proti steklini

Brezplačno cepljenje psov proti gozdni steklini na območju goriske občine bo mogoče opraviti se danes med 8.30 in 10. uro pri pesjaku v Ul. degli Scogli. Kdor se ni poskrbel za vpis svojega stiroznega prijatelja v poseben register, lahko to naredi jutri, 7. t.m., od 8.30 do 9.30 v uradih klavnice v Kraski ulici. Tako sporoča društvo za varstvo živali.

Doprni kip dr. Ivu Komjancu

V nedeljo, 8. t.m., bodo v kraju Malcesine odkrili doprni kip zdravniku ortopedu dr. Ivu Komjancu. Na slovesnost so povabili tudi steverjanski pevski zbor, v kraj ob Gardskem jezeru pa se bodo odpeljali tudi številni drugi steverjanski rojaki in pokojnikov prijatelji, pa tudi mnogi pacienti. Za podrobnejša pojasnila naj zainteresirani pokličejo na telefon 884160 in 531470.

Zaradi del zaprto križišče

Zupanstvo obvešča, da bodo zaradi del - obnove tlaka - od 9. t.m. zaprli za promet križišče med Verdijevim korzom in Semenisko ulico. Prav tako bodo od ponedeljka dalje poskrbeli za obnovo tlaka v Skofjski ulici in na območju ulice Bellinzona.

Delovna mesta na Pokrajini

Pokrajinska uprava obvešča, da je bil v prilogi Uradnega lista z dne 29. septembra objavljen razpis natečajev za delovna mesta pri pokrajinski upravi: eno delovno mesto funkcionarja z znanjem slovenscine (7. stopnja funkcionalne lestvice), mesto je rezervirano za že zaposlene uslužbence, za delo na področju kulturnih dejavnosti; stiri mesta (8. stopnja funkcionalne lestvice) v administrativnem sektorju. Rok za predložitev prošnje poteče 20. novembra. Podrobnejša pojasnila in izvod razpisa zainteresirani dobijo na Pokrajini.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

razpisuje

ABONMA 95 - 96

Vpisovanje novih abonentov od danes, 6. t.m. dalje v uradu Kulturnega doma v Gorici (ul. J. Brass 20 - tel. 33288) od 10. do 13. ure.

GORICA / NOVA PODRUŽNICA

Predstavili cilje Zveze potrošnikov

Na razpolago so potrošnikom in uporabnikom javnih storitev

V socialnem centru v Ul. Baiamonti so včeraj na tiskovni konferenci predstavili novo podružnico Zveze potrošnikov FJK, ki bo odslej delovala tudi v Gorici.

Deželni predstavnik zveze Edo Billa je orisal namene in delovanje podružnice, ki bo na razpolago potrošnikom in uporabnikom storitev javnih ustanov za katerekoli nasvet v zvezi s konkretnimi problemi. V ta namen je Zveza potrošnikov v državnem merilu s podporo ministrstva za poljedelstvo izdala informativne bilene o pravilni prehrani ter o zaščiti potrošnikov. Poleg tega se zveza namerava tudi na goriskem območju kot predstavnik interesne skupine pogo-

varjati z javnimi upravami o vsem, kar lahko zadeva uporabnike javnih storitev. V zakonu iz leta 1993, ki je preuredil delovanje trgovinskih zbornic, je predvideno, da se slednje pogovarjajo tudi z združenji, ki predstavljajo različne interesne skupine, med katere gotovo spadajo potrošniške organizacije. Zveza si na raznih ravneh (občinski, deželni in državni) prizadeva tudi za sprejem zakonov, ki bi potrošnika ščitili in za spoštovanje že veljavnih zakonov.

Za informacije se lahko potrošniki oglašijo pri predstavnikih Zveze, ki posluje v socialnem centru v Ul. Baiamonti, obrnejo vsak ponedeljek od 15.30 do 17.30.

DEŽELA / ODGOVOR VALENTIJU

Degano pojasnil kako je z gradnjo goriških avtocest

Deželna vlada, tokrat preko odbornika za prevoze Cristiana Degana, ki se mu pridružuje predsednik družbe Autovie Venete Baldassi, odgovarja na kritike o zaposlavljanju Gorice, ki jih je ob obisku predsednika republike Scalfara izrekel zupin Valenti.

Odbornik Degano v posebnih izjavi navaja, da je bil dosežen, podpisan in tudi potrjen sporazum med Republiko Slovenijo in Deželo Furlanijo - Julijsko krajino o gradnji avtocestnih povezav. Sporazum predvideva tudi izgradnjo odseka Gorica - Razdrto in na tej osnovi je bila na slovenski strani družbi DARS že zaupana naloga za začetek gradnje. »Zupin Valenti prav gotovo ve za sporazum,

kakor tudi ve, da smo se z naše strani lotili reševanja vseh operativnih vprašanj«, pravi Degano. Seveda je bilo potrebno v tem času urediti številna vprašanja, tudi v sodelovanju z državnimi organi in s pritegnitvijo drugih držav v okviru "Srednjeevropske pobude".

Predsednik družbe Autovie Venete pa poudarja, da je podjetje ANAS pripravljeno odstopiti avtocestni odsek Gorica - Vileš, s svoje strani pa je družba Autovie Venete že predvidela financiranje v znesku 75 milijard lir. Trenutno se izvajata posega na mostovih preko Soče in Tera (na avtocesti A4), ki sta predpogoj za ureditev odcepa pri Vilešu in razširitev odseka do Gorice.

ZADEVA COOP / VČERAJ ČETRTI DAN SOJENJA

Zaslišanje nekaterih deželnih funkcionarjev

Proces se bo nadaljeval v ponedeljek

Na goriskem okrožnem kazenskem sodišču je bila včeraj četrta razprava v procesu proti dvanajstim obtožencem glede afere v zvezi z gradbenim dovoljenjem za realizacijo blagovnice Coop v Ul. Lungo Isonzo Argentina v Gorici. Kot znano so na zatožni klopi bivali občinski upravitelji, občinski in deželni funkcionarji, načrtovalci in predstavniki zveze zadrug.

Tudi na včerajšnji obravnavi je bilo na vrsti zasliševanje prič. Tako tožilstvo kakor obramba sta skušala, seveda vsak iz svojega zornega kota, izluščiti dogajanje na relaciji Občina - Dežela oziroma pristojne deželne službe v zvezi z izdajo gradbenega dovoljenja, do katerega naj bi po ob-

tožnici prišlo v nasprotju z urbanističnimi predpisi. Posebno pozornost so zato namenili zasliševanju deželnih funkcionarjev. V popoldanskem

casu pa smo lahko prisluhnili nekaterim pričam, ki jih je najavil tožilec dr. Matteo Trotta. Slo je za osebe, ki so vložile prošnjo za zaposlitev v novi blagovnici Coop in ki naj bi jih izbrali po priporočilu tega ali onega znanega politika. Naklepi tožilstva so bili jasni, vendar pa od oseb, ki so nastopile pred sodiščem, nobena ni dobila zaposlitve.

Proces bodo danes prekinili, da sodišču omogočijo nadaljevanje dela z rednimi sodnimi obravnavami. Naslednja razprava o zadevi Coop bo v ponedeljek, 9. oktobra.

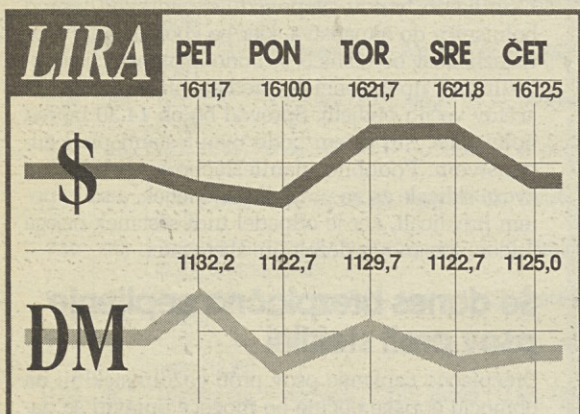
Na sliki (Fotostudio Reportage) predsednik sodniškega kolegija dr. Colarieti

Petek, 6. oktobra 1995

gospodarstvo in finance

NOVICE

Fiat v prvi polovici leta prodal več kot 1,2 milijona vozil

RIM - Italijanski proizvajalec avtomobilov Fiat je v letošnjem prvem polletju prodal več kot milijon 200 tisoč avtomobilov na svetovnih trgih ter s tem dosegel 8,5-odstotno rast glede na enako obdobje lani. V Evropi je torinska korporacija prodala 766.000 avtomobilov, kar je 52.000 ali 7,3 odstotka več kot v enakem obdobju lani. V Italiji je Fiat v prvih šestih mesecih tega leta dosegel 45,8-odstotni delež.

Rusija bo zaradi slabe letine morala uvoziti žito

MOSKVA - Rusija bo morala zaradi katastrofalno slabe letine letos uvoziti pšenico in druge zitarice. Letosnja letina je najslabša v tej državi po letu 1965, je povedal podpredsednik ruske vlade Aleksander Zaverjuha, zadolžen za kmetijstvo. Rusija se bo o uvozu žita med drugimi dogovarjala s Kanado. Za sedaj se ni jasno, koliko žita bo morala Rusija uvoziti, ker podatki o zetvi se niso dokončni, pričakujejo pa pridelek približno 65 milijonov ton žita. Tega je krivo izredno sušno poletje, ki je že tako oslabiljenemu ruskemu kmetijstvu zadalo dodaten udarec. Rusija skusa potrebe po žitu pokriti z lastno proizvodnjo, zato svoj uvoz žit iz leta v leto zmanjšuje. Leta 1991 je uvozila 35 milijonov ton žita, leta 1993 11 milijonov ton, lani pa samo se 3 milijone ton.

Mednarodni kongres o hitrih železnicah

LILLE - V francoskem mestu Lilleu se je začel drugi mednarodni kongres o hitrih železnicah Eurailspeed '95, ki se ga udeležuje več kot tisoč predstavnikov železniskih podjetij iz več kot 40 držav. Ena izmed glavnih tem pogovorov je tudi vprašanje, kako uskladiti železnisko prometno politiko med državami članicami Evropske unije s tistimi državami, ki se niso njene članice. Predstavniki hitrih železnic, ki so se zlasti razvite na Japonskem, v Franciji, Italiji, Nemčiji in Spaniji, bodo svojo pozornost osredotocile na izboljšanje varnosti in hitrosti tega prometa.

RIM / PODATKI ZAVODA ISTAT ZA DRUGO LETOŠNJE TRIMESEČJE

Upočasnitev gospodarske rasti tudi porok za ohladitev inflacije

Bruto domači proizvod za 2,9% večji kot v istem obdobju lanskega leta

RIM - Italijanska gospodarska rast je sicer se zmeraj občutna, vendar se je v drugem letošnjem trimesečju upočasnila. V razdobju april-junij se je namreč bruto domači proizvod poslabšal za 0,4% v primerjavi s trimesečjem januar-marec, tako da je bil nasproti drugemu trimesečju lanskega leta samo se za 2,9% večji, potem ko je v prvih letošnjih treh mesecih napredoval za 4,1% v primeri z obdobjem januar-marec 1994. Analitiki osrednjega statističnega zavoda Istat, ki je te podatke objavil včeraj, pripisujejo rahli spodrselj fiziološki posledici prejšnjega močnega poskoka, saj je bil DBP ob koncu marca letos kar za 1,3% boljši kot v zadnjem trimesečju lani. Ob tem izražajo prepričanje, da novi trend pomirjujoče vpliva na vse, ki jih je bilo strah morebitnega vnovičnega pregretja in posledice

zaostritve inflacijskega pritiska. Ne, samo ta trend je tudi v skladu s počasnejšo gospodarsko rastjo v večini sedmih najbolj razvitih držav, ki sestavljajo skupino G-7.

Kljub delnemu zastoju rasti je ostala splošna raven povpraševanja visoka (+1,5%), in to se zlasti kar zadeva izvoz (+4,2%) ter naložbe (+2,4%); nasprotno je bila družinska poraba počasnejša (+0,3%), kar velja pripisati zaježitvi javnih izdatkov.

V letu dni je izvoz narasel za 17,6%, uvoz pa za 11,8%, stopnja zaposlenosti pa se je med začetkom prvega in koncem drugega trimesečja letos dvignila za 0,1%, a za prav toliko se je vzpela tudi stopnja zaposlenosti. Bruto profit industrijski podjetij se je kljub nekaterim plačnim poviskom zboljšal, za kar gre zasluga izvoznim cenam.

Fazio: Za vstop v EMS je prezgodaj

RIM - »Lira se bo lahko vrnila v evropski monetarni sistem sele takrat, ko bomo dodobra uredili naš javno-financijski sistem«. To je poudaril guverner Banke Italije med svojim včerajšnjim poročilom o državnem finančnem zakonu za leto 1996 pred združenima proračunskima komisijama senata in poslanske zbornice. Ko bi

vstopili v EMS prezgodaj, bi se utegnili zgoditi, da bi ga morali spet zapustiti, to pa bi bilo sila nevarno, je nadaljeval Fazio. Nihalni razpon v tečaju lire znotraj EMS ne bi smel presegati 5%, kajti v nasprotnem primeru bi liro spet hudo ogrozila spekulacija, kar bi imelo nepredvidljive posledice.

PISANJE UGLEDNEGA ANGLEŠKEGA GOSPODARSKEGA ČASNIKA

Financial Times o Sloveniji: lahko postane vzhodna Švica

Do konca stoletja bi Slovenija lahko prehitela Grčijo in Portugalsko

LONDON (STA) - Slovenija je v času od svoje osamosvojitve dosegla tolikšen napredek, da je koalicijska vlada Janeza Drnovskega pričana, da si Slovenija zasluži, da je v prvem valu srednje- in vzhodnoevropskih držav, ki bodo sprejete v Evropsko unijo, piše v torkovi izdaji londonski Financial Times in ugotavlja, da so nekatera razočaranja v procesu slovenskega približevanja EU spodbudila razmišljanja, da obstaja tudi svicarski model in da bi Slovenija lahko postala vzhodna Švica.

S sedem tisoč ameriških dolarjev bruto domačega proizvoda na prebivalca je Slovenija med vzhodnoevropskimi državami najbolj razvita, poleg tega pa je resila večino problemov, ki jih je podedo-

vala od nekdanje Jugoslavije, nadaljuje omenjeni časnik in navaja, da je Sloveniji uspelo znižati inflacijo na 11 odstotkov, gospodarska rast pa je lani znašala pet in pol odstotkov. Če se bo takšna gospodarska rast se nadaljevala, bo življenjski standard v Sloveniji do konca tega desetletja prehitel grškega in portugalskega. Če bi se Slovenija do takrat priključila EU, bi bilo najmanj šest revnejših držav članic, ki bi se potegovala za denarna sredstva, poudarja Financial Times.

Članstvo v EU bi se podprlo izvoz v državi, ki že zdaj izvozi dve tretjini svojih izdelkov na trge držav članic EU, Sloveniji pa bi tudi pomagalo pri izgradnji oboroženih sil in občutka varnosti, saj leži neprijetno blizu vojnih območij

nekdanje Jugoslavije, ugotavlja londonski časnik in opozarja, da pa je slovensko javno mnenje ogorčila grenka izkušnja s pogajanj s sosednjo Italijo poleg tega pa je izginil tudi romantični pogled na EU, kar je bilo cutiti tudi v besedah slovenskega premiera v Alpachu. »Italija je odprla nekatera vprašanja, ki sodijo v zgodovino... italijanske zahteve pa zbujajo občutek, da se v Evropi dejansko ni dosti spremenilo. V Sloveniji smo z velikim presenečenjem ugotovili, da je EU daleč od ideala demokracije združenja, kot smo si ga predstavljali,« navaja Drnovskove besede Financial Times in pojasnjuje, da je bil junija letos sporazum o pridruženem članstvu Slovenije v bistvu že dosežen, ne

bo pa podpisan, dokler slovenski parlament ne sprejme ustavnih dopolnil.

Slovenija doslej se ni uradno zaprosila za polnopravno članstvo v EU, ceprav to slovenska vlada, kljub trenutnemu sporu z Italijo, razume kot logično posledico nacrtovanega pridruženega članstva, piše londonski časnik in dodaja, da bi lahko, kot menijo nekateri zahodni diplomati, slovensko vključevanje v EU upočasnila stopnja razvoja vladnih institucij, pri čemer navaja besede direktorja slovenskega urada za evropske zadeve Benjamina Lukmana - cigar urad je slovenska vlada ustanovila sele marca letos - da bi moralo imeti vsako ministristvo svoj lastni oddelek za evropske zadeve.

PO PODATKIH MEDNARODNEGA DENARNEGA SKLADA

Rast se bo nadaljevala

Največjo rast bodo leta 1996 zabeležili v državah v razvoju

WASHINGTON (dpa) - Svetovno gospodarstvo se bo po oceni Mednarodnega denarnega sklada (MDS) pozitivno razvilo in prihodnje letu naj bi zabeležilo rast 4,1 odstotka. Pri tem so države v razvoju s 6,3 odstotka povprečne letne gospodarske rasti in 13-odstotno inflacijo na vodilnem mestu. Največjo gospodarsko rast je z 7,9 odstotka zabeležila Azija. V oceni MDS, ki je bila objavljena včeraj v Washingtonu, piše, da bo gospodarske rast v Evropi prihodnje leto znašala med 2,7 in 2,9 odstotka. Države članice Evropske unije naj bi zabeležile v letu 1996 gospodarsko rast 2,8 odstotka (1995: 2,9). Gospodarska rast Nemčije pa se bo po

mnenju strokovnjakov v prihodnjem letu povečala za 0,3 odstotka in tako znašala 2,9 odstotka. S tem bo Nemčija zabeležila največjo gospodarsko rast med štirimi državami članicami EU, ki so hkrati tudi članice G-7. Države članice G-7 (ZDA, Nemčija, Velika Britanija, Francija, Italija, Japonska in Kanada) pa bodo po letosnjih 2,4 odstotka rasti prihodnje leto zabeležile le 2,3-odstotno rast.

Razlog zato je predvsem relativno slaba gospodarska rast v Združenih državah Amerike in na Japonskem. Povprečna stopnja inflacije pa se ne bo spremenila in bo se naprej znašala 2,5 odstotkov. Ključni problemi industrijskih držav bodo

tudi v bodoče visoka stopnja strukturalne brezposelnosti in visoki proračunski primankljaji. Države, ki so nekoč imele plansko gospodarstvo, pa lahko prihodnje leto računajo ze s prvimi sadovi reform. MDS ocenjuje, da bodo te države prihodnje leto zabeležile povprečno gospodarsko rast 3,4 odstotka (1995: 2,1). Razvrednotenje denarja pa se v teh državah zelo zmanjšalo, saj se bo iz 147,7 odstotka spustilo na 25,4. Tudi Rusija bo po mnenju strokovnjakov prihodnje leto zabeležila pozitivno gospodarsko rast. Srednje in vzhodnoevropske države pa lahko leta 1996 računajo z gospodarsko rastjo 4,3 odstotka (1995: 0,2).

Rekordi za ameriško vino

WASHINGTON - Vrednost ameriškega izvoza vina je v trznem letu 1995 zrastle za 15 odstotkov na rekordnih 209,7 milijona ameriških dolarjev, ceprav se je količina izvoženega vina v primerjavi z lanskim letom rahlo zmanjšala, je sporočilo ameriško ministristvo za kmetijstvo. V trznem letu, ki se je izteklo 31. julija, so izvozili 1,33 milijona hektolitrov vina, v lanskem trznem letu pa 1,34 milijona hektolitrov. Največ vina ZDA izvozijo v Kanado, Veliko Britanijo in na Japonsko.

SEJEM

DROBNEGA GOSPODARSTVA

SEŽANA

od 5. do 8. OKTOBRA

med 12. in 20. URO

BTC TERMINAL

GLASBENI POPOLDNEVI STARE IN SODOBNE GLASBE

Prepričljiv zaključek prijetnega ciklusa

V nedeljo je kot zadnji gost nastopil Luigi Rovighi

LUIA ANTONI

Skupina Gallus Consort je v sodelovanju z deželnim sedežem RAI in trzasko pokrajino tudi letos predstavila niz koncertov z naslovom "Glasbeni popoldnevi stare in sodobne glasbe". Manifestacija, ki se odvija že vrsto let, je - kot običajno - tedensko gostovala v repentaborski cerkvi. Letošnji niz je ponudil občinstvu štiri tematske popoldneve z različnimi izvajalci. Najprej je nastopil italijanski flavtist Gianni Lazzari, ki jo oblikoval koncert z naslovom "Francoska glasba za flavto v začetku 18. stoletja"; temu je sledil koncert "Od Trubarja do Ramovsa", ki je predstavil občinstvu bogato zasedbo. Ta je zajela bodisi majhen zbor sentjakobskih otrok bodisi priznana izvajalca violinista Crtomira Siskovića in violista Aleksandra Miloseva bodisi slovenskega basista Tomaža Faganela. Na predzadnjem koncertu pa je gostovala skupina kljunastih flavt Camerata carniola iz Kranja. Ciklus je zaključil natop italijanskega violinista Luigi Rovighi, ki je predstavil "Italijanske violinke sole v 17. stoletju". Rovighi, ki je docent violine na bolonjskem konservatoriju, je že v '70-ih letih pionirsko začel raziskovanje stare glasbe. Italijanski violinist je bil sicer že večkrat gost na Trzaskem, saj je 1979

predaval o barocni violini na soli Glasbene matice in 1982 je nastopil na Repentabru.

Na tokratnem trzaskem koncertu sta Rovighi spremljali slovenski glasbenici Dina Slama in Irena Pahor (na sliki) v vlogi bassa continua, in sicer s cembalom in z violino da gamba. Koncert je torej predstavil različne instrumentalne sole violine ki so se oblikovale v tem času na italijanskem ozemlju, in sicer beneško, lombardsko, modenško in emilijansko-rimsko. Prav ob začetku 17. stoletja se je italijanska družba začela zanimati za violino, medtem ko je bil drugod po Evropi še čas viole da gamba. V naslednjih letih se je iz

italijanskega območja violina polagoma razširila po naši celini in postala vodilni solistični instrument. V svojem koncertnem podajanju je Rovighi uspešno orisal posebni glasbeni svet tega obdobja; zvočnost njegove violine je preko izredne proznosti nakazala tudi na sličnost vokalnega podajanja. Iz beneškega repertoarja je Rovighi zaigral dve Sonati Daria Castella. Na solidnem temelju bassa continua je Rovighi obogatil svoje glasbeno podajanje tudi z okraski in diminucijami. Iz lombardske sole je nato odigral vedelno Romanesco Biagia Marina, kjer je predvsem izstopalo dinamično niansiranje. Modensko solo pa je

Rovighi predstavil v glasbenem opusu Giovannija Marije Bononcini; na sporedu sta bili namreč dve kuranti (to sta dve skladbi na plesnem ritmu kurante) in ena arija v francoskem slogu. Svoj program je Rovighi zaključil z dvanajsto Sonato Arcangela Corellija. Tu je italijanski violinist gotovo dosegel kakovostni višek koncerta, ki je vsekakor bil na visoki koncertni ravni. Glasbeno srečenje sta obogatila tudi kakovostna solistična nastopa cembalistke Dine Slame in violagambistke Irene Pahor z deli Giovannija Gabriellija in Girolama Frescobaldija na cembalu ter Richarda Rogniona na violi da gamba.

INTERVJU / PROF. MITROVIĆ

»V začetku je bilo vse mogoče rešiti na političen način«

LUANA GRILANC

Mednarodnega zgodovinskega srečanja z naslovom Prva svetovna vojna in spremembe skozi primerjalno perspektivo, ki je bilo konec prejšnjega tedna na trzaski Pomorski postaji, se je udeležilo več kot trideset strokovnjakov iz cele Evrope. V središču razprave je bila tokrat prva svetovna vojna in preučevanje sprememb v posameznih državah in v okviru mednarodnih odnosov, ki jih je povzročila »velika« vojna. Na simpozij je bil povabljen tudi profesor z beograjske univerze Andrej Mitrović, ki je predaval o političnih, vojaških in ekonomskih odnosih na Balkanu. Tudi z ozirom na aktualnost tem, o katerih je predaval, smo beograjskega profesorja prosili za razgovor.

Na posvetu smo slišali, da je naše stoletje dolgo nosilo posledice prve svetovne vojne. Kako je torej vojna med leti 1914 in 18 pogojevala nadaljni potek dogajanja na Balkanu?

»Vojna je omogočila nastanek Jugoslavije. Ta je bila posledica jugoslovanske ideje, to se pravi ideje 19. stoletja, ki naj bi bila slična italijanski in nemški. Morala pa je uskladi različne jezike, zgodovine, vere, etnične razlike. Zamišljal je bila ob nastanku nedvomno demokratična, vendar je bil tok dogajanja hitrejši kot dozorevanje ideje same, o kateri preprosti ljudje niso bili informirani. Kmetje niso bili seznanjeni s prefinjenimi političnimi manevri, delali so v lastno korist, poleg tega je imela veliko tezo verska in zgodovinska komponenta. Na Balkanu se je začelo obdobje jugoslovanske države, kot prve države, ki združuje razna balkanska področja, istočasno pa se je pojavil problem, kako bo država sploh obstajala.«

Kateri so razlogi, da je prišlo do popolnega probrata tega ideala?

»To je eno izmed najtežjih vprašanj, na katere navadno odgovarjamo povsem emotivno in na hitro, mislim pa, da se je treba potruditi in odgovarjati trezno. Razlogov je veliko, vendar bi dal naglas na dva vzroka; eden je sociološko-gospodarske narave: Titova država se je razvijala tako, da ni uspela integrirati celotnega ozemlja, ampak je ustvarila lokalne faktore birokratske moči, istočasno je izgubila možnost za vzpostavitev nekega skupnega gospodarskega interesa. Ko je izbruhnila kriza, je vsak imel različne interese. Takoj na začetku je bilo jasno, da je Slovenija v najbližji poziciji in da se bo izognila peklju, ki je bil na obzorju. Posebna lega je scitila tudi Makedonijo. V Srbiji je iz Titovega režima prisel na oblast najslabši del Titove birokracije. Ti so v določenem trenutku hoteli z boljševizmi metodami in z nacionalizmom osredotociti vso oblast v svoje roke in imeti popoln nadzor nad Jugoslavijo. In tu se je torej začel razpad. Tukaj vidim neko sociološko strukturo in nato niz dogajanj, v katerih je imela vidno vlogo birokracija kot lokalni faktor moči. Osebo imam se drugo tezo, in sicer, da je bila druga svetovna vojna prelomnica za propad jugoslovanske ideje, ker je že drugič odgnala jugoslovanske narode na nasprotno fronte. Problemi in nesporazumi so se okrepili in pokazalo se je, da bo prišlo do nadaljnjih rusilnih izbruhov. Tako Hrvati kot Srbi se sklicujejo na drugo svetovno vojno in po 50 letih se spet odpirajo stare, a še nezacelejene rane, med katerimi je tudi genocid.

Omeniti je treba geopolitični dejavnik: Slovenija je mejila z demokratičnimi državami, Srbija pa je trpela pritisk vzhodnega bloka (Romunije, Madžarske, Bolgarije in Albanije).«

Kakšno vlogo ima pri vsem tem vera?

»V nasprotju s tem, kar zatrjuje večina, sem prepričan, da ima manjšo vlogo oziroma da je po membejnso začela igrati kasneje. To ni verska vojna, to je vojna, v katero so katoliška, pravoslavna in islamska vera posegle sele pozneje. Najprej so delovali interesi lokalnih elit. Te so manipulirale verske in kulturne razlike, ki so postale militantne. Spor se je iz geopolitičnega sprevrgel v verskega. Nepozabljene krivice iz druge svetovne vojne, podpihovanje birokratskih elit, zgodovinske razlike med Slovenci, Hrvati in Srbi in po vrhu se geopolitična situacija so privedle do tragičnega izbruha.«

Kako ocenjujete poseg drugih držav?

»Mislim, da so bili najvišji predstavniki držav na začetku presenečeni in niso imeli izoblikovane politike. V srednji Evropi so politični konservativni krogi delali za zlom Jugoslavije. Ti krogi so se posluževali tiska in javnega mnenja, vendar na začetku niso imeli racionalnih razlogov za nasprotstvo, ker so tako ali drugače prihajali na počitnice na Hrvaško. S Slovenijo so imeli vedno možnost, da se dogovorijo za izhod na morje v Kopru. Za nas so bili koristen partner, mi pa za njih ne. Iracionalni faktorji naj bi bili: spomini na drugo svetovno vojno, želja, da večitno sestavljena država razpade. Jugoslavija je bila zasnovana na ideji srednje Evrope, a je bila v nasprotju s idejami srednje Evrope, ki naj se osredotoci okrog nemškega sveta. Ostali torej niso zastavili politične linije in so bili presenečeni, ko je Nemčija napela pritisk. Američani so branili Jugoslavijo, sodili so, da je to integracija, ki je velikega pomena, čeprav nismo bili v prijateljskih odnosih. Američani so oklevali v tej politiki in taktizirali preko evropskih partnerjev, ko so se evropski partnerji opredelili, so Američani prepustili vodstvo Evropi. Iz tega se je izsel pravi pekel s posebnostjo, da ta vojna takorekoc potuje. Nikjer ne vladajo dobri odnosi, niti med Hrvaško in Slovenijo, med Hrvaško in Srbijo so obojestransko zločinski, sedaj nastajajo težave tudi med Srbijo in Makedonijo. Upati je treba samo v nevtralnost Albanije in Bolgarije, slednja ima vsekakor se najbolj trezen odnos, drugače bi se situacija se poslabšala.«

Kdaj in kako domnevate, da se bo zaključila vojna?

»Bojim se, da bo doživela se več faz z različnimi stopnjami intenzivnosti in to na različnih teritorijih, imeli smo slovensko, hrvaško in bosansko fazo, vprašanje je zdaj, kdo bo protagonist, ker mislim, da ne bodo vedno Srbi protagonisti. Možno je, da se bodo zasnili v središču makedonsko-albanske ali odnosi med Hrvati in Slovenci itd. Tako moramo pričakovati, z željo da ne bo tako, zelo dolgo obdobje napetosti, ki nas sili k treznosti. Velika strast je povzročila veliko nesrečo. Mislim, da bi se lahko politične zahteve realizirale s političnimi metodami, vendar so ekstremne sile vsilile vojne rešitve. Nisem proti temu, da nekdo uresniči svoje ideje, sem pa proti temu, da nekdo hoče reševati težave s silo ali da kdo komu s silo kaj prepere. Vse je bilo mogoče rešiti na političen način, saj je prostor za politične igre obstajal.

GLASBA / NASTOP MLADEGA GORIŠKEGA GLASBENIKA

Pianist Miran Devetak navdušil na Dobrovem

TATJANA GRIGORIC

V viteski dvorani gradu Dobrovo v Goriskih Brdih je v petek, 29. septembra v organizaciji Kulturnega doma Nova Gorica, Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel Gorica in Glasbene sole Nova Gorica s samostojnim recitalom nastopil 22-letni Miran Devetak, glasbenik, ki je s svojo mladostno igro vrsto let blestel na stevilnih revijah in glasbenih srečanjih na Primorskem. Gorški pianist, ki je prišel studij klavirja v Centru Emil Komel in mu je bila »glasbena mati« prof. Helena Plešničar, se je po diplomu na Glasbenem konservatoriju G. Tartini v Trstu vpisal na podiplomski studij na Evropski glasbeni konservatorij v Parizu in v razredu prof. Igorja Lazka v letošnjem letu prejel diplomu »Excellence« druge višje stopnje klavirja in diplomu prve višje stopnje za komorno glasbo. V poletju '95 se je Miran kot stipendist udeležil mesečne mednarodne klavirske sole v Meranu pod

mentorstvom vodilnih pianistov iz Rusije, Francije, Nemčije in Združenih držav. Izobraževalno »popotovanje« je mlademu virtuozu nedvomno zelo koristilo, saj se je na dobrovskem koncertu predstavil v novi, bogatejši poustvarjalni »luci«.

Stevilnemu goriskemu občinstvu je izvajal tristavno Fantazijo op. 17 Roberta Schumanna, Lisztovo Etudo st. 2, ki je transkripcija Paganinijevega »Capriccia« v Es-duru, Lisztovim Sonetom, drugim iz serije treh povzetih po Petrarkovih stihih, Faurejevo Barkarolo v fis-molu st. 5, op. 66 in skladbo L'isle Joyeuse (Srečni otok) C. Debussyja. Z romantičnim »prijemom« pretkano tehnično zahtevno klavirsko literaturo je pianist izvedel s cisto in muzikalno iskreno glasbeno govorico. Interpretacije Mirana Devetaka so tople in prisrčne. Njegova igra sledi raznolikosti zvočnih efektov, ki jih narekujejo posamezne skladbe, a ob vsem

razkosju barv in ritmov, Miran vedno znova ohranja tudi specifično osebnostno meditativno noto, prežeto z zlahtno skromnostjo interpretacije, ki z vsako vrnitvijo iz Pariza »prinaša« tudi dragoceni pečat studijskega napredka.

Obsežna Schumannova Fantazija, s katero je mladi virtuoz navdušil v prvem delu večera, je bila zagotovo tudi osrednja skladba, s katero je pianist zelel opozoriti na svoj »trenutek« iskanja časov pianizma. Kompozicija, ena najbolj dovršenih del Schumanna, namreč ponuja se veliko možnosti, s katerimi bo lahko mladi koncertant na nadaljnjem vestnem izpopolnjevanju gradil svoj glabeni lik. In brez dvoma igra Mirana Devetaka, kot smo jo lahko »prepoznavali« na koncertu na dobrovskem gradu, obljublja in napoveduje dan, ko bomo na Goriskem bogatejši se za eno izrazno močno in tudi omikano pianistično osebnost.

FILM / SLOVENSKI CELOVEČEREC

Outsider(ski) film punk generacije

LJUBLJANA - Na včerajšnji tiskovni konferenci je ekipa novega slovenskega celovečerca Outsider napovedala začetek snemanja. Režiser in scenarist filma je Andrej Kosak, predstavnik mlajše generacije režiserjev. Tiskovna konferenca je potekala v bivšem Domu JNA, kar ni naključje, saj bodo večino filma posneli prav v tej stavbi, ki predstavlja bistveno vsebino filma in naše ne tako oddaljene zgodovine. Film nastaja v produkciji Bindweed Soundvision in kooperaciji Televizije Slovenije. V glavnih vlogah bosta igrala Davor Janić in Nina Ivanič.

Film, ki ga bodo pričeli snemati 10. oktobra, bo premierno prikazan v aprilu ali maju prihodnjega leta. Snemanje bo predvidoma končano 20. novembra, produkcijski stroški znašajo 35 milijonov SIT. Dogajanje filma je postavljeno v čas punk gibanja ob koncu 70.-tih in na začetek 80.-tih. To je čas socializma in upora mladih proti represiji in dogmam vladajoče generacije. Zgodba sama je ljubezenska. Zaljubita se oficirjev sin, v družbi razumljen kot Neslovenec, in slo-

vensko dekle. Njuna ljubezen je onemogočena s strani institucij: sole, policije, vojske. Za mlado filmsko ekipo je čas dogajanja avtentičen. Ta si zasluži film o svojem gibanju in nacionalni zgodovini, ki je ne smemo prezreti, kajti Slovenci nimamo le ene preteklosti. Poleg režiserja in scenarista Andreja Kosaka, v ekipi sodelujejo: kot avtor fotografije Sven Pepeonik, scenografije Pepi Sekulič, kostumografka je Karin Kosak, glasbeni filmski debut pa bo doživel Saso Losič. (K. Z.)

Oblikovalci o sebi

LJUBLJANA - Društvo oblikovalcev Slovenije je izdalo knjigo Pisemski papirji, znaki, logotipi, ki pomen začetek zbirke Design in Slovenia. Tako so v društvu začeli z založniško dejavnostjo. Ta izvira iz potrebe, da se oblikovalska stroka ob pomanjkanju drugih načinov promovira kar sama. Knjiga, ki poleg uvodnega teksta predstojnika Oddelka za oblikovanje na ljubljanski ALU prinaša barvne reprodukcije oblikovalskih izdelkov in podatke o 62 slovenskih oblikovalcih, je svojevrsten, predvsem promocijsko naravnani katalog. Vanjo je uvrščenih 228 del, ki jih je med 300 deli 90 avtorjev izbrala petčlanska žirija. Slednjo so sestavljali umetnostni zgodovinar dr. Stane Bernik ter oblikovalci Jani Bavčer, Marjan Kocjan, Edi Berk in Jože Domljan (vsi štirje oblikovalci iz žirije so tudi sicer sodelovali na tecaju). Rezultat je knjiga (23 x 30 cm, trda vezava, 120 strani, nad 200 barvnih reprodukcij, integralni angleški prevod, 7.200 tiskovnih), ki prinaša prerez sodobnega slovenskega oblikovanja zadnjih petih let. Knjigo bodo oblikovalci tudi sami promovirali. Zbirko Design in Slovenia bosta predvidoma nadaljevali knjigi z izborom plakatov in izdelki industrijskega oblikovanja. Izid knjige spremlja razstava izbranih oblikovalskih izdelkov, ki so jo včeraj odprli v Jakopičevi galeriji v Ljubljani. (V. U.)

FILM / STO LET FILMA

Povabi me v kino kdaj

LJUBLJANA - Ob praznovanju stoletnice filmske umetnosti po vsem svetu pripravljajo prireditve, s katerimi se spominjajo začetkov in najpomembnejših trenutkov zgodovine filma. Pri nas ta dogodek zaznamuje se devetdeset let filmske umetnosti na Slovenskem in ustanovitev Slovenske kinoteke kot avtonomne institucije. Zato so se pri Slovenski kinoteki odločili za nekoliko siršo akcijo, s katero bodo v Ljubljani in po Sloveniji proslavili stoletnico filma.

Akcijo Sto let filma so pripravili s pomočjo številnih partnerjev, eden takšnih je Cankarjev dom. V sodelovanju z njim pripravljajo slavnostno akademijo, ki bo 7. oktobra v Cankarjevem domu. Kot slavnostni govornik bo nastopil predsednik države Milan Kučan. Predstavili bodo tudi na novo odkrit film Ernsta Lubitscha Ko sem bil mrtev (Als Ich Tot War, 1916), za katerega je izvirno glasbo napisal Urban Koder, izvajala pa jo bosta Marko Lednik (klarinet, tenorsakofon) in Bojan Gorisek (klavir). To bo predpremierno prikazova-

nje tega filma, premiera pa bo na Dnevih nemega filma v Pordenonu. Poleg tega filma bodo predvajali se dokumentarec Prva predstava, ki govori o začetkih filma, in film Žongler. Slednji traja pet minut, njegova posebnost pa je v tem, da je vsaka slička posebej obarvana.

Namen akcije ob stoletnici filma je dvojen: prikazati celotno filmsko dogajanje v Sloveniji in s proslavljanjem stote sezone filmskih predstav tudi vizijo Kinoteke, je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal Vlado Skafar. Ob tem so predstavili se katalog v štirih

jezikih, namenjen promociji in podrobnejši predstavitvi filma Ko sem bil mrtev. V njem je predstavljena sama vsebina filma, kako so ga ponovno odkrili in restavrirali. Na tiskovni konferenci so predstavili tudi posebno publikacijo, ki spremlja akcijo Sto let filma, z naslovom Povabi me v kino kdaj. Ta vsebuje sto zanimivih datumov iz zgodovine filma, vse od 28. decembra 1895, ko je bila prva javna filmska predstava v Parizu, pa do današnjih dni. Prav tako se v njej nahaja program prireditev, ki se bodo izvršile v Kinoteki do aprila 1996. V decembru bosta izšli se posebna številka revije Ekran, v celoti namenjena predstavitvi najboljših filmov po izboru Ekranovih filmskih kritikov, in revije Emzin, ki bo prav tako v večjem delu posvečena filmski umetnosti.

Aleksandra Zorko

Podoba ženske na razstavi Stereo-Tip v Mestni galeriji

LJUBLJANA - V okviru Festivala žensk, ki ga organizira Urad za žensko politiko pri Vladi Republike Slovenije, bodo v ljubljanski Mestni galeriji v petek, 6. oktobra odprli mednarodno razstavo z naslovom Stereo-Tip, ki bo na ogled do 26. oktobra. Koncept razstave izhaja iz zelo osnovne misli, da umetnost odslkava podobo družbe. Ena od teh je podoba ženske, ki jo v družbi v veliki meri oblikujejo časovno in geografsko pogoje ne stereotipne predstave.

Izbrana umetniška dela umetnic in umetnikov namigujejo na različne stereotipe, ki veljajo za ženske v določeni družbi sedanjega časa. S tem, da so na razstavi predstavljeni tudi moški ustvarjalci, razstava ne sodi več v sklop t.i. ženskih razstav. Ker pa se loteva problematike ženske, se ne odreka feminističnemu pristopu, saj so ravno umetnice-feministke z začetka tega stoletja uporabljale jezik zan-

rov za podajanje feminističnih vsebin. Pri razstavi Stereo-Tip gre le za zasuk, prilagojen zahtevam današnjega časa, v katerem feminizem ne zavrača nasprotnega spola. Tudi estetika izbranih umetniških del je v sozvočju z devetdesetimi leti in najpogostejše sledi liniji, ki sta jo zacrtala pop-art in konceptualizem. Sodelujoči umetniki in umetnice: Janine Antoni, Vita Bujvid, Sophie Calle, Cheryl Donegan, Sylvie Fleury, Marcus Geiger, Laura Godfrey Issacs, G.R.A.M., Sanja Iveković, Mike Kelly, Inez van Lamsweerde, Aleksandr Ljašenko Petljura, Paul McCarthy, Rudi Molacek, Angelo Monaco, Paloma Navares, Lari Pittman, Marilena Preda Sanc, Petra Varl Simončič, Matej Andraz Vogrincič in Matta Wagnest. Mitja Rotovnik, Dragan Zivadinov, Svetlana Slapsak, Peter Lovsin in Misa Molk bodo imeli posebna vodstva po razstavi. PR

VABILO NA RAZSTAVE

Novo doslejš:

V galeriji Ilirija v Ljubljani se z ikonami predstavlja Goce Kalajdziski. Razstava, ki sodi med likovne predstavitve članov kulturnega društva Makedonija, ponuja dela, ki kažejo na avtorjeva izhodišča v tradiciji vzhodnokrščanske ikonografije (do 3. novembra, Trzaska 40, odprto od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro). Po postavitvah na gradu Podsreda, v Mestni galeriji Piran in slovenski galeriji A+A v Madridu so dela slovitega bolgarsko-ameriskega konceptualista Christa in njegove žene Jean-Claude prispela v Cankarjev dom v Ljubljani. V galeriji Cankarjevega doma so na ogled njegova grafična dela in predvsem fotografije, ki dokumentirajo doslej izpeljane projekte (do 26. oktobra, Presernova 10, odprto od ponedeljka do sobote med 10. in 14. ter med 16. in 18. uro, nedelja med 10. in 14. uro). Tom Kovac, v Avstraliji živeči Celjan, sicer uveljavljen arhitekt, oblikovalec in kipar, razstavlja v Galeriji sodobne umetnosti Celje (do 11. novembra, Trg celjskih knezov 9, odprto od torka do petka med 10. in 13. uro ter med 16. in 19. uro, sobota med 10. in 12. uro).

Novo odslejš:

Nocoj bodo ob 18. uri v Kulturnem centru Ivana Napolnika v Velenju ter ob 19.30 uri na tamkajšnjem gradu odprli obsežno retrospektivo slikarke, generacijske sopolnice Četrte generacije Mire Pregelj (do 16. decembra, Titov trg 4, odprto od ponedeljka do petka med 9. in 19. uro, četrtek med 9. in 13. uro, sobota med 8. in 12. uro). Razstavo bo spremljal katalog (158 strani, 3000 tolarjev). Prav tako bodo nocoj v Galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec ob 18. uri odprli razstavo slik in risb Wernerja Berga. Koroski avtor, ki je lani praznoval devetdesetletnico rojstva (ob tej priložnosti je izšel popoln katalog njegovih del), se po 24 letih spet predstavlja v Sloveniji, njegovo delo pa temelji na izhodiscih Noldejevega ekspresionizma in Munchovega simbolizma. V galeriji je na ogled izsek iz njegovega obsežnega opusa (do 6. novembra, Glavni trg 24, odprto od torka do nedelje med 9. in 12. ter med 14. in 17. uro). V novogoriški galeriji Artes bodo nocoj ob 19. uri odprli razstavo skulptur in risb Zmaga Posega (do 9. novembra, Gradnikove brigade 6, odprto od torka do nedelje med 10. in 12.30 uro ter med 16. in 19.30 uro, sobota med 9. in 12. uro). (V. U.)

Mira Pregelj: Juzina, 1956, olje na platno (60x70 cm)

Prodajna razstava slovarjev in enciklopedij

LJUBLJANA - Včeraj dopoldne je Cankarjeva založba v Oxford centru pripravila prodajno razstavo slovarjev in enciklopedij, ki bo odprta do 31. oktobra. Na njej sodeluje okoli trideset založb, ki se predstavljajo s svojimi metodničnimi deli ter z eno- oziroma dvojezičnimi slovarji.

Razstavo je odprl župan Dimitrij Rupel. Rekel je, da Ljubljana kot glavno mesto države s številnimi diplomatskimi in trgovinskimi predstavništvi takšno knjigarno nujno potrebuje.

Desetletno sodelovanje Cankarjeve založbe z Oxford University Press je v slovenski prostor prineslo preobrat v poučevanju tujih jezikov, saj je nekatere serije učenikov sprejel tudi slovenski solski sistem. Sodelovanju z oxfordsko založniško hišo je sledilo sodelovanje z znanimi založniki, kot so Langenscheidt, Cambridge University Press, Harper Collins, McGraw Hill, Oscar Brandstetter Verlag, Duden Verlag, Bertelsmann, Kogan Page, Penguin, Pitman, Robert, Larousse, Lafont, Routledge itd. Vsi ti se nam predstavljajo na razstavi, kjer si lahko ogledamo okoli 1000 knjižnih enot, konec tedna pa se jim bodo pridružili še naslovi iz moskovske Mezdunarodne knjige. Po besedah direktorice Centra Oxford Tanje Tuma je v zadnjem času poleg jezikovnih slovarjev vse večje povpraševanje po t.i. strokovnih slovarjih, cemer se v CZ prilagajajo.

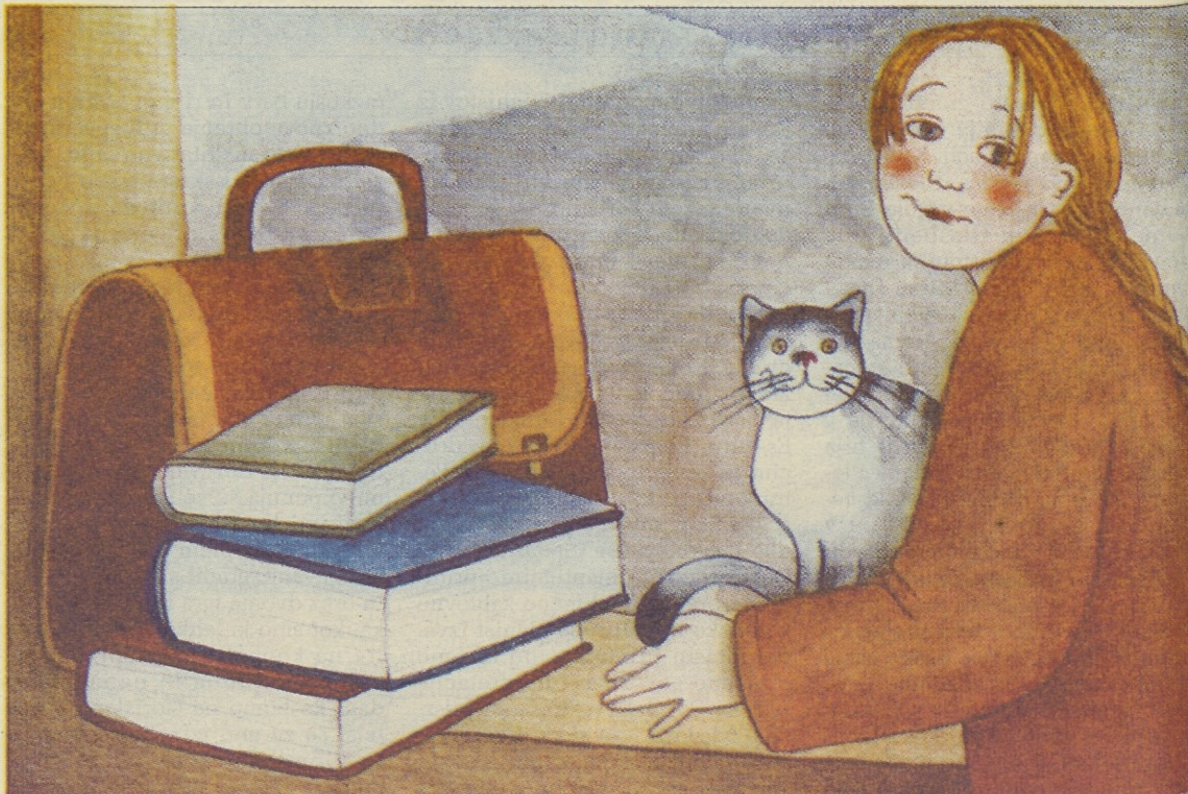
Poleg ugodnega nakupa bodo kupcem na voljo tudi knjige na disketah in CD-romih, ki so preplavile svetovni trg. V knjigarni bodo tako vsak delavnik po 16. uri redne predstavitve slovarjev in enciklopedij na elektronskih medijih ter predavanja, ki bodo ob 18.00 uri. V času razstave uvoženih slovarjev bo v knjižnem klubu C tudi kratka retrospektivna razstava o nastanku edinega slovenskega leksikona Sova. (K. G.)

ZA NAJMLAJŠE

Z začetkom šolskega leta se je vrnil tudi pisani Galeb

Ko jesen odpira vrata, se med slovenske malčke vrača tudi pisani Galeb. Sposodili smo si pesmico Francija Lakoviča, ki jo prinaša prva številka že 42. letnika otroške revije. »Ko jesen odpira vrata ... dnevi so kot i zaspani, mama zjutraj nas predrami, saj odmeva solski zvonec, dni poletnih ze je konec ...« Ilustracijo k pesmici je prispevala ena zvestih Galebovih sodelavk Vesna Benedetič in njeno toratno muco z ostalim tudi mi objavljamo.

Na prvi pogled je Galeb, ki je ze nase pot med predsolsko in osnovnosolsko mladino tostran in onstran meje, je tako vabljiv kot je ze vsa ta leta. Med tradicionalne rubrike pa so se »vrtinile« nove, npr. potovanje Na galebovih krilih, ki bo male bralce popeljalo v razne znane kraje, podeljevalo pa bo tudi nagrade. Prvi »polet« sta opisala in narisala Ziva Pahor in Andrej Furlan.

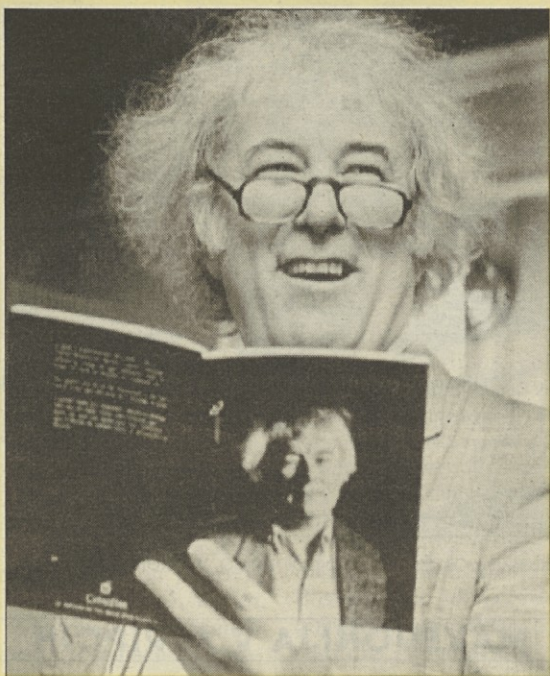
ŠVEDSKA / ZA LEPOTO IN GLOBINO NJEGOVE POEZIJE

Nobelova nagrada Seamusu Heaneyju

Švedska akademija končno spet izbrala pesnika

STOCKHOLM - Švedska akademija za književnost je včeraj sporočila, da so letošnja Nobelova nagrada za literaturo po treh letih spet podelili pesniku. Lani je akademija nagradila japonskega pisatelja Kenzaburoja Oeja. Trinidadski književnik Derek Walcott pa je bil pred tem leta 1992 zadnji pesnik, kateremu so podelili prestižno nagrado.

Letošnji Nobelov nagrajenec za literaturo je irski pesnik in esejist Seamus Heaney. Nagrada je priznanje za njegove lirsko dovršene pesnitve, polne etične globine. Iz Londona se je zaenkrat oglašil le njegov založnik, ki je sporočil, da je pesnik trenutno na počitnicah v Grčiji in verjetno niti ne ve, da je postal letošnji nobelovec za literaturo. »Je na počitnicah v Grčiji in ne vemo, kako stopiti v

stik z njim,« je izjavil predstavnik za stike z javnostjo pri založništvu Faber & Faber in dodal, da lahko samo upajo, da jim bo Heaney cim prej telefoniral.

Seamus Heaney je

tretji irski Nobelov nagrajenec za književnost po Williamu Butlerju Yeatsu (leta 1923) in Samuelu Beckettu (leta 1969). Rodil se je leta 1939 na kmetiji v revni severnoirski vasi Mosshawn. Leta 1972 se je

odselil na Irsko. To je v njegovih delih pustilo pomemben pečat; Heaneyjeve pesmi namreč pogosto obravnavajo vprašanje angleške nasilne navzočnosti na severnoirskem ozemlju s stališča irskega katoličana.

Heaney je nasploh prava redkost med pesniki, saj ga cenijo tako kritiki kot publika. V enem od esejev je nekoc napisal, da mora pesnik vselej stremeti k lepoti, zlasti v casih tiranskih režimov, ki lepoto uničujejo. Njegovo geslo je očitno podprla tudi publika, saj je Heaney s samo štirinajstimi zvezki pesmi postal profesor poezije na slavni oxfordski univerzi v Veliki Britaniji in lektor istega predmeta na prav tako prestižni harvardski univerzi v ZDA, zdaj pa se Nobelov nagrajenec za književnost.

Opal je razdejal Florida in Alabamo

WASHINGTON - Celo vremenoslovci niso pričakovali, da bo orkan Opal tako bliskovito dosegel obalo in opustošil floridski polotok, nato pa s skoraj nezmanjšano močjo opustošil se zvezno državo Alabamo ter nadaljeval pot skozi državi Georgia in Tennessee.

Za Florido je to že tretji orkan letosnje sezone, medtem ko so imele države Alabama, Georgia in Tennessee nekoliko več sreče, saj se je veter, ki je na floridskem polotoku dosegel hitrost 240 kilometrov na uro, v notranjosti nekoliko unesel, tako da se je orkan polagoma spremenil v manj nevarno tropsko nevihto. Kljub temu se je po podatkih Rdečega kriza v petih zveznih državah več kot 23 tisoč oseb včeraj zateklo v zavetišča.

Skoda, ki jo je povzročil Opal, je precejšnja zlasti na Floridi, pričakujejo pa, da bo se večja. Zaradi hudega deževja je v števil-

nih predelih namreč prišlo do poplav, katerih škoda bo mogoče ugotoviti šele v naslednjih dneh. Orkan je najbolj poškodoval poslopja ob obali. Predsednik Clinton je že nakazal finančna sredstva za popravilo škode na Floridi in v Alabami. K sreči je Opal, ki je konec tedna v Mehiki terjal deset cloveskih žrtev, na Floridi povzročil smrt samo ene osebe. Na desetstisoce prebivalcev Floride in Alabame je moralo zapustiti domove ob obali, zaradi tega pa je na cestah in avtocestah prišlo do velikanskih zastojev, tako da so oblasti sklenile prebivalstvu raje svetovati, naj ostane doma in se v primeru nevarnosti zateče v kopalnico, katere zidovi so navadno trdnjeji od ostalih. Moč orkana pa je k sreči toliko upadla, da vremenoslovci menijo, da Opal ni več nevaren.

Na sliki: prebivalci Floride bežijo pred orkanom.

ELEPHANT
GROUP

NOVOSTI & moda

OBUTVE

Pittarello

ILGiULIA
TRGOVSKI CENTER
TRST

PADOVA
VERONA
TRENTO
UDINE
TRIESTE
MESTRE
BASSANO
CASTELFRANCO V.
CITTADILLA
MIRA
SPRESIANO
MONTAGNANA
JESOLO
LIGNANO

Pallino & Co. (PD)

MAKEDONIJA / NOVA ZASTAVA

Samo osem žarkov Filipovega sonca

Skopje izpolnilo svoj del dogovora z Atenami

SKOPJE (dpa, Reuter) - Poslanci makedonskega sobranja so včeraj po hitrem postopku sprejeli zakon o spremembi državne zastave. Na zastavi tako ni več Filipovega sonca, zaradi katerega je Grčija Makedoniji očitala ozemeljske težnje. Nov simbol ima namesto šestnajstih samo osem krakov.

Parlament je zakon sprejel s 110 glasovi za, enim proti in štirimi vzdržanimi. Sprememba zastave je del sporazuma med Makedonijo in Grčijo, ki je bil sprejet 13. septembra v New Yorku. S tem je Skopje ugodilo zahtevam Aten, te pa morajo zdaj izpolniti svoj del dogovora - odpraviti trgovinsko blokado Makedonije.

Državi sta v sredo v Atenah koncali nov krog poga-

janj, naslednji krog pa se začne v torek, ko naj bi govorili tudi o morebitni spremembi uradnega imena države Makedonije. Po izjavah grških diplomatov so pogajalci nasli skupni jezik pri vprašanih vstopnih vizumov, pretoka blaga prek meje ter odprtja diplomatskih predstavništva v Skopju in Atenah.

Zdravstveno stanje v atentatu ranjenega makedonskega predsednika Kira Gligorova je po zagotovilih zdravnikov stabilno. Makedonski zdravniki, ki jim pomaga tudi ekipa tujih specialistov, se ne izključujejo možnosti, da se utegne predsednikovo zdravstveno stanje nenadoma poslabšati, čeprav zatrjujejo, da vse njegove življenjske funkcije delujejo normalno. Po besedah opazovalcev bo moral Gligorov ostati v bolnišnici vsaj nekaj tednov. Makedonska vlada je pozvala vse politične stranke, naj ne dovolijo svojim članom, da bi poskusali negotovo stanje v državi izkoristiti za osebne interese.

Pripadniki posebnih enot makedonske policije varujejo bolnišnico, v kateri se zdravi predsednik Gligorov (Telefoto AP)

STOJAN ANDOV

Politik stare jugoslovanske šole, ki se odločno obrača po vetru

SKOPJE - Stojan Andov, šestdesetletni predsednik sobranja, ki po torkovem atentatu na predsednika Kira Gligorova opravlja predsedniške dolžnosti, slovi kot pragmatik, odločen postaviti stvari na svoje mesto.

Andov je po prevzemu predsedniške funkcije obsodil atentat in poudaril, da ne bo dopustil destabilizacije razmer v državi. Če bo Gligorov umrl ali se predčasno umaknil s predsedniškega položaja, bo Andov ostal njegov namestnik še dva meseca - do novih predsedniških volitev. »Andov je zelo odločen mož, kar je v parlamentu tudi večkrat dokazal. Nobenega dvoma ni, da se zeli povzpeti na predsedniški položaj,« je izjavil neki zahodni diplomat. Kot ekonomist se je Andov več desetletij gibal v jugoslovanskih političnih krogih. Je tudi ustanovitelj makedonske Liberalne stranke, ki nima velike podpore med volilci, vendar se z njeno politiko strinjajo makedonski poslovneži, tudi tisti, ki so obogateli na račun grškega embarga proti Makedoniji in prepovedi trgovanja z ZRJ. »Andova podpira majhna, vendar bogata elita,« je izjavil neki politik in poudaril, da ne gre prezreti njegovega vpliva na makedonske medije. Generalni

direktor makedonske RTV je med vodilnimi člani Liberalne stranke, dva makedonska dnevnika pa izhajata s finančno podporo strankinih somisljenkov iz gospodarskih krogov.

»Kot namestnik makedonskega predsednika bo imel Andov dobro izhodišče za prihodnje predsedniške volitve, na katerih bo državljanom ponujal stabilnost in politično kontinuiteto,« je dodal neki makedonski politik. Andov je vzpostavil tudi dobre odnose z ZDA in zahodnoevropskimi državami, zato bo nadaljeval politiko sodelovanja z evropskimi institucijami, ki jo je začel Gligorov. Andov se je rodil leta 1935 v Kavadarcih, diplomiral je na škopski ekonomski fakulteti, magistriral pa je opravil na beograjski univerzi. Opravljal je več pomembnih funkcij v nekdanji jugoslovanski vladi, v poznih 60. in začetku 70. let je sodeloval pri uvajanju gospodarskih reform, v 80. letih je bil jugoslovanski veleposlanik v Iraku, za predsednika sobranja pa je bil izvoljen januarja 1991. »Andov se je iz liberalca spremenil v konservativca, potem pa spet v liberalca - skratka, vedno se je obračal po vetru,« meni neki makedonski politik.

Gareth Jones / Reuter

MAKEDONIJA V ŠKRIPCIIH

Mejo z Grčijo prestopajo le zahodni turisti

Grška trgovinska blokada in ukrepi proti ZR Jugoslaviji so povzili makedonsko gospodarstvo

SKOPJE - Zaradi grške trgovinske blokade in mednarodnih ukrepov proti ZRJ je makedonsko gospodarstvo povsem ohromljeno. Makedonija je zaradi grškega embarga izgubila približno milijardo dolarjev, za 15 odstotkov pa se je zmanjšala njena industrijska proizvodnja.

»Le z odprtjem meja bo makedonsko gospodarstvo spet ozivel, saj sta državi v preteklosti vedno tesno sodelovali. Menjava z Grčijo je pred razpadom Jugoslavije dosegla petnajst odstotkov celotne makedonske zunanjetrgovinske menjave. Posledice embarga najbolj neugodno vplivajo na industrijo, saj so nekatere tovarne ostale brez surovin, drugim pa so zaprta vrata na mednarodni trg,« je izjavil Dusan Stojanov, pomočnik ministra za mednarodne gospodarske odnose.

Po uspešnem ameriskem posredovanju v sporu sta Grčija in Makedonija 13. septembra v Washingtonu podpisali sporazum, s katerim se zavezujejo, da bosta v tridesetih dneh po podpisu normalizirali meddržavne odnose. »Veliko vprašanj je še vedno nerešenih, vendar sem optimističen, ker sta se sprti strani odločili, da nesoglasja odpravita,« je izjavil neki zahodni diplomat, ki živi v Skopju. Grški in makedonski predstavniki so se v torek na srečanju v Atenah dogovorili o pretoku blaga prek skupne meje.

»Zdaj mejo prestopajo le turisti iz zahodnoevropskih držav,« je povedal predstavnik grške carine na zapu-

stnem mejnem prehodu Bogorodica-Evzoni, ki leži na avtocesti proti grškemu pristanišču Solun. Makedonija je sedemdeset odstotkov svojih izdelkov pred uvedbo embarga ZN proti ZRJ izvažala prek svoje severne meje. Ko je Grčija zaprla mejo z Makedonijo, je ta ostala odrezana od grških pristanišč, zato so bili Makedonci prisiljeni 90 odstotkov svojih izdelkov izvažati prek Bolgarije, ostalih deset pa skozi Albanijo.

Diplomati pričakujejo, da bo sporazum spodbudil tuja vlaganja v Makedonijo. Nekateri ameriški vlagatelji so že pokazali zanimanje za gradnjo makedonske infrastrukture, tekstilnih obratov in posodobitev rudnikov. Četrtnina podjetij bo propadla, če se bodo njihove izgube med sedanjim pre-

strukturiranjem gospodarstva se naprej zviševale. Obnova trgovine z Grčijo bi lahko resila 60 odstotkov izgubarjev, saj bi spet imeli dovolj surovin.

»Če bi dobili 62 ton surove nafte, ki je že več kot leto dni blokirana v Solunu, bi lahko znova delovala škopska rafinerija, ki je zaprta že od začetka grškega embarga,« je izjavil minister brez listnice Ljube Trpeski. Zaradi grške blokade so Makedonci odkrili možnosti za izkoriščanje drugih virov, ki niso odvisni od grške dobre volje. Skopje že gradi železniško progo, ki bo bolgarsko crnomorsko obalo povezala s pristanišči v Albaniji; Makedonija bo tako imela dostop do dveh morij.

Elisaveta Konstantinova/Reuter

MOSKVA ŽELI PREK BOLGARIJE POVEČATI VPLIV NA BALKANU

Strah pred rusko »solidarnostjo med slovanskimi narodi«

GARETH JONES / REUTERS

SOFIJA - Po mnenju tujih diplomatov skuša Moskva prek Bolgarije, svoje nekdanje najbolj zveste evropske zaveznice, znova vplivati na razmere na Balkanu. Stevilni Bolgari so v skrbeh zaradi morebitnega novega tesnejšega povezovanja med Rusijo in Sofijo, saj je bila Bolgarija nekoc znana tudi z imenom »16. sovjetska republika«.

Politični analitik Krasen Stancev z inštituta za tržno gospodarstvo ocenjuje, da je zaradi »naraščanja ruskega političnega pritiska na Bolgarijo - predvsem nacionalistično usmerjenih politikov - takšna skrb povsem upravičena«. Pred kratkim je bila na obisku v Bolgariji skupina ruskih parlamentarcev, ki so od Sofije zahtevali dovoljenje za dovoz ruske humanitarne pomoči sosednji Jugoslaviji, čeprav mednarodni ukrepi proti Beogradu še niso odpravljeni. Ruska delegacija, v kateri je bil tudi vodja skrajno nacionalistične Liberalnodemokratske stranke

Vladimir Zirinovski, je svojo zahtevo utemeljila s solidarnostjo med slovanskimi narodi. Bolgarsko-srbska meja je dolga 400 kilometrov, oba naroda sta pravoslavne vere, tudi srbski in bolgarski jezik sta si precej podobna. Ker pa si Sofija prizadeva za tesnejše sodelovanje z Zahodom, ni naklopnjena morebitni enostranski odpravi ukrepov proti Beogradu. Na ruske predloge so se bolgarski mediji ogorčeno odzvali.

»Poudarjanje slovanske solidarnosti in sentimentalnost sta le dokaz več, da so ruski parlamentarci pozabili na čas, v katerem živimo,« je zapisal časnik Kontinent in s tem meril na obdobje, ko je Sovjetska zveza držala roko nad vzhodnoevropskimi državami. Časnik ugotavlja, da Moskva v Bolgariji se vedno vidi nekakšno tranzitno postajo na poti k uresničevanju svojih ciljev na Balkanu. Tako menijo tudi tuji diplomati v Bolgariji.

»Po neuspešnem posredovanju zahodnih držav na ozemlju nek-

danje Jugoslavije so Rusi oblikovali novo balkansko politiko, v kateri ima najpomembnejšo vlogo prav Bolgarija,« je izjavil neki tuji

diplomatski predstavnik v Sofiji. »Čeprav bi državi lahko uspešno sodelovali na različnih področjih, lebdi nad njima senca preteklo-

sti.« Bolgarski predsednik Želev (na sliki telefoto: AP) se je nedavno ostro odzval na rusko opozorilo, da bi siritve Nata proti Vzhodu lahko sprožila tretjo svetovno vojno.

»Rusija se se ne zaveda, da svoje odločitve lahko uveljavlja le s pogajanjem in da ne ukazuje tako kot nekoc,« je izjavil Želev, ki je javno podprl Natove zračne napade na srbske položaje v okolici Sarajeva. Poudaril je tudi, da je Bolgarija suverena država, ki ima vso pravico, da se kljub ruskim grožnjam pridruži Natu. Ruski premier Cernomirdin in zunanji minister Kozirjev sta med nedavnim obiskom v Sofiji vnovič poudarila rusko nasprotovanje siritvi Nata proti Vzhodu, nacionalist Zirinovski pa je med počitnicami v Bolgariji napovedal oblikovanje vzhodnoevropske obrambne zveze, na celu katere bo Rusija. Zveza naj bi bila nekakšna protiutež Natu. Vladajoča bolgarska Socialistična stranka, katere člani so večinoma

nekdanji komunisti, ima z Rusijo tradicionalne dobre odnose. Kljub temu se zavzema za bolgarsko vključevanje v Evropsko unijo. Premier Zan Videnov, v Moskvi izobražen tehnikar, o vprašanju pristojnosti skupnega rusko-bolgarskega podjetja Topenergy, ki izkorišča naravni plin, Rusiji ni pripravljen popustiti. Med obiskom v Moskvi je vztrajal, da državna družba Bulgargas samostojno odloča o distribuciji plina. Bolgarsko gospodarstvo je v veliki meri odvisno od ruske nafte in naravnega plina, obratovanje jedrske elektrarne Kozloduj, ki državo oskrbuje s 40 odstotki potrebne energije, pa povsem odvisno od ruskih surovin. Po mnenju tujih strokovnjakov je Sofija zaradi velike energetske odvisnosti od Moskve na mednarodnem prizorišču precej omejena.

»Hoteli ali ne - Rusija lahko čez noč zlomi bolgarsko gospodarstvo,« je izjavil neki tuji diplomatski predstavnik v državi.

BOSNA IN HERCEGOVINA / RICHARDU HOLBROOKU JE USPELO

Sprte strani so privolile v prekinitev ognja

Mirovna konferenca se bo začela 25. oktobra v ZDA

WASHINGTON, SARAJEVO, ZAGREB (Reuter) - Sprte strani, ki se že 42 mesecev spopadajo na območju Bosne in Hercegovine, so včeraj sprejele odločitev o ustavitvi ognja. Orožje naj bi po posredovanju ameriskega mirovnega odposlanca Richarda Holbrooka pri predstavnikih vojskujocih se strani utihnilo prihodnji torek ob polnoči, če bodo izpolnjeni pogoji, med katere sodita predvsem vnovično oskrbovanje Sarajeva s plinom in električno energijo ter nemoten potek prometa v bosanski prestolnici.

Ce do prihodnjega torka v Sarajevu ne bodo zasvetile luči in ce ne bodo zagoreli plinski gorilniki, premirja, ki naj bi po predlogu ameriskega pogajalca veljalo 60 dni, ne bo. Bosanski Srbi so že sporočili, da bodo odprli cesto, ki vodi v Gorazde, muslimansko enklavo na vzhodu Bosne, podpredsednik samooklicane srbske države v Bosni Nikola Koljević pa je včeraj zagotovil, da bodo Srbi popravili komunalno infrastrukturo v Sarajevu.

Ameriski predsednik Bill Clinton je pozdravil novico o ustavitvi spopadov v BiH in na tiskovni konferenci v Beli hiši povedal, da se bodo predstavniki Hrvaske, Srbije ter Bosne in Hercegovine konec oktobra zbrali v ZDA, kjer bo potekala mirovna konferenca. Clinton je novinarjem povedal, da so predstavniki omenjenih držav ob soglasnem sprejemu premirja že privolili v sodelovanje na omenjenih mirovni konferenci, ki naj bi se predvidoma začela 25. oktobra in naj bi po trditvah ameriskega predsednika »težavno območje privedla blizu k trajnemu mirovnemu sporazumu«. Clintonov svetovalec za nacionalno varnost Sandy Vershbow, ki je včeraj, tako kot predsednik, na novinarska vprašanja odgovarjal v tiskovnem središču Bele hiše, je poudaril, da so zavezni vojski zaradi novice o premirju že na poti v Bosno, kjer naj bi nadzorovali uresničevanje mirovnega sporazuma.

Presenetljiva novica o ustavitvi spopadov je iz Bosne pršla po večernih pogajanjih ameriskega posrednika Holbrooka, ki je v minulih dveh dneh potoval od Sarajeva do Beograda in Zagreba, kjer se je o morebitnem premirju pogovarjal s predsedniki treh držav nekdanje jugoslovanske federacije.

Po šest ur in pol trajajočih pogovorih s srbskim predsednikom Slobodanom Miloševićem ameriški mirovni posrednik ni bil videti zadovoljen, zato se je včeraj brez podrobnih pojasnil iz Beograda vrnil v Sarajevo, kjer se je sestal s predsednikom Izetbegovićem.

Holbrooke je dramatično novico o premirju posredoval po sestanku s hrvaskim predsednikom Franjem Tudmanom v Zagrebu. Richard Holbrooke je v spremstvu evropskega kolega Carla Bildta odpotoval v Rim, kjer bosta diplomata danes sodelovala na sestanku skupine za stike.

Pripadnik Unproforja usmerja konvoj s pomočjo prek zasilnega mostu v Hadžićih (Telefoto: AP)

SESTANEK OBRAMBNIH MINISTROV SEVERNOATLANTSKE ZVEZE

Nato ne bo poveljeval ruskim vojakom v BiH

WILLIAMSBURG - Med včerajšnjim srečanjem obrambnih ministrov držav članic Nata so največ pozornosti namenili opredelitvi delovanja večnacionalnih enot, ki naj bi sodelovale pri uresničevanju miru v Bosni.

Sestnajst ministrov ne skriva zadovoljstva z Natovimi zračnimi napadi na srbske položaje v okolici Sarajeva, saj je mesto končno dostopno po kopnem. Zaradi obnove mirovnega procesa se obrambni ministri zavzemajo za skupno poveljevanje večnacionalnim enot, ki naj bi bilo po verjetnosti Natovim vojskim strokovnjakom, enote pa naj bi imele mandat Varnostnega sveta ZN.

Natovi vojski strokovnjaki so morali pripraviti okvirni nacrt poveljevanja, ki predvideva tudi sodelovanje ruskih enot.

»Ruski vojski bodo vključeni v širši bosanski

mirovni nacrt, po katerem ne bodo pod Natovim poveljevanjem in nadzorom. Za zdaj si ne predstavljam, kako naj bi to potekalo, zato se bomo pogovarjali prav o tem in podobnih vprašanjih,« je v Pentagonu pred srečanjem izjavil ameriški obrambni minister William Perry.

Washington, ki si na diplomatskem prizorišču najbolj prizadeva za koncanje tri leta in pol trajajoče vojne na ozemlju nekdanje Jugoslavije, zeli v mirovna posredovanja vključiti tudi Rusijo, predvsem zaradi tradicionalnega rusko-srbskega zavezništva. Moskva ponudbe sicer ni zavrnila,

vendar jo jezijo Natovi nacrti o sirjenju proti Vzhodu, zato bo po prepričanju diplomatov barantanje z Rusi težavno.

Po izjavah diplomatskega predstavnika organizacije bodo Natove enote skrbjele predvsem za spoštovanje premirja in preprečevanje novih spopadov ter ne bodo izvrševale clovekoljubnih nalog, ki bodo se naprej v pristojnosti Združenih narodov.

»V prestolnicah nekaterih članic se bojijo, da bo mirovna operacija trajala več mesecev ali celo let, zato izražajo bojazan, da jim bodo stvari usle iz vajeti. Verjetno bo mirovna operacija omejena na eno leto,« je izjavil neki diplomat.

Po Natovih virih naj bi tudi vprašanje financiranja operacije sprožilo živahno

razpravo, saj bosta Francija in Velika Britanija znova opozorili, koliko sredstev sta že namenili mirovnim silam ZN, Washington pa ZN dolguje več sto milijonov dolarjev.

Perry je na tiskovni konferenci povedal, da bodo sile, v katerih bo do 25 tisoč vojakov, usposobljene odgovoriti na izziv katerekoli paravojske skupine, ki ni pod nadzorom srbskih, hrvaskih ali bosanskih oblastí.

»Moramo biti pripravljeni na vse,« je poudaril Perry. Prav zato na srečanju obrambnih ministrov držav članic Nata razpravljajo tudi o odnosih z Rusijo, ogročenosti zaradi Natovih nacrtovanj o siritvi, dotaknili pa naj bi se tudi usposabljanja vladne vojske BiH, ki naj bi po odhodu Natovih čet skrbela

za stabilnost razmer. »Memorandum, da bodo vojski bosanske vojske sposobni za takšne naloge v devetih mesecih ali letu dni,« je izjavil Perry. Po ocenah ameriških vojskih strokovnjakov bi usposobljena vladna vojska zadržala morebitno srbsko ofenzivo, večje pa bodo tudi možnosti za ohranitev miru po odhodu Natovih sil in modrih celad. Hkrati poudarjajo, da vladni vojski ne bodo neposredno vključeni v mirovni proces.

Nekateri zahodni diplomati so prepričani, da takšnega nacrtu ne bodo podprle vse članice Nata, saj bi utegnili Srbi Natovim enotam očitati pristranskost, ce bi pomagale vladnim silam, v večji nevarnosti pa bi bili tudi vojski iz držav članic Nata.

Jonathan Clayton / Reuter

NOVICE

Papež in Clinton o Bosni

NEWARK (Reuter) - Papež Janez Pavel II. se je prvi dan obiska v ZDA s predsednikom Billom Clintonom (na sliki telefoto: AP) pogovarjal o razmerah v Bosni in Hercegovini ter o možnostih za mir na območju nekdanje Jugoslavije. V pogovoru s Clintonom je papež izjavil, da je »Sarajevo simbol vsega, kar je negativno v vojni na območju nekdanje Jugoslavije«, čeprav bi po njegovem mnenju (spet) lahko postalo simbol vsega tistega, kar je v Bosni pozitivno. Poglavar katoliške cerkve je po pogovoru z ameriškim predsednikom OZN pozval, naj okrepi svoja prizadevanja za mir, pravico in clovekovo blagostanje v tistih delih sveta, kjer so te vrednote najbolj ogrožene. Papež ni pozabil omeniti ZDA, pri čemer je ameriške politične veljake opozoril, naj ne pozabijo na revne in zapostavljene državljane. Predsednik Clinton utegne omenjeni papežev poziv koristno vnovčiti v »proračunski bitki« z republikanci. Poglavar katoliške cerkve je včeraj vodil maso v gotski katedrali v Newarku, kjer ga je pozdravilo več sto vernikov.

Neodvisne informacije pod pokroviteljstvom Unesca

PARIZ (Reuter) - Predstavniki Unesca so sporočili, da bodo srbske, bosanske in makedonske neodvisne televizijske postaje od danes naprej prek satelita izmenjevale novice, kar predstavniki omenjene organizacije ocenjujejo kot »nov korak k miru in demokraciji«. Tiskovni predstavnik organizacije ZN za izobraževanje, znanost in kulturo je izjavil, da bodo pri izmenjavi informacij sodelovali sarajevska NTV 99, beograjski Studio B in skopski kanal A1. Omenjene televizijske postaje si bodo informacije izmenjale v desetminutni oddaji, ki po besedah generalnega direktorja Unesca Federica Mayorja predstavlja možnost za nepristransko obveščanje ljudi v nekdanjih jugoslovanskih republikah, ki so jih mediji v minulih starih letih vojne na območju nekdanje Jugoslavije »zasipali« s pristranskimi informacijami in hujskanjem proti prebivalcem sosednjih držav.

Sarajevčani pred četrto »vojno« zimo

SARAJEVO - Upokojenec Adem Juka je eden od Sarajevčanov, ki dan za dnem stojijo v vrsti le zato, da bi bili vpisani na seznam kupcev premoga ali drv. Bosanska prestolnica se že pripravlja na zimo, ki jo bodo mesecani letos že četrto preživeli v vojnih razmerah. Sedemdesetletni Juka prihaja pred vrata Ogrevgasa, vladnega podjetja za dodelitev trdega goriva, že stirinajst dni, vendar mu sreča vsakic obrne hrbet.

»Pravijo nam, da so do goriva upravičene le družine padlih vojakov ali invalidi. Imam sedem sinov, ki se borijo v vrstah bosanske vojske in vsi so bili med spopadi že ranjeni,« se pritožuje Juka, ki je bil tudi sam ranjen, kar je pripravljen dokazati; izza pasu potegne srjaco in pokaže brazgotino na trebuhu.

Medtem ko politiki govorijo o miru v Bosni in Hercegovini, se večina Sarajevčanov pripravlja na zimo - skušajo se oskrbeti predvsem s hrano in gorivom, saj je bosanska zima dolga in huda. Položaj približno 300 tisoč prebivalcev bosanske prestolnice se bo morda v prihodnjem letu 1996 nekoliko izboljšal, saj so bo-

sanski Srbi po 41-mesečnem obleganju mesta sredi septembra po zračnih napadih letal Severnoatlantske zveze končno odprli nujno potrebne oskrbovalne poti. Vladni in srbski pogajalci so se sporazumeli o obnovi nekaterih naprav, zato naj bi mesto kmalu dobilo električno energijo in plin, popravili naj bi tudi vodovodno omrežje. Vsak dan v mesto pripelje več sto tovornjakov z mesom, sadjem in zelenjavo, zato so se cene živil v zadnjem času znižale za več kot polovico. Prvic po zacetku vojne so v mesto pripeljali tudi tovornjaki premoga in lesa. V Sarajevu dobivajo pomoč tudi z letali, čeprav največje količine vozijo tovornjaki.

»Zdaj je svoboda gibanja v mestu večja kot kdajkoli prej med vojno,« je izjavil predstavnik Visokega komisariata za begunce Kris Janowski. »Vsak dan dobimo 300 ton humanitarne pomoči, sto ton z letali in dvesto s tovornjaki. Ker je dostop do mesta lažji, naj bi bile razmere to zimo boljše, zal pa se lahko kmalu spet poslabša.«

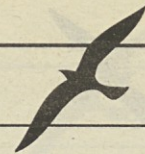
Srbi, ki vozilom zdaj dovoljujejo dovoz, imajo okrog mesta se vedno svoje

položaje in lahko kadarkoli zaprejo oskrbovalne poti. Ce bi Srbi na nekdanje položaje spet namestili težko orožje, bi Nato napade obnovil. Kljub temu bi vnovično bombardiranje srbskih položajev po nekaj mesecih, med katerimi bi Srbi spostovali dogovor o odprtju poti v mesto, pogojevala nova politična odločitev.

»Mesto je se vedno ogroženo. Srbi so se odločili, da za zdaj pokažejo svojo 'prilagodljivost in dobroto', vendar lahko z orožjem, ki so ga le umaknili, kadarkoli znova zaprejo ceste,« je izjavil neki predstavnik Združenih narodov. »Ceprav so umaknili težko orožje, lahko v najhujši zimi zaprejo vodovodno, električno in plinsko napeljava. Njihovo orožje le 20 kilometrov oddaljeno od središca mesta, zato je Sarajevo se vedno v nevarnosti,« je poudaril.

Tega se Adem Juka dobro zaveda, zato je pripravljen se naprej vztrajno čakati v vrsti za kurivo. »Seveda bom zadovoljen s plinom, a kaj, ce ga ne bo! Ce bom ostal brez premoga ali drv, se bom obesil,« je zatrdil.

Kurt Schork / Reuter

NOVICE

Nov atentat v Alžiriji

ALŽIR (dpa) - Včeraj je v eksploziji avtomobila bombe v alžirskem mestu Draa Ben Khedda, ki leži 80 kilometrov vzhodno od glavnega mesta, umrlo devet ljudi, ranjenih pa je bilo devetnajst. Bombo je po uradnih podatkih razneslo na parkiriscu nekega hotela. To je najhujši bombni napad v Alžiriji od 31. januarja tega leta, ko je v eksploziji avtomobila bombe umrlo 42 ljudi.

Amnesty International na Kitajskem ni dobrodošel

PEKING (Reuters) - Kitajske oblasti so včeraj odrekle gostoljubje članu Amnesty International, ki se je v Peking udeležiti mednarodne konference proti korupciji. Avstralec Nicholas Howen je dopotoval v Peking, kjer pa mu oblasti niso dovolile ne vstopa v državo ne stika z avstralskim veleposlanštvom v Pekingu, zato se je kmalu spet znašel na letalu in se vrnil domov. Predstavniki AI so povedali, da je Howen že pred odhodom v Peking dobil sporočilo od kitajskega veleposlanika v Londonu, da so Avstralcu »pomotoma« izdali vstopni vizum in da ob morebitnem prihodu na Kitajsko ne bo dobrodošel. Peking je AI javno razglasil za »sovražno« organizacijo s »podtalnimi« nameni, čeprav je njenim članom dovolil sodelovanje na svetovni konferenci o ženskah.

Več možnosti za manjšinsko vlado v Turčiji

ANKARA (Reuters) - Alparslan Turkes, voditelj desničarske Stranke narodne akcije (MHP), je včeraj izjavil, da podpira pobudo turške premierke Cillerjeve o oblikovanju manjšinske vlade, vendar je hkrati povedal, da ni navdušen nad sklenitvijo carinske unije z EU za vsako ceno. Po njegovih besedah bo MHP podprla premierkino stranko Prava pot (DJP) pod podobnimi pogoji, kot jih je za sodelovanje z manjšinsko vlado postavil Bulen Ecevit, voditelj Stranke demokratične leveice (DSP). Oba od vlade zahtevata, naj napravi konec stavki uslužbencev v javnem sektorju, izpelje reformo volilnega sistema in prilagodi volilno zakonodajo nedavnim ustavnim spremembam. Kar zadeva zahteve EU, da Turcija pokaže več popustljivosti pri reševanju dolgotrajnega konflikta s kurdsko manjšino, pa je bil Turkes v skladu z nacionalistično usmeritvijo svoje stranke neizprosen: »Evropa nam sicer lahko svetuje, to pa je tudi vse. Turcija je neodvisna država.«

Rabin zagotavlja, da palestinske države ne bo

JERUZALEM (Reuters) - Izraelski premier Rabin je včeraj v govoru parlamentu zavrnil možnost, da bi Palestinci na Zahodnem bregu dobili lastno državo, in obljubil, da bodo židovski naseljenci še naprej prebivali na tem območju. Nedvomno je slo za najpomembnejši Rabinov nastop pred knesetom v vsej njegovi »karieri« predsednika vlade, saj naj bi parlament na tej seji odločil o potrditvi pred tednom dni podpisanega mirovnega sporazuma s PLO. Premier je hotel s svojim govorom pritegniti in prepričati predvsem predstavnike politične sredine, katerih podpora potrebuje, če želi utišati desničarske poslance, ki vladajoči Delavski stranki ocitajo, da potiska Izrael v okvir meja izpred leta 1967. Po izraelski zakonodaji vladi sicer ni treba upoštevati sklepa kneseta, vendar je Rabin - nedvomno zaradi bližajočih se splošnih volitev - napovedal, da sporazuma z Arafatom ne bo začel uresničevati, če ne bo dobil zelene luči v parlamentu.

FRANCOSKO KISLO JABOLKO

Jacques Chirac bo zarezal v državo blaginje

PARIZ - Francoski predsednik Jacques Chirac se je odločil, da bo posteno zarezal v telo pol stoletja stare države blaginje. Trenutno ima namreč sistem socialnega zavarovanja več kot 60 milijard frankov (12 milijard dolarjev) primanjkljaja. Verjetno bo ta predsednikova odločitev se zmanjšala njegovo že tako nizko priljubljenost med Francozi.

Zadnje raziskave javnega mnenja kažejo, da mu zaupa samo se 41 odstotkov vprašanih, kar je 13 odstotkov manj kot prejšnji mesec. Slabo mnenje o njegovem delu ima kar 54 odstotkov volilcev, kar je deset odstotkov več kot pred tremi tedni. Chirac je s tem postal rekorder v padcu priljubljenosti.

V govoru ob petdeseti obletnici začetka delovanja sistema socialnega zavarovanja je predsednik Chirac poudaril velik pomen de Gaulle, svojega vzornika in

očeta socialnega zavarovanja. Sistem je pohvalil kot »edinstven francoski izum«, vendar je dodal: »V prihodnosti bo moral vsak prispevati sorazmerno z višino svojega dohodka, ne glede na to, kako ga bo ustvaril.«

Francija mora v želji po vključitvi v evropsko monetarno unijo spremeniti sistem socialnega zavarovanja, ki temelji na prispevkih delodajalcev in zaposlenih, zato ga ekonomisti imenujejo kar »davek na delovna mesta«. Predsednik je opo-

Francozom, ki prejemajo socialno pomoč, se obetajo slabi časi

zoril tudi na potrebo po racionalizaciji delovanja sistema, v katerem je trenutno največ sredstev namenjenih za kritje stroškov za zdravstvo. Vendar je Chirac ostal pri splošnih ocenah, saj si vlada ne more privoščiti, da bi se z drastičnim zmanjšanjem proračuna za socialno zamerila zdravnikom, medicinskemu osebju in farma-

cevtski industriji.

Sistem socialnega zavarovanja, ki je nastal v obdobju »nacionalne solidarnosti« po drugi svetovni vojni, je trenutno v postenih skripicah, saj so prihodki močno padli zaradi visoke stopnje brezposelnosti, hkrati pa so se zaradi višjega življenjskega standarda povečali stroški. Premier Juppe je napo-

vedal, da bo decembra predstavljal program reforme, po katerem naj bi sistem leta 1997 spet začel poslovati s pozitivno bilanco. Pred začetkom reforme naj bi o spremembah razpravljali po vsej Franciji na številnih regionalnih forumih, kjer bi z nacrtno seznanili javnost in lokalne politike.

John Follain / Reuters

KOMORI / VODJA PREVRATNIKOV SE JE VDAL

Bob Denard se je vdal francoskim specialcem (Telefoto: AP)

»Kralju plačancev« bodo sodili v Franciji

PARIZ (dpa) - Z aretacijo francoskega voditelja plačancev Boba Denarda se je včeraj končal vojaški udar v vzhodnoafriški otoski državi Komori. Denard in njegovi moške, ki so se po prihodu francoskih sil zabarikadirali v neko vojašnico, so včeraj položili svoje orožje in se vdali.

V francoskem vojskem posredovanju na Komorih, ki se je začelo v sredo zgodaj zjutraj, je sodelovalo 600 pripadnikov francoske tujske legije in posebnih enot francoske policije. Po poročilu francoske televizije je bilo v spopadih ubitih pet prevratnikov. Predsednik Komorov, osemdesetletni Mohamed Said Djohar, je prisel na prostost že prvi dan francoskega posredovanja. Zdaj je na francoskem otoku Reunion, kjer ga bodo pregledali zdravniki.

Predsednik komorske vlade Mohamed Caabi El Yachroua, ki je že na začetku vojskega udara dobil zatočišče v francoskem veleposlanštvu v glavnem mestu Moroni, pa je že v sredo sestavil prehodno vlado narodne enotnosti. Francija se je pri posredovanju na Komorih sklicevala na pogodbo o vojskem sodelovanju med državama, ki so jo sklenili leta 1978. V državah, s katerimi ima sklenjene tovrstne pogodbe, bo Francija po besedah ministra za ra-

zvoj Jacquesa Godfraina v prihodnje »vsakic posredovala«, če bo demokratično izvoljena vlada odstavljena z državnim udarom.

Denardu, ki ga imenujejo tudi kralj plačancev, bodo najverjetneje sodili v Franciji. Bob Denard, ki je zdaj star 66 let, je moral to izredno revno otosko državo zapustiti že po neuspešnem vojskem udaru leta 1989. Ko je takrat vstopal v letalo, je napovedal: »Če bo bog hotel, se bom nekega dne vrnil.« Z državnimi udari ima Denard vsekakor že precej izkušenj. Od leta 1975, ko so Komori postali neodvisni, se je njegovo ime pojavilo v zvezi z vsemi 17 poskusi vojskega udara.

TEDNIK LE CANARD ENCHAINE

»Vklenjena račka«, ki francoskim politikom naganja strah v kosti

PAUL TAYLOR / REUTERS

PARIZ - Le Canard Enchaîne (vkljenjena račka) po osemdesetih letih blebletanja se vedno vsak torek zvečer pozene francoskim politikom strah v kosti. Satirični tednik, ki je bil ustanovljen med prvo svetovno vojno kot protiutež vojni propagandi, vojaški cenzuri in hujškaskemu tisku, je danes obvezno branje za francoske politike. Casopis ne pritegne pozornosti samo zaradi svoje duhovitosti. Bralcem posreduje ne-sposobnosti in svinjarije v političnem vrhu in je vedno na tekočem z vsemi novicami, ki prodrejo v javnost iz državnih struktur. »Je najbolje obveščen casopis v Franciji,« je dejal nekdanji pariški dopisnik New York Timesa Andreas Freund.

Mirovniški, protivojaški in protiklerikalni Le Canard Enchaîne je bil v petdesetih letih pionir v raziskovalnem novinarstvu. To je bilo veliko prej, preden so termin raziskovalno novinarstvo sploh iznalsli. Med najbolj znane ekskluzivne in senzacionalne novice sodijo: razkritje iz leta 1972, da takratni predsednik vlade Jacques Chaban-Delmas ni placeval davkov na dohodek, novica iz leta 1979, da je takratni predsednik Valéry Giscard d'Estaing od centralnoafriškega cesarja Jeana-Bedela Bokasse sprejemal darila v

obliki diamantov, in letošnje poročilo, da so predsednik vlade Alain Juppe in njegovi bližnji sorodniki po prenikavih cenah najeli elegantna pariška stanovanja, ki so mestna last.

Giscard d'Estaing je lani povedal, da ga je »afera z diamanti«, kot je pozneje postala znana, leta 1981 stala vnovične izvolitve. Predsednik Jacques Chirac je stalna tarča casopisa. Canard mu je leta 1972 skoraj uničil politično kariero z razkritjem, da je svoj podeželski grad, ki ga je kupil za malo denarja in ga razglasil za zgodovinski spomenik, prenovil z državno pomočjo in davčnimi olajšavami. Letos so z odkritjem, da je kot pariški župan od javne stanovanjske družbe za smešno nizko ceno najel stanovanje z vrtom, povzročili živčnost v ekipi, ki je vodila njegovo predsedniško kampanjo.

Tako imenovani skandal Chiractown, ki sicer vodi golistov ni preprečil zmage na volitvah, je vlado spravil v zadrego in prisilil pariškega župana Jeana Tiberija k obljubi, da bo ukinil sistem, ki je številnim Chiracovim prijateljem omogočil, da so prisli do poceni stanovanj. Da bi Le Canard Enchaîne ohranil neodvisnost, ne sprejema oglasov. Z naklado 500 tisoč izvo-

dov tedensko in ceno osmih frankov za izvod ima casopis malo dobička. Poleg raziskovalnih zgodb, cenc iz vladnih hodnikov in satirčnih člankov casopis objavlja tudi nekatere najbolj znane francoske karikature ter kritike uglednih knjig, filmov, gledaliških iger in televizijskih oddaj. Čeprav so njegove simpatije bolj na levi strani, je postal po tem, ko je bil François Mitterrand leta 1981 izvoljen na predsedniških volitvah, silovit kritik socialistov. Zadnji udarec so bolehnim socialistom zadali med predvolilno kampanjo leta 1993, ko so sporočili, da je predsednik vlade Pierre Bérégovoy sprejel milijon frankov brezobrestnega posojila. Ko je Bérégovoy šest tednov pozneje naredil samomor, so številni politiki krivili Le Canard Enchaîne. Tednik se je branil v imenu svobode tiska in pravice javnosti do obveščenosti.

Ko je Maurice Marechal s svojo zeno septembra 1915 ustanovil casopis, je zasmehoval takratno ponarejeno objektivnost tiska, ki je kot papiga ponavljala uradna vojska sporočila, in prisegel, da bo »namenoma pretrgal s celotno novinarsko tradicijo«. »Vsak ve, da je od začetka vojne francoski tisk brez izjem oskrboval bralce samo s popolnoma resničnimi novicami.

Najverjetneje ima javnost tega dovolj in si za spremembo želi lažnih novic,« je zapisal Marechal.

Ze naslov publikacije je bil zamisljen kot sala. »Canard« v francoskem zargonu pomeni casopis ali lažno novico oziroma govorice, beseda »enchaine« pa je bila misljena kot satira na casopis Georgesa Clemenceauja »L'Homme Enchaîne« (vkljenjeni človek), ki se je pogosto sprl s cenzuro. »Za nas je že od začetka pomembno, da se borimo proti pranju možganov in zavračamo sprejemanje uradnih informacij kot edinih zanesljivih,« je za Le Monde povedal sedanjí urednik Michel Gaillard.

Novinarji Canarda trdijo, da jim informacije posredujejo tudi politiki, državni uradniki, odvjetniki, sodniki in policisti, ki spustijo novico v javnost zato, da bi zadostili svojim interesom, spravili svoje nasprotnike v zadrego ali pa pomirili svojo vest. Drugi pomemben vir informacij so novinarji, ki naletijo na podatke, katerih sami ne morejo objaviti. To casopisu omogoča, da ima kljub majhni novinarski ekipi na voljo ogromno količino podatkov. »Po vsem sodeč ljudje radi prav nam posredujejo informacije, ki so mnogokrat zaupne narave,« je dejal nekdanji urednik Roger Fressoz.

**NAPORNA
POGAJANJA
SO SE
ZAČELA**

Drnovšek: Stranke tudi po koncu pogajanj ne bodo zadovoljne

»Maratonska« seja vlade, na kateri bodo govorili o proračunu, bo trajala do torka

LJUBLJANA - Predlog proračuna za prihodnje leto bo sprejet v torek; koalicijska trojka ga bo medtem skusala uskladiti. Toda tudi če ji to ne bo uspelo, bo dokument sprejet s preglasovanjem. Roki so namreč zelo natančno določeni in če naj bi proračun sprejeli do začetka prihodnjega leta, mora vlada prihodnji teden sprejeti odločitev. To je pravzaprav edini sklep včerajšnjega slabi dve uri trajajočega sestanka treh predsednikov, Janeza Drnovška, Lojzeta Peterleta in Janeza Kocijancica, finančnega ministra Mitje Gasparija in glavnih tajnikov LDS, SKD in ZLSD Gregorja Golobica, Hilde Tovsak in Dusana Kumra.

Sestanek so pripravili po tem, ko so krščanski demokrati in združena lista že »uradno« protestirali zaradi dosedanjega načina sprejemanja proračuna, o katerem se koalicijska praktično sploh se ni usklajevala, pa tudi zato, ker naj bi bila po sedanjem predlogu v slabšem položaju prav njihova ministrstva. »Maratonska« seja vlade, ki bo - kot reče - trajala do torka, se je začela včeraj pozno popoldan, pred tem pa se je koalicijski vrh vendarle srečal. Trojica je tudi soglasala, da naj bi bilo 570 milijard zgornja proračunska meja, torej bo treba zahteve stlačiti v taksne okvire. Po sestanku je predsednik vlade Janez Drnovšek povedal, da

je bilo pričakovati, da bo prihodnji proračun »težak«. Sprva je menil, da bi morala vlada, čeprav s preglasovanjem, proračun sprejeti že včeraj. Vendar pa se je na sestanku trojice pokazala realna možnost, da bi dosegli kompromis. V prihodnjih petih dneh se bodo zato nadaljevala intenzivna koalicijska pogajanja v posebni delovni skupini pa tudi sicer.

Drnovšek je povedal, da so pogledi na prioritete zelo različni in da letos proračun obremenjujejo tudi novi izdatki, denimo za suksesijo, otroški dodatek, omenil je pritiski na zdravstveno in pokojninsko blagajno ... Premier je zatrdil, da naj bi bila javna poraba

v deležu BDP nižja za pol odstotka. Na vprašanje, ali je res najbolj spornih predvidenih deset milijard za izvoznike, je povedal, da je to eno od odprtih vprašanj, o katerem se se pogajajo. Po njegovem mnenju bo zakon, ki predvideva državno pomoč izvoznikom, sicer ostal, vendar ga bodo nekoliko spremenili, čeprav skupni učinek za izvoznike ne bi smel biti slabši. Kljub temu Drnovšek predvideva vsaj minimalno znižanje skupne prispevne stopnje. Premier je povedal, da bodo skušali spraviti skozi procedurne predloge varčevanja pri pokojninskem sistemu, pripravljajo pa tudi dolgoročne sistemske rešitve, ki bodo taksne, da sistem ne bo neposredno obremenjeval gospodarstva, obenem pa ne bo oskodoval upokojujencev. Predsednik vlade meni, da mora Slovenija začeti odplačevati dolge (za to je predvidenih približno 30 milijard tolarjev), kajti samo na ta način bo dokazala, da se je odcepila od tako imenovanih jugofinanc.

Drnovšku se zdi razumljivo in legitimno prizadevanje strank in ministrstev, da bi pred volitvami zgradili čim več cest, sol in da bi se sploh čim bolj postavili pred volilci. Vendar bodo kljub temu morali sestaviti konsistenten dokument, v okviru sredstev, ki jih je celo manj. »Stranke tudi na koncu pogajanj ne bodo zadovoljne z razdelitvijo proračunskih sredstev,« je se dodal premier. Po njegovem mnenju je tork skrajni rok za doseglo soglasja, kajti »če se do takrat ne bodo dogovorili, potem se ne bodo tudi pozneje«. Potem bo konec koncev imela koalicijska se dva meseca časa za pogajanja pred dokončnim odločanjem državne zbornice.

Tanja Staric

Člani vlade so pred zahtevno nalogo, kako razdeliti denar (Foto: Barbara Reya)

MEDSTRANKARSKI ODNOSI / SKD - SDSS

Peterle in Janša sta zakopala bojno sekiro

Spor med SKD in SDSS bi lahko z mestnega sveta prerasel na republiško raven

LJUBLJANA - Včeraj je bil na sedezu krščanske demokracije sestanek Lojzeta Peterleta in Janeza Janše ter vodstev SKD, SLS in SDSS iz Ljubljane, ki se je končal s podpisom posebne izjave, s katero sta predvsem SKD in SDSS zaključili nekaj mesecev trajajoč spopad, ki je že grozil, da se bo iz mestne ravni preselil tudi v republiški centrali.

V izjavi je zapisano, da je bila koalicijska pogodba med tremi strankami potrjena in nadgrajena, podpisan pa je bil tudi dodatek k tej pogodbi, po kateri ima vsaka stranka avtonomno pravico do zamenjave svojih predstavnikov na funkcijah, ki jih imenuje mestni svet in ki jih zanjo predvideva koalicijska pogodba. Nadalje so pred-

stavniki treh strank soglasali, da je osnovni interes strank slovenske pomladi v Ljubljani nemoteno delovanje mestnega sveta in se dogovorili, da do seje sveta ne bodo posamično javno komentirali dogajanj v zvezi s sodelovanjem strank slovenske pomladi na mestnem nivoju. Izjavo so podpisali **Bostjan Turk, Dimitrij Kovačič in Berta Jerreb**, torej mestni koalicijski vrh.

S tem so krščanski demokrati pravzaprav dobili zeleno luč za zamenjavo **Petra Sušnika**, predsednika odbora za gospodarstvo, ki je sicer formalno član SKD, dejansko pa naj bi s njim socialdemokrati nadzirali poslovanje mestnega holdinga in druge pomembne finančne transakcije. Sušnika naj bi zamenjali na prihodnji seji mes-

tnega sveta, na njegovo mesto pa SKD predlaga **Damjana Dolinarja**.

Podpis izjave se je zgodil prav takrat, ko so opazovalci že napovedovali razpad mestne koalicije strank slovenske pomladi in nove zaostitve tudi na ravni republiških vodstev SKD in SDSS. Vendar sta Peterle in Janša s tem pokazala, da si neposrednega spopada vendarle ne želita in da je morebitna koalicija pomladanskih strank po prihodnjih državnih volitvah, ki je za SDSS prioriteten cilj, tudi za SKD ena od realnih možnih vladnih kombinacij. Z izjavo se je spor med glavnimi akterji na mestni ravni prekinil, a - kot potihem priznavajo v strankah SSP - ne nujno tudi dokončno zaključil.

(T. S.)

Ob svetovnem dnevu učiteljev so podelili državne nagrade

LJUBLJANA - Minister za solstvo in sport dr. Slavko Gaber je včeraj podelil nagrade RS na področju solstva za leto 1995.

Odbor za podeljevanje nagrad, ki mu predseduje dr. Cveta Razdevšek-Pučko, je odločil, da letos nagrade za posebej uspešno delo na področju vzgojnoizobraževalnega dela prejmejo: **Milena Bertonec**, ravnateljica VVZ Borisa Pečeta v Mariboru za področje predsolske vzgoje, **Viljenka Jalovec**, razredna učiteljica na OS Trnovo v Ljubljani in **Dusica Kunaver**, upokojena profesorica angleskega in ruskega jezika ter **Franc Cernigoj**, predmetni učitelj slovenskega jezika na OS Col za področje osnovne sole. Za dosežke na področju srednjega solstva je bila nagrajena magistra **Vesna Falatov**, profesorica kemije na Gimnaziji Ledina, za področje visokega solstva pa sta nagrado prejela profesorica dr. **Ana Zlata Farkas**, univerzitetna profesorica in predstojnica Katedre za mikrobiologijo in imunologijo Medicinske fakultete ljubljanske Univerze in profesor dr. **Milan Divjak**, univerzitetni učitelj na Pedagoški fakulteti mariborske univerze. Za področje izobraževanja odraslih sta nagrado prejela **Mirjam Perović**, profesorica pedagogike in direktorica Agencije Tolminska ter direktor **Andrago-**

skega centra Slovenije **Zoran Jelenc**. Za življenjsko delo pri izobraževanju slovenske manjšine v Italiji je nagrado prejel **Edvin Svab**, ravnatelj Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel v Trstu. Za področje izobraževanja in usposabljanja otrok z motnjami v razvoju pa je bil nagrajen ljubljanski Zavod za usposabljanje slusno in govorno motenih. Minister Gaber se je vsem nagrajencem zahvalil za njihovo delo in poudaril pomen tradicije na področju izobraževanja. Tradicija po njegovem pravzaprav pomeni nenehno iskanje tiste težko določljive meje med ohranjanjem starih vrednot in iskanjem novih rešitev za izzive sodobnosti. To mejo poskušajo pri svojem delu najti tudi pedagoški delavci, iskali pa so jo tudi pri pripravi nove solske zakonodaje, ki bo sprejeta se letos, je menil Gaber. V zvezi s predlagano uvedbo izbirnega predmeta etika in religija v sole pa je zagotovil, da bo predlagana zakonodaja onemogočila, da bi si ta predmet katerakoli skupnost prisvojila in izrabila za ideološke oziroma indoktrinacijske namene. Prav tako 71. člen predloga Zakona o organizaciji in financiranju solstva po njegovem izven javnega solskega prostora jasno postavlja tako vpliv strank kot verskih institucij.

Mateja Bertonec, foto: Barbara Reya

STRANKARSKA KRONIKA

LDS: Spremembe zakona o vojaški službi pred vrati

LJUBLJANA - Na prihodnji seji odbora za obrambo, ki bo predvidoma v torek, bo odbor obravnaval tudi predlog zakona o spremembah zakona o vojaški dolžnosti, ki ga v parlamentarno proceduro vlaga poslanska skupina LDS, je včeraj na novinarski konferenci povedala poslanka te stranke Vika Potočnik. Med spremembami je Potočnikova omenila predvsem določilo, da država pravico do ugovora vesti prizna tudi tistim posameznikom, ki so nabor opravili se v JLA, prav tako pa hočejo doseči tudi to, da posameznikom, ki so vojaški rok že odslužili, in sicer v JLA, z izjavo o ugovoru vesti prenehajo kakršnekoli obveznosti, povezane z vojaško službo. Med drugimi temami, ki bodo po besedah Potočnikove zaradi proračunske razprave v prihodnje verjetno ostajale v ozadju, je omenila predvsem univerzalni otroški dodatek, za katerega je dejala, da s to temo stranka ne kani trgovati. Glede pred kratkim zelo izpostavljene debate o uvedbi religijskega pouka v sole, je povedala, da je situacija v koaliciji razpeta med dva pola; na eni strani z desne dobivajo očitke, da je to, kar je sprejeto le minimum, ki dokazuje, da v državi ne vladajo več komunisti, koalicijski partner na levi pa jim dopoveduje, da ne gre za nič drugega kot za direktno uvajanje verouka v sole. (A. K.)

ZLSD: O političnih dogodkih

LJUBLJANA - Na včerajšnji redni tiskovni konferenci ZLSD je njen predsednik Janez Kocijancic spregovoril o aktualnih političnih dogodkih, ki so v zadnjem obdobju najbolj zaznamovali slovenski politični prostor. Prvo vprašanje, ki ga je predsednik stranke izpostavil, je bilo namenjeno sprejetju proračuna za prihodnje leto. Druga tema pa je predlog o

uvedbi predmeta etika in religija v osnovne sole. ZLSD meni, da za uvedbo tega predmeta ni nikakršnih vsebinskih razlogov. zaradi tega bo naredila vse, da tega predmeta ne bo v solah, pripravljena je celo zahtevati referendum. (B. H.)

DS: Proti uvedbi predmeta etika in religija

LJUBLJANA - »O uvedbi predmeta religija in etika v osnovne sole so tudi med kristajni mnenja deljena. Krilo krščanskih socialistov v demokratski stranki sicer podpira prizadevanja za razširitev obzorja na področju svetovnonazorskih in verskih vsebin, ne zdi pa se jim umestno, da bi v ta namen uvajali poseben predmet,« je včeraj povedal predsednik krila Andrej Magajna. Tako bo stranka v tretji obravnavi solske zakonodaje predlagala črtanje določila o izbirnem nekonfesionalnem pouku o religijah. Magajna je menil, da bi morale sole z znanjem o religijah razširiti vsebino obstoječih družboslovnih predmetov, sicer bodo zaradi izbirnosti predmeta etika in religija teh znanj deležni le nekateri učenci.

Krilo krščanskih socialistov pri demokratih tudi meni, da morajo javne institucije ohraniti svetovnonazorsko-idejno nevtralnost, ne pa uveljavljati večinski princip in postajati privilegij ene same verske skupnosti. Tako naj bi se v solah govorilo o religiji, ne pa poučevalo za religijo. Poslanka stranke Danica Simšič je opozorila, da parlamentarci ob drugi obravnavi, ki je bila prejšnji teden, sploh niso dobili odgovora na vprašanje o vsebini predmeta in kdo ga bo poučeval. Ve se le, da naj bi predmet pripravili strokovnjaki filozofske in teološke fakultete. Demokrati se zavzemajo za enakopravnost vseh verskih skupnosti, zato menijo, da bi morali vsebino religij poučevati diplomanti laične in ne verske sole. (M.B.)

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 jutranja oddaja Unomattina, (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30), 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Cuori senza età
10.00	Dnevnik
10.05	Film: Okay Parigi (kom., ZDA '62, i. F. McMurray, J. Wyman), vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Vento di tempesta (pust., ZDA '59, i. C. Baker, Roger Moore)
16.10	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia Sera, nato informacije o prevoznosti cest
18.50	Variete: Luna Park (vodi Pippo Baudo)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Dok.: Kvarkove posebnosti - Medved otoka Kodiak (3. del)
22.00	Film: Una giornata particolare (dram., It. '77, i. M. Mastroianni), vmes (22.55) dnevnik
24.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop in vreme
0.30	Videosapere

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave
7.00	Variete za najmlajše, risanke in nanizanke
8.55	Film: Racconti d' estate (kom., It. '58)
10.45	Nan.: Saranno famosi
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Variete: I Fatti Vostri
13.00	Dnevnik, navade in družba, vremenska napoved
14.00	Variete: I Fatti Vostri
14.25	Nad.: Quando si ama, 14.50 Santa Barbara
15.35	Dnevnik
15.40	Film: Corsa per un sogno (dram., ZDA '92)
17.20	Dnevnik
17.25	Nan.: Zdravnik med medvedi
18.10	Sport in vreme
18.35	Na potovanju s Sereno Variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Variete: I Fatti Vostri - Zvečer na trgu Italija
23.00	TG 2 dosje
23.45	Dnevnik, vreme, iz parlamenta
0.20	Variete: I Fatti Vostri
0.35	Gledališče in televizija v Italiji
1.25	Nan.: Soko 5113

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik, informacije, vreme
8.30	Dok.: Uffizi, Cervino, 10.10 Italija na kolesu, Zgodbe izseljencev
11.30	Mednarodni festival kinematografije v Salerno
12.00	Dnevnik iz Milana
12.15	Opera: Pred premiero
13.00	Evropski kult. magazine
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.45	Aktualno: Articolo 1
15.00	Nan.: Capitan Nice
15.30	Sport: dresura, biljard
17.00	Aktualno: Davvero, 17.30 Glas gospodarja, 17.55 dok.
18.05	Nan.: Superman
18.55	Vreme, dnevnik, dezalne vesti
19.50	Proces Andreotti
20.30	Variete: Producer - Igra kinematografije
22.30	Dnevnik, dezalne vesti
22.55	Aktualno: Linea 3, 23.50 The End
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura in vreme

RETE 4

7.45	Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Cuore ferito, 10.30 Felicità, 11.15 Il prezzo di una vita, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Variete: Adam in Eva
13.30	Dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.30	Film: Un marinaio e mezzo (kom., It. '85, i. Franco Nero, F. Rabal)
17.10	Aktualno: Perdónami
18.00	Aktualne zanimivosti: Giorno per giorno, vmes (19.00) dnevnik in vreme
20.30	TV film: Una scelta difficile (dram., ZDA '86, i. J. Bisset, G.C. Scott)
22.30	Film: I soliti ignoti vent'anni dopo (kom., It. '85, i. V. Gassman, M. Mastroianni), vmes (23.30) dnevnik
0.30	Pregled tiska
0.45	Nan.: Serpico

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodišče
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Variete: Casa Castagna
15.30	Nan.: La tata
16.00	Otroška oddaja, vmes risanke in nanizanka
18.00	Dnevnik TG 5 Flash
18.05	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: I «Top Ten» di «Scherzi a parte»
22.45	Dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik TG5
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.45 Sport studio
13.00	Variete za najmlajše
15.00	Variete: Generazione X
16.15	Nan.: Magnum P.I.
17.30	Dok.: Nati liberi
17.45	Nan.: Primi baci, 18.30 Thunder in Paradise
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Appuntamento al buio (vodi Amadeus)
20.40	Film: Gunmen ((pust., ZDA '94, i. C. Lambert)
22.40	Film: Blue Steel - Bersaglio mortale (krim., ZDA '89, i. J. Lee Curtis)
23.40	Aktualno: Fatti e misfatti
0.40	Speciale cinema
0.45	Italija 1 sport
1.45	Aktualno: Ciak
2.15	Nan.: Baretta

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.25, 0.25 Dogodki in odmevi
20.30	Film: Proviamoci ancora
22.35	Aktualno: Barcolana

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Le perle nere del Pacifico (ZDA '55)
20.35	Variete: Non ho mai perso la bussola
23.35	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanka: Filip
20.30 Dnevnik

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2
OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

10.05	Otroški program: Trgatev
10.20	Otroci sirnega sveta, 1. del ameriške dokumentarne nanizanke
10.40	Roka Rocka
11.40	Boj za obstanek, angleška dok. serija
12.35	Znanje za znanje, učite se z nami
13.00	Poročila
16.00	30 let »Hencek« igra naprej, pon. 1. dela
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Ucimo se ročnih ustvarjalnosti, 40. oddaja
17.25	Heathcliff, 5. del serije
18.05	Samo za salo, 3. del ameriške serije
18.30	Umetnost in civilizacija
18.45	Umetniki za svet
19.10	Hugo, tv igrice
19.30	Risanka
20.05	Veter v mreži, slovenski film
21.55	Turistična oddaja
22.20	TV dnevnik 3, vreme
22.40	Zarišče
23.00	Sova
23.00	Frasier, 5. del ameriške nanizanke
23.30	Sabotaza, ameriški film

SLOVENIJA 2

12.25	Umetniki za svet - ob 50. letnici OZN, pon.
12.35	Ucitelj, 1. del francoske serije
13.25	Omizje
15.25	Osmi dan
16.20	Samo za salo, 2. del angleške serije
16.45	Alfred Hitchcock vam predstavlja, 11. del
17.15	Severna obzorja, 25. del
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Svetovni poslovni utrip, 3. del poslovne oddaje
19.15	Poglej me!
20.05	Arhitektura na prelomu tisocletja, 3. del nemske dokumentarne serije
21.05	Zadnja mafijska poroka, 1. del ameriške serije
22.45	Koncert orkestra SF
23.00	Umetniki za svet, ob 50. letnici OZN

KANAL A

10.00	Spot tedna, A-shop
10.20	Luc svetlobe, ponovitev
17.45	Brog, 11. del spanske nanizanke
18.15	Dezurna lekarna, ponovitev 45. dela
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 528. del
20.00	Vreme
20.05	To trapasto življenje, 5. del am. nanizanke
20.55	Dama s kamelijami, ameriški film
22.35	Vreme
22.40	Daens, ponovitev amer. filma

Koper

16.00	Euronews
16.10	Cetrkova sportna oddaja
16.40	Meridiani
17.30	Peter Pan Club
18.00	Slovenski program: Poletni studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedanes - tv dnevnik
19.30	Peter Pan Club, otroška oddaja
20.00	Euronews
21.30	Sredozemlje
22.00	TV dnevnik
22.30	Ameriški avtorji
22.15	Kosarka - Euro Club
	Ljubljana - Pau Orthez

ORF Avstrija 1

11.20	Flipper, ameriški mladinski film
13.00	Tjulenček Albert
13.40	Mila Superstar
14.05	Am dam des
14.30	Knjiga o dzungli
15.05	Kremenckovi
15.30	Mini cas v sliki
15.40	Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija: Datovi potomci
16.20	Obalna straza: Konkurenčni boj
17.10	Strašno prijazna družina: Peggy in gusarji
17.35	Zlata dekleta: Utripanje srca
18.05	Iz starega gnezda: Ljubo doma, kdor ga ima
19.00	Pri Huxtablovih: Vreca bolh
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Moja Afrika, ameriški film, 1985
22.50	Nogomet
22.05	Ko jagenjčki obmolkejo, ameriški triler, 1992
23.35	Režija: Jonathan Demme
23.40	Cas v sliki
23.40	Roznati kadilak, ameriški akcijski film, 1989
	Režija: Buddy van Horn
	Igrajo: Clint Eastwood, Bernadette Peters in drugi.
01.30	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.55	Schiejok vsak dan, ponovitev
02.55	Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
04.40	Gorila, Gorila in dunajski valcek, pón. filma

ORF Avstrija 2

06.00	Videostrani
07.00	Vreme
09.05	Schiejok vsak dan, ponovitev
10.05	Lovec, nemška kriminalka, 1957
11.40	Dva na poti po Avstriji
12.30	Siling
13.00	Cas v sliki
13.10	Vera, ponovitev
14.25	Doktor Trapper John: Prepovedani prizkusi z zivalmi
15.15	Umor, je napisala: Slepa ljubosumnost
16.00	Schiejok vsak dan
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Sport
20.15	Derrick, serija
21.15	Stefan Frank, zdravnik, ki mu zenske zaupajo: Samo dr. Frank ji je videl v srce
22.05	Cas v sliki
22.30	Mešano
01.10	Pogledi od strani

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Nočno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreativna; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.15 Naš jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Šport; 18.05 Glasovanje za popevki tedna; 19.30 Stop pops in novosti; 21.45 Igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize in soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Melodije J. Straussa; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Sanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Kairska karavana; 19.30 Koncert Slov. filharmonije; 22.05 Igra; 23.00 16 strun; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(Srednji val: 549 KHz, UKV 88,6,96,4,100,3,100,6,104,3,107,6)8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Vreme; 9.20 Cestne razmere; 9.40 Hit dneva; 9.45 Za in proti; 10.45 Zanimivosti; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.15 20 Modrih; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.00 Aktualna tema; 18.00 Muzak; 19.30 Večerni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Z M. Vuska-novicem; 24.00 Nočni pr.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00

Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Turistična odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; RML.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Šport; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemščina; 18.30 Evropa v enem tednu; 20.00 Rock; 21.00 Odprta dlan; 1.00 RGL zur.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Halo, tukaj tajnica; 19.30-24.00 Večerni program.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajžo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

10.00 Študentski parlament; 11.00 Borzni parket; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF; 17.00 Ženske v Offu; 19.00 TB: Držimo skupaj; 21.00 Okopi Slave; 22.00 Idealna godba (S. Kalebic).

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.15 Odprta knjiga: Humor na slovenski način (r. A. Rustja, 2.); 10.30 Intermezzi; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Cecilijanka '94; MPZ Kras; 13.20 Valčki in polke; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Od Milij do Devina; 15.00 Glasba; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Evergreen; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Razpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzora.

MENJALNIŠKI TEČAJI

5. oktober 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	85,30	86,10	11,98	12,25	7,43	7,92
A banka Koper	85,25	86,30	11,96	12,26	7,42	7,92
A banka Nova Gorica	85,25	86,10	11,96	12,25	7,42	7,92
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	85,20	86,25	11,90	12,19	7,40	8,20
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	85,20	85,90	12,00	12,20	7,40	7,85
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	85,20	85,75	11,95	12,17	7,38	7,61
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	85,35	85,79	12,07	12,17	7,50	7,85
Creditanstalt d. d.	85,30	86,00	12,05	12,25	7,50	8,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	84,58	85,64	12,13	12,15	7,69	7,75
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	85,40	86,00	12,05	12,20	7,45	7,70
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	85,10	85,50	12,00	12,10	7,45	7,70
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	85,30	85,70	11,90	12,08	7,45	7,70
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	85,30	85,70	12,00	12,10	7,45	7,70
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	85,30	85,70	12,00	12,10	7,45	7,70
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	85,30	85,70	11,90	12,08	7,45	7,70
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	85,10	85,50	12,00	12,10	7,45	7,70
Nova kreditna banka Maribor d.d.	84,55	85,90	11,95	12,20	7,35	8,00
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	85,30	85,85	12,05	12,20	7,40	7,85
M.B. Gustinčič - Lucija, t: 066/ 70-603	85,40	85,74	12,09	12,15	7,59	7,75
Positna banka Slovenije	84,15	85,80	10,90	12,15	6,85	7,80
Publikum Ljubljana, t: 312-57	85,53	85,62	12,10	12,13	7,62	7,68
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	85,45	85,70	12,09	12,15	7,62	7,72
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	85,60	85,85	12,08	12,13	7,60	7,90
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	85,20	85,40	12,08	12,11	7,45	7,90
Publikum Sentilj, t: 062/ 651-355	84,20	85,75	12,10	12,20	7,30	8,00
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	85,40	85,69	12,05	12,10	7,46	7,60
Publikum NM, t: 068/ 322-490	85,60	85,90	12,10	12,22	7,60	7,80
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	85,40	85,80	12,10	12,20	7,60	7,90
Publikum Portorož, t: 066/747-240	85,40	85,72	12,08	12,15	7,60	7,74
Publikum Ljubljana Miklošičeva	85,54	85,60	12,11	12,13	7,63	7,67
SKB d.d., ***	84,50	86,20	11,97	12,32	7,30	7,80
SHP Kranj, t: 064/331-741	85,50	85,70	12,10	12,14	7,60	7,80
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	85,30	85,80	12,00	12,22	7,48	7,86
UBK Ljubljana, t:061/444-358	85,10	86,05	11,95	12,28	7,45	7,90
Upimo Ljubljana, t: 212-073	85,60	85,67	12,12	12,13	7,68	7,74

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *

BCIKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojčan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

5. OKTOBER 1995 v LIRAH

valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1581,00	1645,00
nemška marka	1105,00	1150,00
francoski frank	319,00	332,00
holandski gulden	986,00	1027,00
belgijski frank	53,70	55,90
funt sterling	2508,00	2610,00
irski sterling	2556,00	2661,00
danska krona	284,00	296,00
grška dramma	6,70	7,10
kanadski dolar	1183,00	1231,00
japonski jen	15,70	16,40
švicarski frank	1373,00	1429,00
avstrijski šiling	157,00	163,40
norveška krona	251,00	262,00
švedska krona	227,00	236,00
portugalski escudo	10,60	11,00
španska pezeta	12,80	13,40
avstralski dolar	1207,00	1256,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	12,70	13,30
hrvaška kuna	260,00	295,00

KMEČKA BANKA - GORICA

5. OKTOBER 1995 v LIRAH

valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1583,00	1633,00
nemška marka	1112,00	1147,00
francoski frank	319,00	330,00
holandski gulden	987,00	1017,00
belgijski frank	53,80	55,60
funt sterling	2509,00	2599,00
irski sterling	2559,00	2654,00
danska krona	285,00	295,00
grška dramma	6,70	7,30
kanadski dolar	1185,00	1225,00
švicarski frank	1381,00	1416,00
avstrijski šiling	157,10	162,10
slovenski tolar	12,60	13,30

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI

5. OKTOBER 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,00	8,50
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,20	8,60
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,00	8,70
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,20	8,70
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,10	8,60

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

22. SEPTEMBER 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4195	1.4235	1.4275
funt sterling	2.2370	2.2440	2.2510
irski funt	2.2890	2.2960	2.3030
kanadski dolar	1.0499	1.0539	1.0579
nizozemski gulden	89.143	89.253	89.363
portugalski escudo	124.03	124.13	124.23
švicarski frank	124.03	124.13	124.23
belgijski frank	4.8450	4.8550	4.8650
francoski frank	28.754	28.814	28.874
danska krona	25.652	25.712	25.772
norveška krona	22.649	22.709	22.769
švedska krona	20.040	20.100	20.160
italijanska lira	0.8821	0.8861	0.8901
avstrijski šiling	14.193	14.213	14.233
španska peseta	1.1472	1.1512	1.1552
portugalski escudo	0.9490	0.9520	0.9550
japonski jen	1.4400	1.4415	1.4430
finska marka	33.090	33.170	33.250

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 6. 10. 95

Nakupni Prodajni

1. REDNI tečaj za DEM 85,20 85,75

2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 192 z dne 05. 10. 1995 - Tečaji veljajo od 06. 10. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	90,5717	90,8442	91,1167
Avstrija	040	šiling	100	1182,0019	1185,5586	1189,1153
Belgija	056	frank	100	404,4926	405,7097	406,9268
Kanada	124	dolar	1	89,3697	89,6386	89,9075
Danska	208	krona	100	2143,9901	2150,4414	2156,8927
Finska	246	marka	100	2772,4225	2780,7648	2789,1071
Francija	250	frank	100	2402,2670	2409,4955	2416,7240
Nemčija	280	marka	100	8318,0992	8343,1286	8368,1580
Grčija	300	grd	100	—	51,0850	51,2383
Irska	372	funt	1	—	193,3937	193,9739
Italija	380	lira	100	7,4006	7,4229	7,4452
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	—	2246,0286	—
Japonska	392	jen	100	118,5994	118,9563	119,3132
Nizozemska	528	gulden	100	7428,8112	7451,1647	7473,5182
Norveška	578	krona	100	1894,0312	1899,7304	1905,4296
Portugalska	620	escudo	100	79,3963	79,6352	79,8741
Švedska	752	krona	100	1717,6875	1722,8561	1728,0247
Švica	756	frank	100	10349,3790	10380,5206	10411,6622
Velika Britanija	826	funt sterling	1	189,0455	189,6143	190,1831
ZDA	840	dolar	1	119,4230	119,7823	120,1416
Evropska unija	955	ECU	1	153,5937	154,0559	154,5181
Španija	995	peseta	100	96,3486	96,6385	96,9284

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 6. 10. 1995

dospelost blag. zapis	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)		
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del
20.3.96	167	98.1850%	96.5269%	97.3559%	1,700,000 170,000	834,572 83,457	820,478 82,048
							1,655,051 165,505

LJUBLJANA			Tečajnica borznega trga								
BORZA			št.: 189		Datum: 5. 10. 1995						
LJUBLJANA STOCK EXCHANGE											
Vrednost. papir	qbr. m.dv.	ex.kupon st.dat(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpras	ponudba	Max.	Min.	pro.v 1000 SIT	
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice											
LEKX	800	(11.5.95)	11.310		27.9.	5.10.	11.300	11.500			
PRB	665	(13.6.95)	17.727	1.99	5.10.	17.660	17.800	17.900	17.550	18.100	
SAL	500	(2)(11.9.95)	19.490	.46	5.10.	19.310	19.480	19.510	19.480	6.432	
SKBR	1000	(24.2.95)	34.143	.99	5.10.	36.220	36.300	36.410	35.870	53.636	
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice											
ACE1	10,0	2(11.10.95)	101,2	1,88	5.10.	103,0	103,9	103,8	100,6	281.845	
RSO1	8,0	5(30.6.95)	101,5	.16	5.10.	101,4	101,6	101,6	101,0	1.068	
RSO2	9,5	9(14.9.95)	111,6	.41	5.10.	111,3	111,9	111,7	111,3	38.247	
RSO8	5,0	4(31.5.95)	92,5		4.10.	92,0	92,9				
RS11	7,0	5(15.7.95)	97,4		2.10.	97,2	98,0				
RS12	8,0	5(30.6.95)	100,1A	.36	5.10.	100,2	100,8	100,1	100,1	306	
RS12D	9,5	9(14.9.95)	110,2	.32	5.10.	106,2	112,6	110,2	110,2	921	
SKB1	10,0	4(1.11.94)	102,5	.17	5.10.	102,3	102,5	103,0	102,5	10.006	
SKR1	5,0	3(30.6.95)	81,0		29.9.	77,0	81,0				
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice											
BTER	300	(2)(28.7.95)	13.730	.05	5.10.	13.720	13.980	13.740	13.720	3.158	
DAD	10.000	(1.6.94)	122.193	2.41	5.10.	122.850	123.700	123.650	120.050	26.516	
FMD	1715	(24.5.95)	14.590		4.10.	14.800	15.300				
GPGR		(10)	22.002	4.81	5.10.	20.920	23.130	23.200	22.000	11.309	
FMER		(1)	15.000		26.9.	15.200	15.590				
AKZ	218	(30.3.93)	11.075	4.66	5.10.	11.350	11.590	11.600	10.750	9.192	
NKR	200	(26.6.95)	4.220	1.87	5.10.	4.201	4.220	4.225	4.189	889	
ICTR		(5)	828,5	3.15	5.10.	829,0	837,0	845,0	809,0	13.442	
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice											
KBTPT	2750	(22.6.95)	34.225	21	5.10.	34.040	34.500	34.500	34.030	3.833	
FPNP		(1)	34.458	2.20	5.10.	34.050	34.620	34.690	34.000	379	
URP	720	(25.5.95)	12.477	1.44	5.10.	12.430	12.900	12.500	12.410	836	
VBK		(1)	42.500	1.19	5.10.	42.000	44.000	42.500	42.500	43	
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice											
LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,4		4.10.	100,0					
OZG	12,0	4(1.11.95)	100,2A	.22	5.10.	100,2	102,0	100,2	100,2	499	
PCE	12,0	7(1.6.95)	100,1A	.27	5.10.	100,2	100,1	100,1	100,1	7	
PCO	10,0	2(1.6.95)	100,6		2.10.	103,6	104,9				
SZB1	10,0	2(15.9.95)	104,5		27.9.	103,6	104,9				

GIMNASTIKA / SVETOVNO PRVENSTVO NA JAPONSKEM

Slovenci končali nastope na SP

Danes bo v poljubnih vajah nastopilo še najboljših 18 ekip po obveznih vajah

SABAE - Kar 32 držav se je včeraj na gimnastičnem svetovnem prvenstvu v japonskem Sabaeju potegovalo za devet prostih mest, ki peljejo po enega predstavnika na olimpijske igre prihodnje leto v Atlanti. Čeprav so poljubne vaje sestavljene precej težje kot obvezne, pa je treba povedati, da je večina včeraj nastopila precej bolj zanesljivo kot dan prej in s tem se enkrat potrdila pravilnost odločitve Mednarodne gimnastične zveze (FIG), da obvezne vaje ukine. Seveda pa bo moral FIG premisliti o kvalifikacijskem sistemu za olimpijske igre, ki je z nastankom novih držav v Evropi nesprejemljiv. Poleg evropskega prvaka Pegana, ki je včeraj na drogu dobil daleč najvišjo oceno dneva in pozel tudi največji aplavz, bo doma iz enakega razloga denimo ostal tudi Hrvat Damjanov, eden najboljših tekmovalcev na drogu.

Z nastopom v poljubnem delu so s tekmovalci zaključili tudi slovenski tekmovalci. Aljaz Pegan se je med včerajšnjim nastopom 84 tekmovalcev iz 32 držav uvrstil na 21. mesto. Dejan Locnikar pa na 48. Seveda so Slovenci možno st uvrstitve na olimpijske igre ali uvrstitve v finale na posamičnih orodjih zapravili že s slabim nastopom v obveznih vajah. Blaž Puljič zaradi poškodbe ramena včeraj ni nastopil. Sicer pa sta oba slovenska tekmovalca nastopila zelo solidno. Kot že rečeno, je Pegan za nastop na drogu dobil daleč najvišjo oceno dneva, pa tudi v ostalih petih disciplinah je solidno nastopil. Samo v poljubnih vajah je Pegan zasedel 11. mesto.

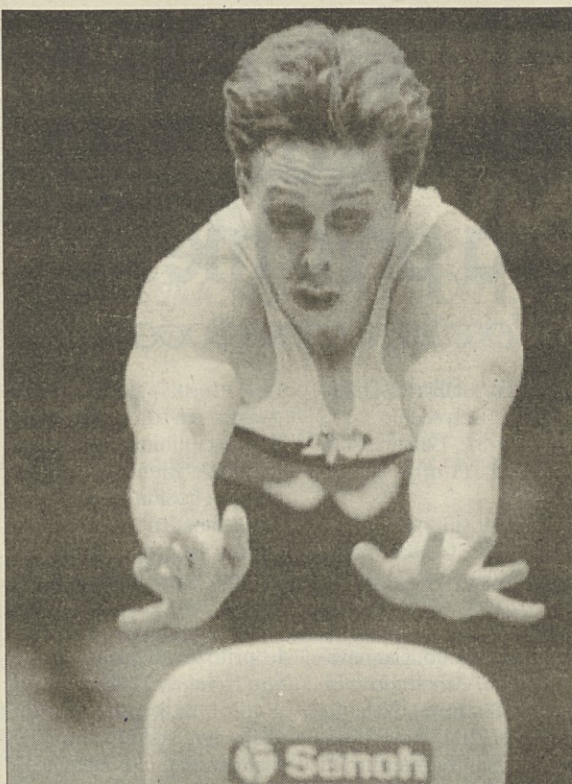
Locnikar pa je imel tudi tokrat nekaj smole. Na drogu se mu je kmalu po začetku vaje strgal varnostni pasček in je zaradi sunka roke grdo padel na hrbet; sodniki pa so mu dovolili nadaljevanje, ki je bilo dobro. Za padec so mu odbili pol točke. Pegan je bil zelo dober tudi na konju z ročaji, kjer je vse opravil zelo dobro, nekoliko ga je polomil le pri seskoku.

Danes bo nastopilo še najboljših 18 moskih reprezentanc iz obveznega dela, ki bo med seboj odločalo o ekipnem zmagovalcu. Po prvem delu imajo največ možnosti Kitajci, ki se jim ponuja res lepa priložnost, da ubranijo lanski naslov, Japoncem pa se prvič po letu 1983 znova nasmiha možnost, da osvojijo kolajno v tej konkurenci.

Pri ženskah bodo zmagovalke znane jutri. Gledalci v dvorani si bodo med današnjimi nastopi na drogu lahko ogledali tudi element pegan, ki ga bo izvajal Rus Krijukov. Nove kritike pa je bila deležna ženska tehnična komisija FIG.

Kitajci so pred nastopi deklet pri Xuan Liujevi prijavili vajo, pri kateri naj bi tekmovalka na dvovišinski bradlji izvedla veletoc z eno roko nazaj in prehod s saltom gienger (salto nazaj z obratom za 180 stopinj). Komisija pa je element ocenila le kot C prvino in tekmovalki onemogočila, da bi pridobila kaksno dodatno točko. FIG je element namreč označila kot pretežak. Kitajci so prijavo seveda umaknili.

Izidi: moski - uvrščeni na OI: 1. Carballo (Spa)

Vitalij Šerbo doslej ni izpolnil vseh pričakovanj (AP)

111.449, 2. Fedorcenko (Kaz) 109.825, 3. Merino (Kub) 108.337, 4. Melissanidis (Grč) 107.425, 5. Giorgadze (Gru) 107.112, 6. Sarkisian (Arm) 106.400, 7. Lacio (Arg) 106.175, 8. Vajev (Uzb) 106.175, 9. Solberg (Nor) 106.005... 21.

Pegan (parter 8.750, konj 8.900, krogi 8.450, preskok 8.900, bradlja 9.225, drog 9.700; skupaj 53.925) 105.250, 48. Locnikar (parter 8.400, konj 8.825, krogi 8.075, preskok 8.800, bradlja 8.775, drog 8.700; skupaj 51.575) 100.125.

MOTOCIKLIZEM / V NEDELJO ZADNJA DIRKA ZA SP

Vsi trije svetovni prvaki so že znani

Michael Doohan, Max Biaggi in Haručika Aoki so za zasledovalce nedosegljivi

BARCELONA - Čeprav so novi (bolje rečeno stari) svetovni prvaki med motociklisti že znani, pa bo dirkališče Catalunya pri Barceloni ta konec tedna se zadnjic v letošnji sezoni prizorišče dirke za svetovno prvenstvo. Avstralec Michael Doohan se bo lahko tako v nedeljo že drugič zapored veselil naslova najboljšega v kraljevskem razredu, ki si ga je zagotovil že prejšnji mesec na VN Argentine. Dirkališče pri Barceloni motociklistu iz Brisbana pre-

vec ne ugaja, lani pa je na njem moral priznati premoč Italijana Luce Cadalore. Na zadnji dirki na španskih tleh (VN Španije maja v Jeruzu) je ostal brez uvrstitve, ko je zletel s proge, medtem ko je na veliko veselje domaćih gledalcev slavil Alberto Puig. Vendar pa bo v Barceloni druga pesem. Doohan nima več kaj izgubiti, saj ima pred zasledovalcem in rojakom Darylom Beattijem 31 točk prednosti. Tudi slednji ima že zagotovljeno drugo mesto, saj Cada-

lora na tretjem za njim zaostaja 28 točk.

Tudi v drugih dveh kategorijah je situacija jasna. Italijan Massimiliano Biaggi - Max je obdržal naslov najboljšega v četrtlitrskem razredu. S svojo aprilio je prevladoval celo sezono in v dosedanjih 12 dirkah kar 11-krat stal na zmagovalnih stopničkah (7-krat celo na najvišji). Japonec Tetsuya Harada na drugem mestu za njim zaostaja za 58 točk, tretji Ralf Waldmann pa se za 13. V najnižji kategoriji je

naslov že v rokah Japonca Haručike Aokija.

Končni obračun sezone bo tako na dokaj novem dirkališču, na katerem prevladujejo dolgi zavoji. Ti zahtevajo trdnjše nastavitve motorja. Toda bolidi formule ena so asfalt močno poškodovali, nastale so vbokline, zato bodo morali motociklisti najverjetneje motorje nastaviti bolj mehko. Vsekakor pa bosta tudi na tej dirki prva favorita za zmago Doohan in Biaggi. (MAN)

NOVICE

Magic Johnson nima vstopa na Tajvan

TAIPEI - Tajvanski obmejni organi so nekdajemu zvezdniku ameriške kosarkarske lige NBA Magicu Johnsonu prepovedali vstop v državo, ker je okužen z virusom AIDS-a, je sporočila tamkajšna nacionalna televizija. V obrazložitvi so navedli, da niso hoteli narediti izjeme, saj se te prepovedi striktno držijo že od leta 1990. Magic bi moral na Tajvanu 20. oktobra in 2. novembra odigrati dve prijateljski kosarkarski srečanja, v programu pa je imel tudi predavanja mladini o nevarnosti aidsa.

Huberjeva izpadla, Majolijeva uspešna

ZÜRICH - Južnoafričanka Mariaan De Swardt je v drugem krogu teniskega turnirja v Zürichu pripravila prvovrstno presenečenje, saj s 6:4, 3:6 in 6:4 premagala četrto nosilko Anke Huber. Precej bolje je svoj nastop opravila sedma nosilka Iva Majoli iz Hrvaske, ki je Američanko Marianne Werdel-Witmeyer ugnala z izidom 6:2 in 6:4.

Furlan boljši od Pozzija

KUALA LUMPUR - V 2. krogu mednarodnega moškega ATP teniskega turnirja v malezijskem Kuala Lumpuru je v italijanskem dvoboju Renzo Furlan premagal Gianluco Pozzija s 6:2 in 6:1. Izidi 2. kroga: Haarhuis (Niz) - Carlsen (Dan) 7:6 (7:5), 7:6 (7:3); Furlan (Ita) - Pozzi (Ita) 6:2, 6:1; Caratti (Ita) - Olhovski (Rus) 5:4, b.b.; McEnroe (ZDA) - Rehmann (Nem) 6:4, 6:2; Philippoussis (Avs) - Black (Zim) 6:7 (4:7), 6:2, 6:4; Krajicek (Niz) - Lareau (Kan) 7:6 (7:3), 6:4.

Cantona in Papin ostaneta doma

PARIZ - Trener francoske nogometne reprezentance Aime Jacquet kljub temu, da mu primanjkuje dobrih napadalcev, v reprezentanco za kvalifikacijsko tekmo za nastop na EP proti Romuniji ni poklical Erica Cantona in Jeana-Pierra Papina. Za oba namreč meni, da nista dovolj dobro pripravljena. Cantona je za svoj Manchester United prvič po osemmesečni prepovedi igranja nastopil sele v nedeljo, Papin pa ni niti v prvi postavi Münchenskega Bayerna. Namesto tega je Jacquet v ekipo uvrstil Michaela Madara, ki igra za Monaco, in Marca Kellerja, ki je član Strassbourga.

SAK osvojil dragoceno točko

CELOVEC - Ekipa Slovenskega atletskega kluba (SAK) je v 8. kolu 2. avstrijske nogometne lige osvojila dragoceno točko. Pred 500 gledalci so slovenski nogometaši remizirali proti nekdajemu prvotilgu VfB Mödling (1:1). Točko je SAK-ju zagotovil v 88. minuti Marjan Sadijak s čudovitim strelom v zgornji desni kot. Mödling je bil boljše mostvo predvsem v prvem polcasu (poleg gola je še dvakrat zadel vratnico), po odmoru pa je bil SAK enakovreden Nizjeavstrijem. Hrvat Davor Bosnar, ki je prvič igral v dresu SAK-a, zal ni izpolnil pričakovanj, tako da Celovčani se naprej iščejo nevarnega in učinkovitega napadalca. SAK kljub remiju proti Mödlingu ni izboljšal slabega položaja na lestvici. Sedanje 13. mesto bi ob koncu prvenstva pomenilo izpad iz druge lige. Naslednji nasprotnik bo že jutri v gosteh sedmouvrščeni Wattens. (Ivan Lukan).

Vrstni red: 1. Lustenau 17/8, 2. Favoritner AC 17/8, 3. FC Linz 17/7, 4. VfB Mödling 14, 5. Gerasdorf 12, 9. Gabor Spittal 10/8, 13. SAK 6/8.

KOLESARSTVO / SVETOVNO PRVENSTVO V KOLUMBIJI

Jeannie Longo prva na kronometer

TUNJA - Francozinja Jeannie Longo (na sliki Telefoto AP) je nova svetovna prvakinja v voznji na kronometer. 26 kilometrov dolgo progo od Tute do Tunje v Kolumbiji je 37-letna Francozinja prevozila v 44:27 minute (povprečje 35.091 km/h) in si zagotovila že deveti naslov v karieri. Med 40 nastopajočimi je drugo mesto z zaostankom 1:11 minute osvojila Kanadanka Clara Hughes, tretje pa Avstralka Katryn Watt z zaostankom 1:25 minute. Lanska zmagovalka s Sicilije Američanka Karen Kurreck je z zaostankom 2:50 minute osvojila 5. mesto.

Svetovno prvenstvo se bo jutri nadaljevalo s cestno preizkušnjo za amaterje, v nedeljo pa zaključilo z nastopom profesionalcev.

SMUČANJE

Korenova in Košir druga na Stelviu

SONDRIO - Dvaintrideset smučarjev in šestnajst smučark se je včeraj na prelazu Stelvio na progi Nagler pomerilo v prvem letosnjem paralelnem slalomu za trofejo Valtherm. Pri moskih je v finalu Svicar Urs Kälin premagal Jureta Koširja, pri dekletih pa je slavila Natasa Gladiševa, ki je v finalnem obračunu premagala Katjo Koren.

Pri moskih je bil tretji Michael Von Gruningen pred Italijanom Sergiom Bergamelijem.

TENIS / PRED MASTERSOM

Graf, Martinez, Sanchez in Seleš že na mastersu

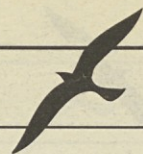
Turnir bo od 13. do 19. novembra v New Yorku

NEW YORK - Nemka Steffi Graf ter Španki Conchita Martinez in Arantxa Sanchez-Vicario so se po točkah že uvrstile na zaključni turnir - masters WTA, ki bo od 13. do 19. novembra potekal v newyorškem Madison Square Garden. Jugoslovanka z ameriškim potnim listom Monika Seleš, ki se je po dveletnem premoru spet vrnila na teniška igrišča, ima prav tako zagotovljeno mesto med šestnajstimi najboljšimi tenisaticami na svetu v letošnjem letu, saj je dobila posebno povabilo - »wild card«. Morebiti ji tega sploh ne bo treba uporabiti, saj je v samo dveh turnirjih nabrala toliko točk, da se je že prebi-

la na 15. mesto. Na sploh najboljša v letošnjem letu po točkah je Španka Conchita Martinez. Čeprav je na vseh starih Grand slam turnirjih izpadla v polfinalu, je zbrala 4125 točk in ima pred Grafovo dvajset točk prednosti. Grafova je sicer na računalniški lestvici najboljših igralk sveta na prvem mestu, toda ta se ne računa po koledarskem letu, ampak glede na sprotne rezultate enega leta zamika. Nemka je trikratna letosnja zmagovalka Grand slam turnirjev, toda na drugih turnirjih ni zabeležila veliko uspehov, saj je bila velik del sezone poškodovana, Martinjeva pa je letos osvojila kar šest tur-

nirjev. Na tretjem mestu je Sanchezova s 3805 točkami.

Vse tri tekmovalke imajo pred ostalimi veliko prednost in jih do mastersa ni več niti teoretično mogoče ujeti. Zanimivo je, da je povratnica na teniških igriščih Seleševa v samo dveh nastopih zbrala kar 1100 točk, kar jo ta čas uvršča na 15. mesto letosnjih dosežkov. Seleševa je prvič nastopila na odprtem prvenstvu Kanade v Torontu, teden dni pozneje pa na Grand slam turnirju v Ameriki. Čeprav je bila na obeh turnirjih zbrana popolna svetovna elita, je Seleševa v Kanadi zmagala, v Ameriki pa izgubila finale proti večni tekmiči Grafovi.

NOVICE

Gladka zmaga »azzurrov« na trening tekmi s Ponsaccom

PONSACCO - V trening tekmi so Sacchijevi »azzurri« včeraj popoldne s 6:0 (3:0) premagali mostvo Ponsacca, ki nastopa v C2 ligi. Gole za Italijo so dosegli Ravanelli (11), Zola (16, 48, 50), Del Piero (29), Crippa (74). Selektor je po tekmi dejal, da je bilo sončnih strani več od senčnih, kot dobro znani pikolovec pa se je se posebej zaustavil pri slednjih. Sacchi ni bil zadovoljen z igro moštva v fazi branjenja in je opozoril, da bo treba proti odličnim hrvaškim posameznikom zaigrati kot ura. Zelo konkretna sta bila v napadu Zola in Ravanelli, ki bosta zaogotovo igrala proti Hrvaški v konici napada. Italija je proti Ponsaccu nastopila s sledečo postavo: Peruzzi (Bucci), Benarrivo, Maldini, Albertini, Ferrara, Costacurta (Carboni), Di Livio (Baggio), Di Matteo (Statuto od 58. min.), Del Piero (Crippa), Zola, Ravanelli (Del Piero od 65. min.).

Danes finalne preizkušnje jadranskega Match Race

Tretji dan preizkušenj Round Robina za 2. Kriteriji Match Race, ki ga v Trzaskem zalivu prireja Società Triestina della Vela, zaradi pomanjkanja vetra niso izeplajli celotnega programa. Finalni dvoboji bodo danes, začasni vrstni red pa je sledeč: Destremau 7 tock, Vascotto, Chieffi in Celon 6, Hajdinjak 5, Benussi in Ferrarese 3, Puh in Binder 2, Bodini 1.

Illycaffè še naprej zaupa trenerju Bernardiju

Vodstvo trzaskega košarkarskega prvoligasa Illycaffèja je v sporočilu za javnost potrdila popolno zaupanje v trenerja Virginia Bernardija, kljub temu, da je mostvo doslej povsem razočaralo. Nobenega sporočila pa ni društvo včeraj izdalo glede napovedane prihoda ameriskega branilca Jeroma Harmona (26 let, 1, 92 m), ki naj bi zamenjal Briana Shorterja. Potrjeno je vsekakor bilo, da ima Shorter težave s koleno, kar mu preprečuje, da bi igral kot zna. Društvo pa baje še naprej zaupa Jevonu Crudupu, čeprav tudi on doslej res ni blestel. Illycaffè bo v soboto v Laskem ob priliki odprtja dvorane odigral prijateljsko tekmo s tamkajšnjim slovenskim 1. B ligasem, prihodnji tork pa se bo v Gorici (ob 17.30) pomeril z Brescialatom.

Poškodbi nista hudi

BOLOGNA - Zdravstveno stanje tujih košarkarjev bolonjskega Teamsystema Dana Gaya in Sase Djordjevića, ki sta se poskovala med sredovo tekmo Koracevega pokala proti izraelskemu Hapoelu, ni zaskrbljujoče. Oba sta utrpela zvin gležnja prve stopnje. Danes naj bi deželno upravno soidšce Lacija določilo datum razprave glede priziva Teamsystema zoper sklep košarkarske zveze, da Gayu ne prizna statusa italijanskega košarkarja. Gay, ki je poročen z Apulijko, je namreč že pet let italijanski državljan.

Začetek SP v biljardu

FIUGGI - V tem kraju se bo danes začelo svetovno prvenstvo v biljardu. Nastopilo bo 56 tekmovalcev iz 15 držav, pomerili pa se bodo na desetih mizah. Med favoriti so Italijani Cavazzana (dosedanji prvak), Zito, Cifala, Mannone in Belluta ter Argentince Gomez in Torregiani.

NOGOMET / EP MLADIH

»Azzurri« izločili Hrvaško iz boja za prvo mesto

V Varaždinu neodločeno 2:2

Hrvaška - Italija 2:2 (1:2)

Strelci: Delvecchio v 24., Bogdan v 37., Galante v 39. in Mornar (11-m) v 70. minuti

Hrvaška: Butina, Bogdan (Sabic), Jurić, Gaspar, Tokić, Simić, Rukavina (15' st Maric), Vugrinec, Karic, Rapajić, Mornar.

Italija: Pagotto, Cannavaro, Pistone, Ametrano (Falcone od 89. min.), Galante, Fresi, Picchia, Brambilla, Vieri, Bigica (Bernardini od 58. min.), Delvecchio.

VARAZDIN - Po devetdesetih minutah razburljivo, a skromne in borbene (grobe), a taktično zmedene igre, je italijanska nogometna reprezentanca mladih do 21. leta starosti dosegla na Hrvaskem to, kar je zelega - neodločen rezultat, s katerim je na vrhu lestvice kvalifikacijske skupine dohitela Ukrajino.

Obema vodilnima mostvoma preostaneta se dve tekmi: med sabo se bosta srečali 10. novembra v Apuliji, 15. istega meseca pa bodo Ukrajinci igrali v Sloveniji, »azzurri« pa doma proti Litvi. Ker imajo Italijani tudi boljše razmerje v zadetkih, bo selektorju Maldiniju brzkone še petic zapored uspelo osvojiti prvo mesto v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo.

Pokazalo se je, da je bil strah Italijanov pred tekmo odvec. Hrvatje so sicer dali vse od sebe, a so zaigrali dokaj skromno, napadalca Mornar in Rapajić pa sta preveč samuvsečna, da bi bila lahko tudi dovolj učinkovita. Italijani so igrali bolj zrelo, čeprav selektor tokrat ni mogel računati na nekaj najboljših igralcev, kot so Panucci, Tacchinardi in zlasti novi Juventusov »Baggio«

Del Piero. »Azzurri« so dvakrat povedli in bi z malo bolj disciplinirano igro v fazi branjenja zanesljivo dosegli zmago, Hrvatom pa je predvsem s fanatično voljo uspelo obakrat izenačiti, vendar pa pomeni zanje točko isto kot poraz.

Italijani so se po tekmi zelo pritoževali zaradi grobe igre Hrvatov, Mladini pa jih je miril, da je pač v Evropi groba igra nekaj čisto normalnega. Branilec Pistone, ki je igral z roko v kazenskem prostoru in povzročil enajstmetrovko, s katero je Hrvaška izenacila na 2:2, je izjavil, da ga je pred prekrškom porinil Mornar, hrvaški napadalec pa je to tudi priznal.

Vrstni red (v oklepaju stevilo odigrani tekme): Ukrajina (8) in Italija (8) 17, Slovenija (8) in Hrvaška (9) 16, Litva (8) 4, Estonija (9) 0.

KOŠARKA / KVALIFIKACIJE ZA EP

Italija in Slovenija favorita

»Azzurri« se bodo z Zdovčevro vrsto pomerili v nedeljo v Sassariju

MILAN - Z nedeljskim nastopom v Sassariju proti Sloveniji se za italijansko košarkarsko reprezentanco začenja pot v kvalifikacijah (skupina C) za nastop na prihodnjem evropskem prvenstvu (1997). To je tudi edini cilj »azzurrov« v prihodnjih dveh letih, saj bodo se tretjič »preskočili« nastop na olimpijskih igrah, na katerih so nazadnje nastopili leta 1994 v Moskvi. Po tekmi s Slovenijo se bodo Italijani v sredo v Fabrianu pomerili z Madžarsko, v skupini pa so še Finska, Češka in Makedonija. Naloga Italije (pa tudi Slovenije) ni težka, če vemo, da se v skupno fazo prvenstva uvrstila prvi dve uvrščeni mostvi: Selektor »azzurrov« Messina je sicer previden in kot možni presečenec omenja Madžarsko in Finsko,

ki je, tako pravi Messina, enkrat že presenetila in premagala Rusijo.

Na pripravah za prvi dve tekmi se je včeraj zbralo dvanaest od 15 reprezentantov. Manjkajo Bucklerjevi Abbio, Coldebella in Carera, ki so bili sinoci zaposleni v »euroclubu«. Nova obraza v mostvu sta Marconato in Galanda, v bistvu pa tudi Andrea Meneghin.

Slovenija bo v Sassariju nastopila brez Kotnika, a z Zdovcem in Alibegovićem. V dosedanjih starih obračunih je »azzurre« trikrat premagala, nazadnje na prijateljski tekmi v Pordeonu (-25 tock), vendar pa je potem na evropskem prvenstvu v Grčiji razočarala, kar je za posledico imelo odstop trenerja Sagadina, ki ga je zamenjal Andrej Urlep.

KOŠARKA / EVROPSKA KLUBSKA LIGA

Olimpija izločena Buckler naprej

Ljubljancani so bili proti Orthezu povsem brez moči - Estonci namučili Bolonjčane

Smelt Olimpija - Elan Bearnais Pau Orthez 75:97 (38:47) LJUBLJANA - Dvorana Tivoli, 2800 gledalcev, sodnika Pitsilkas (Grčija) in Tosev (Bolgarija).

SMELT OLIMPIJA: Horvat 3, Jeklin, Daneu 4 (1:2), Reed 11 (1:2), Hauptman 9, Tusek 4, Milic 20 (4:5), Gorenc 13, Teheran 2, Nesterović 11 (2:3).

ELAN BEARNAIS PAU ORTHEZ: Fauthoux 7 (0:2), Daye 19 (9:9), Coco 4, Dubos 7 (1:1), T. Gadou 11 (2:3), Hufnagel 4 (4:4), D. Gadou 5 (1:2), Rigau deau 23 (3:3), Bialski, Muresan 17 (5:9).

Smelt Olimpija se je z novim visokim porazom proti francoskemu predstavniku Elanu Bearnaisu Pau Orthezu dokončno poslovila od letošnje evropske lige. Resnici na ljubo je treba povedati, da za presečenje proti izvrstni francosko-romunski kombinaciji tokrat niso imeli nikakršnih možnosti. Da so Francozi prisli v Ljubljano po novo zmago, je bilo jasno že v 7. minuti, ko so povedli s 16:8, trener Janez

Drvaric pa je njihov nalet poskušal zaustaviti z minuto odmora. Smelt Olimpija je bila tudi v nadaljevanju prvega dela nemočna, visoki Muresan je kraljeval pod obema obročema, razlika pa je rasla in že v 17. minuti dosegla 18 tock (23:41). Nekaj svetlih trenutkov so imeli slovenski prvaki le na začetku drugega dela, ko so se po nekaj uspešnih akcijah gostom povsem približali - 50:51. Žal pa je bilo tudi vse, kar

jim je uspelo, saj so Francozi znova zaigrali v močnejšem ritmu in Ljubljancanom, ki so bili v napadu znova brez idej, v 35. minuti usli že za 21 tock - 59:80. Ob izidu 65:90 je igrišče zapustil tudi simpatični velikan Muresan, ob odhodu pa ga je ljubljansko občinstvo nagradilo z bučnim aplavzom. (Toné Tursic)

Buckler - Kalev Tallin 91:83 (45:42)

BUCKLER: Brunamonti, Komazec 27, Coldebella 3, Abbio 14, Woolridge 27, Binelli 3, Morandotti 7, Carera 4, Orsini 6.

Kalev: Hill 16, Coner, Metstak 16, Nagel 4, Rumma 1, Babenko 2, Noormets, Mursepp 13, Kullamae 19, Pehka 12.

Sodnika: Jovancić (ZRJ) in Keseratar (Tur)

Prosti meti: Buckler 25:36; Kalev 12:23. PON: Mursepp (67:78), Metsak (76:81), Rumma (77:87). Tri točke: Buckler 2:6 (Komazec 1:3, Abbio 1:1, Woolridge 0:1, Orsini 0:1); Kalev 7:15 (Hill 0:2, Nagel 1:2, Kullamae 4:5, Pehka 2:6). CASALECCHIO - Ze pred povratno tekmo je bilo jasno, da se bodo Bolonjanci zlahka uvrstili v osmino finala »eurocluba«. V Tallinu so namreč zmagali s petnajstimi točkami prednosti (81:65), tokrat pa so se zadovoljili z bolj tesno zmago, ki je bila v prvem polčasu celo pod vprašajem. Estonci so namreč povedli z devetimi točkami prednosti po zaslugu »trojk« in ameriskega centra Hilla. V nadaljevanju pa sta v osredje stopila Komazec in Woolridge (skupaj 54 tock), ki sta praktično sama premagala Kalev.

ATLETIKA / DRŽAVNO PRVENSTVO NA 50 KM V HITRI HOJI

Fabio Ruzzier na 12. mestu Mnogi šampioni niso prišli do cilja

V nedeljo je bilo v Marrubiu na Sardiniji zadnje letošnje tekmovanje v hitri hoji, veljavno za državni naslov ekipno in med posamezniki. Na 50 km dolgi progi se je pomerilo 38 tekmovalcev iz vseh krajev Italije, med katerimi so bili, razen poskovalanega Di Meze in De Benedictisa, ki je sezono že končal, vsi najboljši s svetovnim prvakom Dido-nijem in podprvakom Perricellijem na celu.

Prvenstva se je udeležil tudi naš Fabio Ruzzier, ki je bil s svojimi 42 leti najstarejši tekmovalac na startu. Kljub temu se je Ruzzier takoj na začetku priključil peterici atletov, ki so sledili skupini vodečih, ki je stela okoli 15 atletov, med katerimi so bili sami profesionalci.

Po polovici proge so se zaceli vrstiti odstopi. Popustili so tudi taki šampioni, kot so Didoni, Perricelli, Quiriconi in Lang.

Po štiridesetih kilometrih je bil

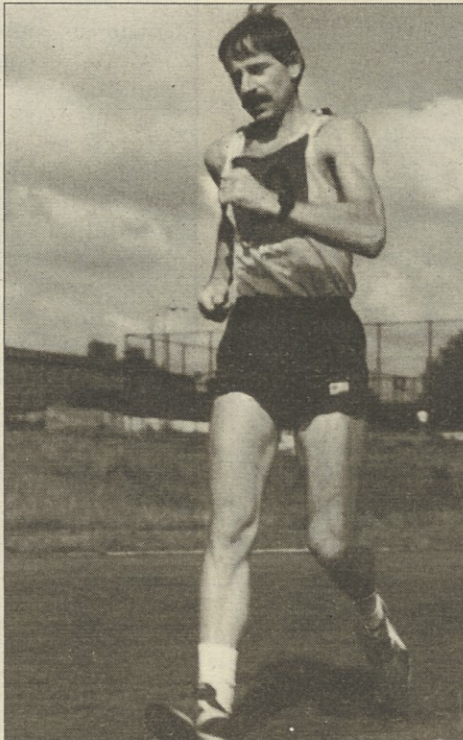
diskvalificiran se Casini, ki je bil na drugem mestu.

Zaradi nenadnih kriz, ki so zadnje kilometre zajele se nekaj atletov, se je Ruzzier (ki je bil tudi sam v teza-vah) znašel na zanj odličnem 12. mestu in ga ohranil do konca s časom 4 ure 21 minut in 59 sekund.

O težavnosti proge, svoje pa je prispevala se velika vročina, priča dejstvo, da je na cilj prispelo le 20 atletov.

Državni prvak je prvič postal Mistretta v času 3 ure 59 minut 24 sekund, drugi je bil Parcesepe (4.4:42), tretji pa Romanzi (4.5:35).

Med ekipami pa si je po več kot dvajsetletni premoci finančnih stražnikov državni naslov priborila ekipa karabinerjev iz Bologne, med katerimi nastopa tudi Tržacan Diego Cafagna, ki je v nedeljo zasedel 13. mesto, svojo kariero pa pričel pri lonjerski Adriji pod vodstvom Ruzzierja, ki je svojega »učenca« tokrat prehitel za 44 sekund.

ODBOJKA / ITALIJANSKI POKAL

Cariparma s težavo zmagala v Padovi Wuber Schio izpadel

Sinoci so odigrali povratna srečanja 3. kroga italijanskega odbojarskega pokala. Za presenečenje je poskrbelo mostvo Lube Banca Marche, ki je izločilo Wuberja iz Schia, najbolj izenačeno pa je bilo srečanje med A1 ligasema v Padovi, kjer je Cariparma po petih setih premagal domače mostvo MTA.

Izidi:

Colmark Brescia - Lecce Pen Turin 1:3

Sicc Rovigo - Gabeca Montichiari 1:3

MTA Padova - Cariparma 2:3

Libe Banche Marche - Wuber Scio 3:0

Cetrifinalni pari (12. in 19. oktobra): Sisley Treviso - Lecce Pan Turin, Edilcuoghi Ravenna - Gabeca Montichiari, Alpitour Cuneo - Cariparma Parma, Las Daytona Modena - Lube Banca Marcxhe.

Zmagovalci bodo nastopili na final fouru, ki bo 19. in 20. novembra.

Rezultati ženskega dela pokala: Vicenza - Montichiari 3:0, Spezzano - Oranfrizer 3:1, Trani - Perugina 3:1, Padova - Reggio Calabria 3:0.

Uspeha Olympie CDR in valovk

Sinocnja izida tekme za deželni odbojarski pokal:

Moski

Olympia CDR - Pradamano 3:0 (15:5, 15:4, 15:11)

Zenske

Val - Sokol 2:3 (13:15, 15:6:11, 3:15, 15:5, 9:15)

ODOBJKA / ZVEZNI IN DEŽELNI POKAL

Slogašice proti Omi izgubile že skoraj dobljeno tekmo

Koimpex že vodil z 2:0 v nizih, v tretjem pa je imel zaključno žogo - Oma slavila po tie breaku - Espego ugnal Körting - Altura se je Slogi oddolžila

ZVEZNI POKAL - ZENSKE
Oma - Koimpex 3:2 (8:15, 4:15, 17:16, 15:11, 15:12)

KOIMPEX: Pertot 5+14, Ciochi 3+0, Vidali 3+3, Mamillo 7+6, Srichia 9+12, Gregori 2+13, Piccoli 2+1, Kosuta 1+5.

Servis (točke/napake): Koimpex 9/22, Oma 5/16

Odbojkarice Koimpexa so morale tokrat priznati premoč Ome, čeprav bi lahko srečanje zaključile v svojo korist ze po prvih treh setih. Prva dva seta sta bila namreč pravi monolog slogasic, ki so začele zelo dobro in z dobro organizirano igro povsem nadigrane nasprotnice. V začetku tretjega seta pa je pri Omi namesto Rizzijeve v igro na podajasko mesto vstopila Zimermanova, kar je igro trzasko ekipe precej pozivilo, po drugi strani pa so tudi slogašice po dveh lahko osvojenih nizih nekoliko popustile. Tako je Oma takoj povedla s 7:2, nato pa je sledila reakcija slogasic, ki so nasprotnice ujele pri 9. točki. Do 16:16 se je nato bil ogorčen boj za vsako točko, slogašice pa so imele tudi

zaključno žogo, vendar so zgrešile servis in nato napravile napako, tako da je set pripadel Omi. Naslednji niz je bila Oma stalno v vodstvu, pričakovane reakcije Sainovih varovank pa ni bilo. Odločilni peti niz je bil precej izenačen, čeprav so imele slogašice večji del pobudo. Koimpex je namreč ob menjavi igrišča vodil z 8:6, Oma pa je prvič prevzela vodstvo sele pri trinajstici, ko je povedla s 13:12 in nato osvojila se naslednji dve točki.

Kljub porazu trener Branko Sain ni bil nezadovoljen, saj je ekipa na splošno zaigrala dobro, padec zbravnosti in nekatere napake pa pripisuje tudi dejstvu, da so v začetku tega tedna več pozornosti posvetili fizičnemu delu in manj zogi.

Vrstni red po 2. kolu: Koimpex in Oma 2, Alloys 0

Prihodnje kolo (7. 10.): Alloys - Oma

DEŽELNI POKAL

MOSKI

Körting - Espego 0:3 (14:16, 8:15, 14:16)

KÖRTING: Miot, Veljak, Pertot,

Sustersič, Glavina, Furlanič, Cuk, Furlani, Micalessi, Drasić, Ritossa, Kerpan.

ESPEGO: Devetak, Manià, Soban, Lutman, Lukes, Gravnar, A. in G. Brisco, Braione, Cernic, Mućic, Pe-tejan.

Potem ko se je prvo pokalno srečanje med tema nasprotnikoma v Standrežu končalo sele po petih nizih, so tokrat igralci goriske združene ekipe premagali trzasko združeno ekipo že po treh setih. Vendar je gladka zmaga gostov varljiva, saj sta se dva seta končala na razliko, v obeh pa so igralci Körtinga že vodili s 14:10. Toda razmeroma zanesljive prednosti niso znali izkoristiti, v odločilnih trenutkih so začeli gresiti in tako so se na koncu veselili gostje.

Srečanje je bilo predvsem zanimivo v prvem in tretjem nizu. Oba seta sta bila izredno izenačena, čeprav so bili domači igralci združene ekipe Bora in Sloge večkrat v prednosti, ki je v končnicah obeh setov narasla celo na 14:10. Takrat so obakrat zgrešili servis, espegovci pa so zaostanek nadoknadili in zamga-

li. V drugem setu je bila premoč gostov očitna.

Ob tem je treba se povedati, da sta oba trenerja dala možnost vsem igralcem, da zaigrajo.

Prihodnje kolo (7. 10.): Körting - Acli Ronchi, Torriana - Espego.

ZENSKE

Altura - Sloga 3:1 (15:7, 16:17, 15:9, 15:2)

SLOGA: Babudri, Blazina, Furlan, Kalc, Kocjancic, Kufersin, Mauro, Miot, Molassi, Sosić, Tensi.

V prvem povratnem kolu se je Altura oddolžila Slogi za poraz, ki ga je utrpela na Opcinah. Nasa ekipa je zaigrala tako, kot v tej fazi priprav zmore. Igralke, ki so tudi tokrat stopile na igrišče prav vse, so fizično vidno utrujene, poleg tega pa se niso uigrane. Največ napak je bilo tudi tokrat v sprejemu, kar je pogojevalo nadaljnje akcije. Pohvalo pa nase igralko zaslužijo za osvojeni drugi set, v katerem so domačinke stalno vodile, a je Slogi uspelo, da jim ga je v končnici izgnala iz rok. (Inka)

Prihodnje kolo (7.10.): Sloga - SGT

KOŠARKA / JUTRI PRIČETEK PRVENSTVA C2 LIGE

Krečičev Bor Radenska v novo sezono z novostmi, a tudi več odprtimi vprašanji

Na seznamu kar 16 igralcev, nekaj od njih pa jih je poškodovanih ali imajo težave zaradi osebnih obveznosti - Martignacco in Gradisca nesporna favorita za vrh, borovci kot lani?

Jutri se bo pričelo košarkarsko prvenstvo C2 lige, kjer bomo letos imeli le enega predstavnika, mostvo Bora Radenska, saj je ob koncu lanske sezone moral Dom pospraviti kovčke in bo letos nastopal v nižji kategoriji.

Lahko mirno zapisemo, da Bor Radenska pričinja novo obdobje, saj se je po mnogih letih umaknil dose-danji trener in tehnični vodja Fabio Sancin, krmilo članske postavbe pa je prevzel Jure Krečič.

Ogrodje lanskega mostva je v glavnem nespremenjeno, ker pa ima precej težav s poskodbami in odsotnostmi številnih posameznikov, je Krečič v ekipo izbral kar 16 igralcev. Trenutno je kar 5 igralcev neaktivnih (poskodb, komaj prestane operacije, vojaške obveznosti), tako da je spisek razpoložljivih igralcev precej krajši, že čez nekaj mesecev pa bo lahko trener pred nevhvalno nalogo, da kar šest igralcev poselje na tribuno, saj jih na tekmi lahko nastopi le deset.

Borovci redno vadijo že od sredine avgusta in so vsaj na papirju zelo dobro kriti v vseh pozicijah. V vlogi play-makerja sta se Smotlaku (bo odšel v ZDA?) in R. Simonu (kdaj bo nared s kolegom?) pridružil Grbec (k vojakom?) in Spadoni. Poziciji branilcev si delita Susani in Giacomini, saj je M. Simo-

nici se pri vojakihi do konca leta, Debeljuh pa zaradi bolečin v kolenih se ni pričel z vadbo. Barini, Ivan Bajc in Rustja bodo krili mesto krilnih igralcev, medtem ko je Percič se v dvomu zaradi meniskusa. Pod košem se bodo morali posteno prerivati Rasman, Pettiroso, Bosser in mladi Lapel. Skratka, odšla sta Possega in S. Zuppin (oba k Ciciboni), prišli pa so Michel Grbec (nazaj od Jadrana), Angelo Spadoni (Kontovel), Igor Giacomini, Ivan Bajc (oba Cicibona) in Enrico Lapel (podmladek).

Velika novost je tudi povratak v domaćo telovadnico. Po treh letih bodo borovci spet igrali na Stadionu 1.

maja, domače tekme pa bodo igrali ob sobotah zvečer ob 20.30.

Po mnenju mnogih bo letošnje prvenstvo kvalitet-

nejše od prejšnjih, saj se je več ekip okrepilo z igralci iz B in C1 lige. Nedvomno si vlogo glavnih favoritov delita Gradisca in Martignacco. Na

drugi stopnjički so Porcia, trzaski Sgt in trzaski Pom, kjer igrata tudi Martin Pertot in Robi Paulina pod vodstvom trenerja Valterja Vatovca, sledi pa skupina ekip, ki ne bo imela problemov z izpadom: Manzano, Intermuggia, Udinese in goriska Ardita. Sledijo videmski Virtus, Staranzano in Spilimbergo, vlogo določenih zrtv naj bi imeli trzaska Barcolana, novinec Pagnacco in goriski Arte. Glede Bora Radenske bo najbrž odločilno vlogo odigrala sportna sreča vezana na razpoložljivost igralcev. Če bo Krečič imel na razpolago vse izkušene igralce, se lahko mirno razmisli vsaj o ponovitvi lanskega uspeha (5. mesto), drugače pa preti celo nevarnost, da bo treba čez nekaj mesecev steti razdaljo od skupine, ki se bo borila pred izpadom. Vanja Jogan

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Najbolj negotovo dirko bodo gledalci tokrat videli v Rimu

1. dirka (Rim): izid je skrajno negotov. Po našem mnenju imajo več možnosti za uspeh Raubritter (2), Kid Francis (1) in Ivory Turner (X);
2. dirka (Rim): Snug Dinner (X) ima v tem galopu lepe možnosti za zmago. Opozorjamo pa na Taovereta (1) in Baila Reusa (2);
3. dirka (Bologna): Ruler (2) ima izredne kvalitete in bo gotovo med protagonisti. Precejšnje zanimanje vlada za nastop Ria dei Altri (X), med favoriti pa je tudi Mec Mo (1);
4. dirka (Montegiorgio): Navaio (2) je izrazit favorit, seveda pa bo moral paziti

na Print del Mare (X) in Nabucca(1);

5. dirka (Padova): Morison (1) ima najboljšo stevilko in je izrazit favorit. V boj za vrh pa bosta posegla tudi Orso Petral (X) in Paylass Bessi (2);
6. dirka (Taranto): Moses D'Alma (2) ima realne možnosti za uspeh. Podobne nacrtje pa imata tudi Nordissima (1) in Milabro (X).

Dirka tris

(Turin, 17.00, 22 konjev)

NASI FAVORITI: 10. Laura Vinci, 4. Waller, 2. Northern Chief;

DODATEK ZA SISTEMISTE: 11. Classic School, 7. Pellegati, 19. Beach Girl.

Totip

1. — prvi	2
drugi	X1
2. — prvi	X2
drugi	1
3. — prvi	2
drugi	X1
4. — prvi	2
drugi	X1
5. — prvi	1
drugi	X2
6. — prvi	2
drugi	X1

Obvestila

NOGOMETNI KLUB BOR

prireja telovadbo za osnovnosolske otroke v Borovem sportnem centru (Vrdelska cesta 7) pod vodstvom prof. Paola Tognettija ob ponedeljkih od 15.00 do 16.30 in ob sredah od 14.30 do 16.00. Za informacije telefonirati na št. 369626/369484 od ponedeljka do petka od 18. do 19. ure.

GIMNASTICNI ODSEK SZ BOR

sporoča, da se je redna vadba zacela ob torkih od 16. do 17. ure, ob petkih pa od 16. do 18. ure. Interesentke se lahko javijo v uradnih urah tudi na društvenem sedezu, tel. št. 51377.

SK KRAS - odsek za otroško telovadbo

obvesča, da bo tudi letos potekala popoldanska telovadba za otroke, ki obiskujejo vrtec ter 1. in 2. razred osnovne sole. Prvo srečanje bo v DANES, 6.10.1995, ob 16.30, v telovadnici v Zgoniku. Vpisete se lahko v tajnistvu društva ali na prvi vadbni uri. Telefon tajnistva v SKC v Zgoniku: 229477.

SZ GAJA - teniški odsek

sporoča, da se je začelo vpisovanje za novo sezono in za začetniški tečaj v tenisu za osnovnosolske otroke. Vpisovanje na sedezu društva ali po telefonu (226115) od 18. do 20. ure. Treninji se bodo pričeli 9. oktobra.

SD MLADINA - smučarski odsek

nudi informacije o delovanju nove smučarske sezone 1995/96: začetni tečaj na plastični stezi in na snegu, vpisovanja FISU, zimovanje, tekmovalna dejavnost, rekreacija in razno na sedezu v Krizu, dom A. Sirka, vsako sredo in petek od 19.00 do 20.30.

SMUCARSKI ODSEK SPDT

prireja od 26.12.1995 do 1.1.1996 zimovanje v Auronzu. Za prijave in informacije o zimovanju in ostalih smučarskih dejavnostih interesenti lahko pokličejo Valentino Fachin (tel. št. 571327) ali Marka Presla (tel. št. 425105) ob uri kosila.

SZ BOR

obvesča, da bo na Stadionu 1. maja vsak dan (dopolodne ali zvečer) rekreacijska telovadba za različne starostne skupine. Podrobnejše informacije lahko interesenti dobijo v uradu SZ Bor po telefonu 51377 do konca oktobra.

Danes igra za vas Totocalcio

Ksenja Slavec

Avellino - Salernitana	X
Brescia - Venezia	1 X 2
Cesena - Chievo	1 X
Cosenza - Ancona	2
Genoa - Lucchese	1
Verona - Reggina	1 X
Perugia - Palermo	1 X 2
Pescara - Reggiana	X
Pistoiese - Bologna	X
Casariano - Lecce	1 2
Olbia - Cremonese	1
Pro Vercelli - Pavia	2
Catania - Castrovillari	1 X

Ksenja Slavec (letnik 62) je svojo odbojkarstvo pot pričela pri Bregu, najprej v vseh mladinskih postavah, zatem pa tudi s člansko sesterko vse do C1 lige. Zatem je prestopila k združeni ekipi Mebla v B ligi, po dveh sezonah pa se je vrnila k Bregu v D ligo. Že pri 16 letih se je usmerila tudi na trenersko pot in vse do lani vodila razne mladinske in članske postavbe, v Ljubljani pa je že pred leti dokončala VSTK. Več let krije tudi vlogo odbornika pri Bregu, ukvarja pa se tudi s smučanjem, plavanjem in kolesarstvom. Prejšnji teden je Boris Krapež zadel 8 napovedi.

izidi in lestvice

Nogomet na Tržaškem Pokrajinsko prvenstvo za mladince

Izidi 1. kola: Vesna - Montebello D. Bosco 4:2, Zaule - Sistiana 0:0, Edile Adriatica - Olimpia 0:0, Domio - Costalunga 1:0, Sant'Andrea - Muggia 0:2, Primorje - Opicina 0:4, Chiabrola - Portuale 0:1.

Vrstni red: Opicina, Vesna, Domio, Muggia in Portuale 3, Zaule, Sistiana, Edile Adriatica in Olimpia 1, Montebello, Costalunga, Sant'Andrea, Primorje in Chiabrola 0.

Prihodnje kolo: Portuale - Vesna, Muggia - Primorje.

Narščajniki

Izidi 2. kola: Muggia B - S. Andrea 2:4, Portuale - Domio 3:2, Opicina - Olimpia 1:2, Zarja Adriampex - CGS 4:0, Chiabrola - Muggia A 0:2, Costalunga - Montebello D. Bosco 5:0, San Sergio prost.

Vrstni red: Zarja Adriampex, Olimpia in Costalunga 6, Muggia A, Sant'Andrea*, Portuale, Opicina in Montebello D. Bosco 3, Muggia B, Domio 1, CGS, Chiabrola in San Sergio* 0. (*tekma manj)

Prihodnje kolo: Olimpia - Zarja Adriampex.

Najmlajši

Izidi 1. kola: San Luigi - Costalunga n.p., CGS - Opicina 0:3, Esperia - Chiabrola 4:1, Domio - Montebello D. Bosco 0:2, Kras - Gaja 1:3, Olimpia - Muggia 10:0.

Vrstni red: Olimpia, Gaja, Montebello Don Bosco, Esperia in Opicina 3, Kras, Domio, Chiabrola, CGS, Muggia, San Luigi* in Costalunga* 0 (*tekma manj)

Prihodnje kolo: Montebello Don Bosco - Gaja.

Bor Radenska v sezoni 95/96

play: Robi Smotlak (letnik 67), Riki Simončič (71), Michel Grbec (75), Angelo Spadoni (77).

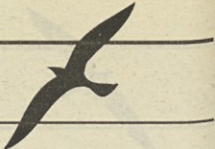
branilci: Maurizio Susani (70), Marko Debeljuh (73), Mauro Simončič (73), Igor Giacomini (75).

krila: Ivan Percič (67), David Barini (69), Ivan Bajc (71), Pavel Rustja (76).

centri: Giuliano Rasman (68), Matej Pettiroso (73), Giancarlo Bosser (73), Enrico Lapel (77).

trenerski: Jure Krečič pom. trener: Gorazd Pućnik

domače tekme: Stadion 1. maj (ob sobotah ob 20.30)

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Uprli se boste trenutni želji in se odrekli mamljivemu izdelku. Odločitev se vam bo bogato obrestovala, saj boste odkrili nekaj, kar bo mamljivo in zdravo, pa se zastonj.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Čudili se boste kronični suši v vasi denarnici. To vam seveda ne bo pomagalo rešiti problema; razmislite raje, kako bi znižali stroške - to je prav gotovo bolj izvedljivo.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Končno se boste lotili občutkov nezaupanja, ki se bodo začeli vmesavati v vaš odnos do bližnjega. Čaka vas nagrada, za katero se splača narediti se več od tega.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Zamislili se boste nad svojim življenjem. Mucil vas bo občutek, da vam je skozi prste spolzelo preveč lepih priložnosti. A nikar preveč ne jadikujte, saj ni danes konec sveta.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Zatekli se boste k osebi, za katero veste, da ji lahko zaupate prav vse. Njena iskrenost vas bo vrgla iz tira, saj se zneraj niste pripravljali slišati čiste resnice.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Dojeli boste, da odnosu z vašim dobrim prijateljem nekaj manjka. Nič čudnega, saj si vendar nudita zgolj lažno zavetje ter se vse skozi izogibata soočenju s svojim ozadjem.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: V gorečem pričakovanju ljubljene osebe se boste počutili tako zelo osamljene, da se ji boste odpravili naproti. Zgresili jo boste, osamljenost pa se bo sprevrgla v samoto.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ko boste srečali zanimivega neznanca, bo vaša resnobaost nenadoma izpuhtela. Navdajal vas bo s tolikšno duhovitostjo, da se sami ne boste vedeli, kdo je večji klovn.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Nikar se ne čudite, ko vam bodo ljudje izrazili svoje občudovanje, saj dajete videz globokoumnega bitja, ki mu prav nobena težava ne more do živega. Ali res?

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Vašemu brzdanju se bliža konec, zato lahko pričakujete pravicno čustveno eksplozijo. Opozorite partnerja na izbruh, sicer se utegne zgoditi, da se vam bo odzval narobe.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Pravočasno boste opustili visokoletece finančne nacrte, zato si boste prihranili peklenske muke. Z velikim olajšanjem se boste vmili v skromnost svojega ljubega miru.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Do partnerjevih težav boste pristopili z izjemnim občutkom odgovornosti. Pozorno boste prisluhnili njegovi izpovedi in mu na koncu postregli z nadvse uporabnim nasvetom.

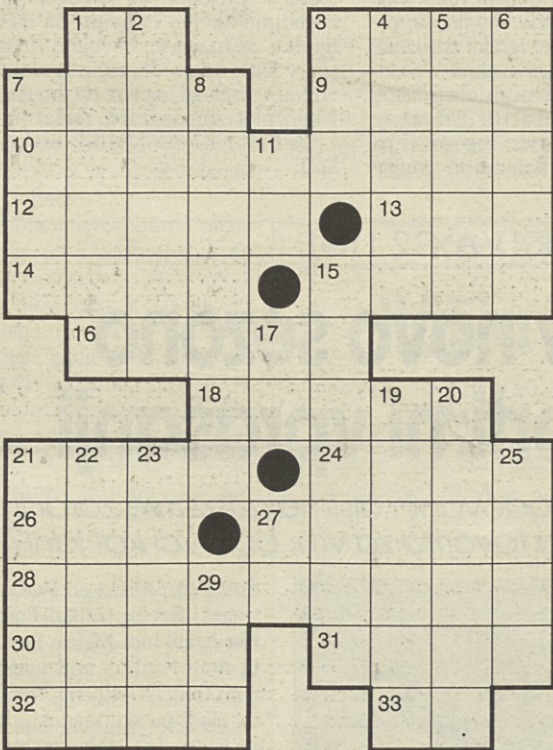
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. oranje, 3. letni gozdni posek, 7. predstavitev česa po zunanjih značilnostih, 9. ameriški slikar (Arthur), 10. angleški vojskovodja, ki je vodil angleže v Burski vojni 1899 - 1902 (lord Herbert), 12. klada za sekanje drv, tnalo, 13. nizko drevo, 14. omlaten snop žitnih stebel, 15. zelenica v puščavi, 16. ameriški filmski igralec (Jeremy), 18. država ob Baltiskem morju, 21. zlato jabolko, 24. zvitek papirja, 26. krilo rimske konjenice, 27. slovenski pesnik in dramatik (Cvetko), 28. član ali privrženec španske fašistične stranke, 30. slovenski slikar in grafik (Bogdan Mesko), 31. sinjska viteska igra, 32. ime italijanske filmske igralka Magnani, 33. različna samoglasnika.

Navpično:

1. zdravila, izdelana na osnovi opija, 2. nemški geograf (Carl), 3. mesto na Nizozemskem (iz crk Dee), 4. otoška monarhija v Tihem oceanu, 5. sprednja stran kovanca, 6. vrelec tople zdravilne vode, 7. odprtina v steni, 8. rudniški zdravnik v Idriji in naravoslovec iz 18. stoletja, ki je opisal več novih vrst rastlin in živali (Janez Anton), 11. začetnici nekdanjega slovenskega gledališkega igralca in režiserja Nuciča, 15. del jahalne opreme, 17. kemijski znak za nikelj, 19. kar kdo zapusti v oporoki, 20. najsevernejša država Združenih držav Amerike, 21. avstrijski pisatelj židovskega rodu (Franz), 22. ime francoskega filmskega igralca Delona, 23. slovenski pisatelj (Filip), 25. mesto v grški pokrajini Epir, 27. začetnici italijanske popevkarice Nannini, 29. napolnilo, nadav.

Restitev: Vodoravno: or, etat, opis, Dove, Kitchener, naton, grm, otep, oaza, Irons, Litva, kak, rola, ala, Golar, falangist, Kiar, alka, Anna, oa.

VELIKA BRITANIJA

Sodniki nočejo sneti lasulj

Tehnika izdelovanja je varovana skrivnost

Medtem ko se v temacne sodne dvorane po vsej Veliki Britaniji seli vse več računalnikov in druge sodobne tehnologije, pa tamkajšnji sodniki in odvetniki kljub posmehu javnosti ostajajo zvesti več kot tristoletni tradiciji. V številnih poklicih so nošenje lasulj opustili že v prejšnjem stoletju, sodniki in odvetniki pa trmasto vztrajajo pri tradicionalnih sodniskih haljah (togah) in lasuljah.

Ročno izdelane lasulje iz konjskih repov so postale pravicni modni hit okoli leta 1680, medtem ko so v letu 1868 prvič predlagali, da bi opustili njihovo nošenje, in tako zasejali seme spora znotraj pravnih krogov. Tisti, ki so naklonjeni nošenju lasulj, trdijo, da te ponazarjajo ugled sodnikov in odvetnikov. Njihovi nasprotniki pa menijo, da so lasulje morda izražale pomen in veljavo v 18. stoletju, nikakor pa ne sodijo v sodobne sodne dvorane. V Veliki Britaniji nosijo lasulje sodniki in odvetniki, ki zastopajo svoje stranke na višjem ali vrhovnem sodišču. Te časti pa niso deležni odvetniki, ki vam svetujejo v pravnih in finančnih zadevah ali vas zastopajo na okrajnih in okrožnih sodiščih.

Zato so ti letos predlagali, da naj bi nošenje lasulj opustili, vendar so njihov predlog zavrnili. Predsednik Britanskega pravnega združenja Charles Elly meni, da naj bi oblačila odvetnikov ponazarjala njihovo funkcijo pravnega zastopnika, ne pa prikazovala povsem nepomembne razlike med odvetniki, ki zastopajo svoje stranke na različnih stopnjah sodisc. Zelo si prizadeva za to, da bi oblikovali sodobna obla-

cila pravnih zastopnikov. Odvetniki, ki svoje delo opravljajo na višjih in vrhovnih sodiščih, pa združenju očitajo, naj se raje posveti pomembnejšim stvarim, saj so tradicionalna oblačila v veljavi že tri stoletja.

Nasprotovanje nošenju lasulj pa se ne pojavlja le znotraj odvetniških krogov, temveč se med njegove nasprotnike pristevajo tudi nekateri sodniki. Nek sodnik je nedavno vodil razpravo brez lasulje, ker jo je posodil svojem sinu, ki je nameraval obiskati koncert. Pozneje je ta sodnik v izjavi za tisk povedal, da bi se utegnil v primeru zapleta pri vodenju razprave znajti v zelo neprijetnem položaju.

Nedavna raziskava, ki jo je med porotniki izvedla Kraljeva komisija za kazensko pravo, je pokazala, da je večina porotnikov naklonjena nošenju tradicionalnih lasulj. Sodniki in pravniki nosijo dve vrsti lasulj. Na sodnih razpravah nosijo kratke skodrane lasulje, za posebne priložnosti, kot je vsakoletno prvo zasedanje parlamenta, pa si nadenejo daljše lasulje. Poleg lasulj se med tradicionalno opravo sodnikov in odvetnikov uvrščajo tudi sodnisko ogrinjalo, imenovano toga, posebno krojene hlače in cevli.

Najbolj znan izdelovalec lasulj iz konjskih repov in svile je podjetje Ede and Ravenscroft, ki svojo dejavnost opravlja že od leta 1726. Prvi dve vrsti lasulj so patentirali že na začetku osemnajstega stoletja, tehnika njihovega izdelovanja pa je se vedno ena od najbolj varovanih hišnih skrivnosti. Na leto izdelajo le tisoč primerkov, kupci pa lahko danes izbirajo med petimi različicami. Eno lasuljo izdelujejo približno 65 ur, pri tem pa sodeluje 13 ljudi. To je razumljivo, saj vsako od njih izdelajo po naročnikovih merah. Kratka lasulja stane 345 funtov, cena daljše pa znaša 1590 funtov.

Podjetje Ede and Ravenscroft prodaja lasulje tudi v nekanje britanske kolonije, Avstralijo, Novo Zelandijo, Nigerijo, Ugando in nekatere karibske države, kjer jih sodniki in odvetniki se vedno nosijo. V podjetju pa saljivo dodajajo, da tudi po tem, ko bodo v pravnih krogih prenehali nositi lasulje, ne bodo ostali brez dela, saj bo njihove izdelke tudi v prihodnje potrebovala filmska industrija.

Patricia Reaney, Reuter

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

385	HISICA Z NAPRAVO ZA URAVN. ZEL. SIGNALOV	KRAJ NA TRZASKEM KRASU	ZAVOJ NAVZNOTER	KATRAN	MESTO V ZAHODNI ROMUNIJ	LADKO KOROSEC	IZ LEDENEGA POKROVA STRLECA GORA	VNOS SEMENA V RODILA	MIT. ASIRSKA KRALJICA (VISECI VRTOVI)	KLADA ZA SEKANJE DRV	AVTOR: SIMON BIZJAK	SANJE	IZOBRAZVALNA DEJAVNOST	SIBIRSKO MESTO OB IRTISU IN OMU	NEKDANJA PAPEZEVA PALACA V RIMU	CINK	PRESERNOVA PESEM	SPANSKO MESTO OB REKI MIÑO	VRSTA AGAVE IN NJENA LISTNA VLAKNA	NEMSKI SMUCARSKI SKAKALEC (DIETER)
SUROVOST, GROBOST, NASILNOST											ZDRSLJIVOST									
NEMSKO IND. MESTO V PORURJU											KRALJ V. GOTOV VRTENJE OKOLI OSI									
OSLOMBA, OSLOM						NEKRB-NOST KRAJ V BOKI KOTORSKI										VAZNO ZIVLO LEDENI MOZJE				
BILJARDNA PALICA				SREDSTVO ZA BUJENJE							AVTOR "MIK-LOVE ZALE" (JAKOB) ZAMISEL					JEZERO V TIBETU (IZ CRK MAN)				
OSKAR NEBDAL		SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI	NEKDANJI MADZARSKI VODITELJ (JANOS)	PONAVLJALNI GLAGOL										ROBERT REDFORD AM. IGRALKA EVANS		POZELENJE, STRAST KMETIJSKA POMOCNICA				
VTIKANJE				DESNI PRITOK UNE						GLAVNO MESTO JUZNE AVSTRALIJE								MUSLIMANSKI SODNIK	OZEK PAS BLAGA	
ZOLAJEV ROMAN				IGRALEC TAMIROFF BALERINA PAVLOVA						STARA CRNOGORSKA PRESTOLNICA MELISCE								KLAVDU TUTTA TOLKAC, KUJ		
NAJVEČJE MESTO V NIGERIJ							MATERINA DUSICA MIRAN ALISIC								VELIKI MO-GUL INDIJE OLEG VIDOV					
"OC" SHER-LOCKA HOLMESA DOYLE						HCI KRALJA V KOLHIDI V GR. MIT														
DOLGOREPA TROPSKA PAPIGA						HRIB NAD BEOGRADOM							SP. POKRAJINA (GL. MESTO VITO-RIA)							
													DODATEK K PLACI							
													LETALEC							

Restitev: Vodoravno: AVIATIK, AVALA, ARARA, DOKLADA, MEDJA, CONAN, AKBAR, TIMJAN, IBADAN, KT, CETINJE, AKIM, NANA, ADELMAIDE, SANA, VTIK, SLA, RR, ITERATIV, ON, NAM, SKET, DRAMILLO, KEJ, MESO, NEMARNOST, OPORA, ERMANARIH, LEVERKUSEN, SPOLZKOST, BRUTALNOST.

PETDESET LET CICIBANA

Živ žav v Slovenskem šolskem muzeju

Glasba, video, igre... risanje, kiparjenje, čaranje...

Ko se krog navelica kar naprej in nazaj krožiti po isti krožnici, gre na izlet po prostoru in postane elipsa.

To misel smo si izposodili iz oktobrske številke Cicibana, ki letos praznuje že petdeseto obletnico izhajanja. Ob tej priložnosti so v Slo-

venskem šolskem muzeju, ki ga najdete na ljubljanskem Plečnikovem trgu, pripravili razstavo o tej najbolj priljubljeni reviji najmlajših.

Svoje spomine ob starejših številkah Cicibana lahko ob razstavi obujate se do prvega novembra. Mlajši po letih ali

po srcu pa lahko tam tudi risejo skupaj z znanimi ilustratorji Cicibana ali pa kaj napišejo skupaj s priljubljenimi pisatelji. Lahko boste tudi čarali v slogu Cira-cara bugi bugi in si ogledali kakšno igrice. Obisk razstave in delavnic je brezplačen, več informacij

o programu pa dobite na telefonski številki 061-213-024.

Ko smo jih obiskali mi, so bili pri njih ljubljanski prvosolčki iz sole Valentina Vodnika ter učenci 1 a in b razreda iz Smartnega pri Litiji.

(M. B.)

Štirje pujski in volk se predstavijo

»Jezik, osle, ti pokažem« (Foto: Boban Plavevski)

»Jaz narišem tvojo kapo in ti mojo...«

BOLGARIJA

Tisočletna zgodovina Rilskega samostana (3)

Turska okupacija konec 14. stoletja je v vsem spremenila življenje Bolgarov. Predvsem je pomenila prekinitev zvez z evropsko civilizacijo in kulturo, s tem pa upočasnila kulturni razvoj in napredek. Seveda je spremenila tudi življenje v samostanu Rila.

Turški oblastniki so sicer občasno potrjevali samostanske pravice in mu zagotavljali varnost. Pa vendar je bil samostan večkrat izpostavljen roparskim napadom in požarom. Sredi 15. stoletja so ga morali menihi celo zapustiti. Se le leta 1460 se je trem menihom uspelo vrniti, obnoviti stavbe in vrniti relikvije Ivana Rilskega v njegov samostan. Sredi 18. stoletja so se začela

obsejna gradbena dela. Ze leta 1816 se je samostan ponasal z novim videzom, skupnimi in spalnimi prostori, obsirno dvorišče pa je krasila centralna cerkev, postavljena ob srednjeveški obrambni Hreljin stolp.

13. januarja 1833 se je zgodila strašna nesreča. Ponoci je izbruhnil velik požar in uničil velik del samostana. Ljudstvo je ta nesreča silno prizadela, občutili so jo kot nacionalno katastrofo. Od vsepovsod so hiteli ljudje, da bi pomagali. Stevilni mojstri, zidarji, slikarji in drugi umetniki so priskočili na pomoč, delali noc in dan brez placila. Ze v nekaj letih je samostan vstal iz ruševin. Postal je priča volje in sposobnosti, znanja,

spretnosti in duha vsega bolgarskega naroda, njegovega občutka za harmonijo, skladnost in svobodo.

Dela pri obnovi samostana so vodili trije mojstri. Alekso iz Rile je postavil zahodno krilo, Milenko iz Radomira južno, arhitekt Pavel iz vasi Krimin pa je ustvaril takrat največjo cerkev daleč naokoli. Do leta 1870 so poslivali vso cerkev s kapelami, dokončali prostore za goste, in samostan je dobil videz, kakršnega ima se danes.

Srečanje z arhitekturo Rilskega samostana je vedno znova razvnamajoče in vzpodbudno. Dvajset metrov visoki trdni zidovi se povečujejo vtis trdnjave. Kolonade na dvoriščni strani naredijo zidovje se

višje in lahkotnejše. Barvni ton zunanjih zidov se ujema s črnavo smrekovih gozdov, svetlejšimi okoliskimi hribi in blesca vo skalnih snežnikov tam pod modrim nebom. Na procelju samostana izstopa dvojje vrat: Samokovska in Dupniška, kakor se imenujejo po krajih, iz katerih pripeljejo popotnika.

V nasprotju z zunanjscino je arhitektura notranjosti bogata in slikovita. Vsa krila krasijo različno visoki arkadni hodniki. Vsi, razen pri najnovejšem vzhodnem krilu, se na vrhu zaključijo z razgibano leseno galerijo. Stevilni pomoli, pilastri in požarni zidovi bogatijo ritem arkad, ustvarjajo iluzijo bogastva oblik.

(Se nadaljuje)

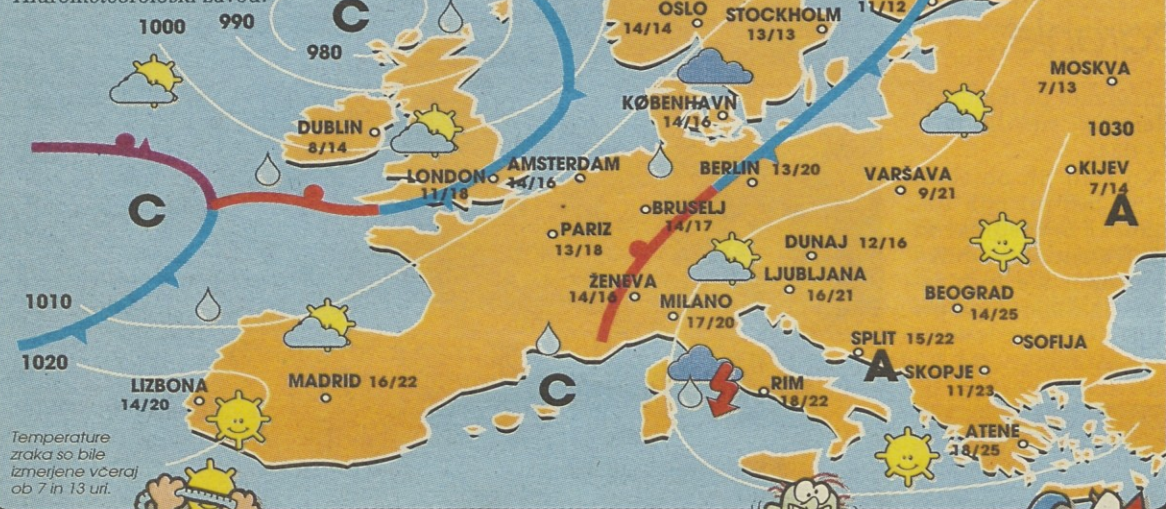
Freska v samostanski kapeli

VREMENSKA SLIKA

Nad Balkanom in vzhodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska. Frontalni val se od zahoda počasi blizu Alpam, vendar Slovenije ne bo dosegel. V visinah doteka z jugozahodnimi vetovi nad naše kraje tople in razmeroma vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.06 in zaslo ob 17.34. Dan bo dolg 11 ur in 28 minut. Luna bo vzšla ob 16.21 in zasla ob 3.31.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Trst	19,6	Mura	11,8
Portorož	19,0	Sava (Radovljica)	9,0
Porec	18,0	Sora	12,2
Rovinj	18,0	Ljubljana	13,3
M. Losinj	19,0	Soca	11,2
Hvar	20,0	Paka	14,1
Dubrovnik	22,0	Gradaščica	11,1

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SE 4 do 6 vozlov

popoldne: S 6 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.37 najnižje -43 cm, ob 8.01 najvišje 49 cm, ob 14.17 najnižje -41 cm, ob 20.13 najvišje 36 cm. Jutri: ob 2.12 najnižje -44 cm, ob 8.29 najvišje 52 cm, ob 14.49 najnižje -47 cm, ob 20.50 najvišje 38 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	18
1000 m	14
1500 m	11
2000 m	8
2500 m	5
2864 m	3

BIOPROGNOZA

Večji del dneva bo vreme se vplivalo obremenilno na počutje in razpoloženje ljudi. Proti večeru bo vremenska obremenitev ponehala.

VOX POPULI

Kdor na suhem sedi, se dežju smeji.

Ne boj se, ker ni dokazov, boj se, ker je preiskovalec pristranski.

DANES

Slovenija: V severovzhodni Sloveniji bo povečini jasno. Drugod bo spremenljivo, občasno tudi pretežno oblačno. Najvišje temperature bodo od 17 do 23 °C. Sosednje pokrajine: V severni Italiji in ob severnem Jadranu bo pretežno oblačno z občasnimi padavinami. Drugod bo sončno.

JUTRI

V Sloveniji: V soboto se bo tudi v zahodni Sloveniji delno zjasnilo. Obleti: V nedeljo bo sončno in toplo. Zjutraj bo po nižinah megla.

SVET / SLIKA PRI SLIKI ... ZGODBA PRI ZGODBI ... PA ŠE RES JE

Ugnala volkove

TEHERAN - V hribovju zahodnega Irana pri vasi Abdanan se je neka ženska s kolom lotila treh volkov, ki so hoteli napasti njeno drobnico. Hajer Mahmudi je ubila eno zverino, drugi dve pa poglala v beg. Ženska so seveda volkovi oklali, a bo preživela. Zdravniki, so ji v bolnišnici razkuzili in zasili rane.

Smrtonosni "jogging"

MANILA - Neki tovarnjak je pri filipinskem mestecu Cagayan de Oro povozil skupino 67 policistov, ki so v črnih trenirkah ponoči tekli po desni strani cestišča. V nesreči je bilo ubitih 12, ranjenih pa 18 policistov. Nihče od preživelih si ni zapomnil registrske tablice tovornjaka, ki je nadaljeval vožnjo.

Tabletka za kenguruje

SYDNEY - Kot je napovedal avstralski biolog John Rodger, bodo čez pet let lahko kengurjem začeli deliti tabletko, ki bo preprečevala zanositev. Ti vrečarji, ki so simbol Avstralije, so se začeli čezmerno razmnoževati, tako da so postali za kmete še hujša nadloga kot kuncici. Prav zato letno pobijejo približno tri milijone kengurjev. Naravovarstveniki so prepričani, da je tabletka edino sredstvo proti pretiranemu razmnoževanju.

Japonski detomori

TOKIO - V majhnem dvosobnem stanovanju v Kasivi, 30 kilometrov od Tokia, so v omari odkrili sedem razpadajočih trupel novorojenčkov, ki so bili zaviti v plastične folije in spravljene v velikem kovčku. V stanovanju je do avgusta prebival neki taksist, ki se je izselil po ženinovi smrti in ga zdaj policija vneto isče. Par se je v stanovanje, veliko 22 kvadratnih metrov, vselil maja 1986. Sosedji niso nikoli slišali otroškega joka, nihče ni opazil, da bi bila ženska kdaj noseča, prav tako se ni z njo komer družila.

To ni prvi tak primer na Japonskem. Pred petimi leti so v Tokiu aretirali neko neporočeno žensko, mater treh otrok, ki je imela v svojem stanovanju skrita trupla starih novorojenčkov. Julija letos pa so v Fukusimi, 170 kilometrov od Tokia, v stanovanju 47-letne »carovnice« Saciko Eto odkrili šest razpadajočih trupel novorojenčkov. Otroci niso bili njeni, temveč so umrli med carodajnimi obredi. V vseh treh primerih so srhljiva odkritja pršla na dan zaradi neznoznega smrada, ki se je širil iz stanovanj.

Milanske modne revije brez priljubljene Claudie

MILANO - Ze pred predstavitvijo modelov so se vnele polemike, katere vrhunske manekenke bodo prisle v Milano. Revije italijanske ženske mode za prihodnjo spomladansko-poletno sezono so se začele s »senzacionalno« vestjo, da nemške plavalase lepoticke Claudie Schiffer ne bo, ker si je poškodovala gleženj, vesti o tem, kdaj in kako se je to zgodilo, pa so si nasprotovali. Nastopiti bi morala za Gianni Versaceja in Gianfranca Ferreja, vendar je ostala v New Yorku, kjer se zdravi.

Zato pa tokrat v Milanu blestijo druge prav tako znane lepoticke, predvsem temnopolta Naomi Campbell, ki je nastopila v izizzvalnih mini kompletih Versusa. Gre za modele hiše Gianni Versace, za katere pa skrbi mlajša Giannijsva sestra Donatella. Tokratna milanska revija je bila samo uvodna predstavitev kolekcije za prihodnje leto, vse modele pa bodo prikazali 28. oktobra v New Yorku.

V kolekciji prevladujejo mini krila in kratke hlače, oblikovalci so pogosto uporabili material vinil, pri enobarvnih modelih sta zelo priljubljeni barvi svetlo zelena (barva citrone) in rumena (barva limone), moderni pa so tudi zivalski motivi in vzorci.

Umetniška živa meja v veselje otrok

John Costa iz ameriškega Seattla je pred desetimi leti za svoje otroke začel urejati živo mejo. (Telefoto AP)

Slovita Naomi Campbell v kompletu Versus (Foto AP)